

34209

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ నెవ్వంబరునెల 9-వ తేది బుధవారము
శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస బహుళ సప్తమి ౭

No. 186

సంచిక ౧౮౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది పంచభాషానీతి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవితీతి

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుక్మగానీ చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రుప్ 0-10-0; డజన్ 1-కి రుప్ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపేథి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు. ఫోర్టు బొంబాయి.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదాపధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి కృతజ్ఞులగు ఉచితము.

లోకాయహర కస్తూరిమాత్రలు

894

విజ్ఞాపన

ఇ హాభాగా 25 పం॥ ల నుండి శేషా యోగినేన శయించుచుండగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును.
(పతి సంగతు లక్షలకొలిది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రతితో ఆశరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే
గాక బర్మా, సిలీక్, మలగూస్టేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వాగుగూడ సాతో
స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా ప్రైడ్మలందును నన్ను ఆశరించుచున్నారు. సహాయము నచ్చి
సప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాచేరు (లోకాయహర కస్తూరిమాత్రలు)నింటిపిల్లలు, బాలెంట్లు, పదుచు
వా, మువలవారు, వారు పీఠనశేట సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నాను. సహప్రతిభలు,
సకలజ్వరములు, మాంధ్యము, శిశువాతిము, ప్రక్కలయ్యాడ్లు, ఆరితేకుండుట, వాతబద్ధము, శీర్షించినభేదలు,
కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు, శ్వాసకాశము, పల్లనోప్పి, నడుచునొప్పి, ఇకొల్పాయెంబా, ప్లేగు, జ్వరములు
మొదలగు వ్యాధులకు, శతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడెన తప్పక గుణుగును. నలు
దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేలకువేలు గలవు. ఒకచఫా సాతో స్నేహము చేసిన
వారు మరెప్పుడు నన్ను వరవరు.

800 ముత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల నెల పోస్టుఖర్చుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్లు
2-18-0 25 బుడ్లు రు. ౫-0-0. కానిలసినవారు ఈ దివ్యనిలాపమునకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాఠ్యపు, వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు.

*****
గౌరములలో శ్రేష్ఠము! బాగాగుండలి రకములన్నిటికంటె మేలేనది!! వెలగో సరసము!!
*****

రాజేశ్వరి

బోర కృష్ణబుచ్చ

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

వైనపునలులు, అన్నిరకముల పచ్చలు కూడ వీరకును. అన్ని స్థలములలో వీజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

*****

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

హంగ్వాం ౭-౭-25 నుండి, శుక్రవారము 11-9-25 వరకు

యూనివర్సల్ జ్యూయల్ డ్రామా
సీక్రెట్సు ఆఫ్ ది నైట్

ఉద్రేకముగల భాగమునుండి చాల జయప్రదముగా
నుండును.

గైబోల్ట్, మాస్కోవెర్లగల "ది వైట్ క్యాఫ్" కూడ
చూడగలిగినది. నచ్చిన పట్టించుకొని ఆసక్తిగలవారు చూడవలెను.

క్రాస్ థియేటరులో

5-9-25 శనివారం నుండి, 11-9-25 శుక్రవారము వరకు
ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, రాత్రి 9 గం-౪0 ని.

శని, ఆశువారములందు ప్రత్యేకనాటిని 3 గం. 15 ని. గలదు.
మదన్ ఫిలింబర్స్ లిమిటెడ్
ఫోటో మార్వెల్స్ నందుగా

గైబెల్స్ హాస్టు అను కథను ప్రదర్శింతురు

ఇంద్రచూలము, రుక్మిణి, యక్ష, చురకలు, ఆంధ్రులు మొదలగునవిగల

"బీమర్ ది టెంటు మేకర్"

ప్రదర్శించబడును

8 కిల్లుగలకి ౭ కిల్లు ప్రాక్షరణమువలె ఉత్సాహమును
కాంచును గోరెం చా

ఆయుర్వేదభూషణ, నోరి రానుశాస్త్రిగారి

సీసా

2 రు. బీవససుధా 2 రు.

దేహమునకు బామును కాంతిని ఇచ్చును.

ఆయుర్వేదలయము, బెజవాడ.

మదరాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటెడ్ ఛేయర్మెన్)

నోటీసు

6 మాసములలోగా సహజరీ 3,000 మైళ్లదూరము కంటె నీలకర్ణావర ప్రయాణము చేయునట్టి ప్రతినిధులకు మొదటితరగతి టికెట్లు తగ్గించబడిన రేటుప్రకారము వంద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీవారిచే యివ్వబడును. 1-10-25 తేది నుండి ఈ టికెట్ల ధర రూ 300 నుండి రూ 250 లకు తగ్గించ బడును. ఎప్పుడు కూపనులుగలవారు, ఆ తేదికి పిమ్మట కొత్త పుస్తకములకు వాయిదాలపై సొమ్ము అంగీకరించబడును. పూర్తి వివరములు ప్రేమమువద్దను, లేక మద్రాసు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరుకు వ్రాసి తెప్పించు కొనవచ్చును.

ప్రకటన

మాకు మాడునంటున్న మానేషన్ కృష్ణయ్యగారికి వకపండున్న గణికి ఏలూరులో వున్న కీర్తారామాంజనేయ రైసుమిల్లులో కృష్ణయ్యగారికి పావలనంతు విడతీసే నిమిత్తం ఏలూరు డి.ఐ.సి.కోర్టు O. S. 244/28 రు దావాలో కోర్టువారి పుర్వరూప్రకారం మిల్లునర్త ది. 11-9-25 సం॥ శుక్రవారం గం 3 నుంచి 5 గంటలవరకు మొత్తం మిల్లు నేను వేలం వేసే దను. కావలినవారు నచ్చి పాటపాడుకొనవచ్చును. పాడవలిన వారు నావద్దకు వచ్చిన వరకున్నా ఆస్తియొక్క వివర మున్ను తెలుపబడును. సదరు మిల్లు 50 B. H. P. గల రెవ్వను ee, ఆయుు యింజనుతో 4 1/2 అడుగులగల వక మల్ల రున్నా వక పాలీషువల్లరు వక బోదిహల్లరున్నా అందుకు సంబంధించి సామాను వగైరాలున్నా లేకు పొమ్మన్నా కలిగి యున్నవి.

మరా:— సదరు మిల్లు వున్న యిల్లు స్థలంలో కొంత భాగం మైలవర్పు వెంటకుబ్బారావుగారి వద్ద వాది ప్రతివాదులు అద్దెప పుచ్చుకొని వ్రాసియిచ్చిన అద్దెప్రావేశానుబట్టి ఏలూరు సబుకోర్టులో సదరు సుబ్బారావుగారు యా వాది ప్రతివాదులపైన U. S. 80/25 న దావాచేసి వున్నారు. సదరు దావాలో డిక్రెట్ చేసుకొనే పద్ధతిన్ని సదరు దావా పర్యవసానం లోబడి సదరుదావాలో ఫయల్ కోర్టువారుయిచ్చే డిక్రీప్రకారం సొమ్ము సదరు సుబ్బారావుగారికి యిచ్చుకునే పద్ధతిన్ని వేలంవేతనము.

ఏలూరు, } మానేషన్ సత్యనారాయణమూర్తి,
18-8-25. } ఆక్షనరు:

కావలెను

ఒరియంటల్ టైటిల్స్ పబ్లిషర్స్ కృతార్థులైనవారు బోర్డు సెకండరీ పాఠశాలకు తెలుగు పండితుని పదవికి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను. జీతము రూ 25-1-30 చొప్పున ఇయ్యబడును. రూ 6 లు అలవెన్సుకూడ యివ్వబడును. దరఖాస్తులు యోగ్యతాపత్రములలో గూడ నెల్లూరు, జిల్లా బోర్డు పసిడెంటుగారికి 15-9-1926 తేదిలోగా చేరు నట్లు పంపుకొనవలెను.

ఏ. ఎస్. కృష్ణారావు
ప్రెసిడెంటు.

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఒకరి అభ్యర్థిత్యము నిరాకరింపబడెను

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 7:—కాకినాడ 14 వ వార్డు నకు మండలి రామన్న గారొక అభ్యర్థిగా నిలువబడెను. ఆయన రెండ్రోజులు తీర్మానం సరిగాలేదని ఆయన అభ్యర్థిగా నిలువ బడుటకు నిలులేదని మ్యూనిసిపల్ ఛైర్మన్ ఆదరభావమున త్రోసివైచెను.

కాంగ్రెస్ ప్రచారము

14 వ వార్డునకు యిప్పుడు ముగ్గురు అభ్యర్థులు మోక్ష కలరు. అందు ఒకరు యితరవరకు ఆవార్డునకు ప్రతినిధిగానున్న కొల్లేపర రామమూర్తిగారు. రెండవవారు మిరియాల సుబ్బారావుగారు. మూడవవారు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థియగు మండపాక రంగయ్య నాయుడుగారు. రంగయ్యనాయుడుగారిని ఎన్నుకొన నలసినదని నిన్నసాయంకాలము 6-30 గంటలకు బజారులో మొయికోర్డున కాంగ్రెసువారు సభచేసిరి. జాతీయగీతము లతో సభ ప్రారంభింపబడెను. శ్రీ లక్ష్మణరాజు సుబ్బారావు గారు సభాధ్యక్షులుగనుండి ఉపన్యసించిరి. వైశ్యులందరును కలిసి తమవైశ్య అభ్యర్థికి (కొల్ల రామమూర్తిగారిని) వోట్లు యివ్వాలనినట్లు చెప్పటను వినుచున్నాననియు, ఇట్టి కులభేద ములు, కులాభిమానములు పెట్టుకొనుట సమంజసము కావనియు, జాతీయ శ్రేయము కావనియు, దేశాభివృద్ధి కనగవనియు చెప్పిరి. రంగయ్య నాయుడుగారు మొదటి నుండియు కాంగ్రెసులో ఉనిచేసి, ఒకసంవత్సరము కైలుకు వెళ్లి నచ్చి యిప్పటికిని నేపయ్యెందుకే యున్నారు. ఆయననేను గణించియే మిగిలెదమును ఆయన కైలునుండి విడుదలయై వచ్చి నప్పుడు ఉత్సాహకరముగా స్వాగతములగూడ నిచ్చితిరి. ఆస్వాగతములు అప్పటితోనే అంతరింపవలయునా? మీయొక్క స్వాగత మేమియో యిప్పటి తరుణమున కనుపడవలెను. ఆనాటి స్వాగతము స్వాగతముకాదు. దేశమునకై పాటుపడుచున్నట్టి, స్వతంత్రముగ నిలబడి కార్యము నిర్వహింపగలయట్టి, రంగయ్య నాయుడుగారు నిలువబడుచున్నప్పుడు ఆయనకు మీవోట్లను యివ్వవలసి యున్నది. దేశనేప చేయుచున్నవారినే మీరెన్నుకొనవలెను. మరియొకభిషయ మేమన, కాంగ్రెస్ వారే స్వతంత్రముగ నిలబడి ధైర్యముగ పనిచేయగల్గినవారు. వచ్చేసంవత్సరం లో గవర్నరుగారు వనపట్టామునకు వచ్చెదరు. అప్పుడు కాకినాడయొక్క గౌరవమును కాపాడవలసియున్నది. రంగయ్య నాయుడుగారివంటి సభ్యులు కాన్సిలులోనున్నట్లయితే, గవర్నరుగారికి స్వాగతపత్రములు యివ్వబడవు. కలెక్టరు మొదలగు అధికారుల పలుకుబడులకు లొంగరు. ప్రజాహితముగను, ప్రజా హక్కులకును పోరాడగల్గిన కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి నే మీరెన్నుకొనవలెను.

రాజమహేంద్రవరము మ్యూనిసిపల్ ఛైర్మన్ అగు శ్రీ సాలస బాపనయ్యగారు తర్వాత ఉపన్యసించిరి. కులాభిమానములు రాజకీయవ్యవహారములందు పెట్టుకొనరాదనియు, జస్టిస్ పార్టీవారు బ్రాహ్మణేతికోద్యమము పెట్టి కలుగజేసిన దుష్ప్రతిని చెప్పిరి. కాంగ్రెస్ మతము ఒకటేమత మని గుర్తించి, త్యాగము చూపించి పనిచేయువారే కాంగ్రెస్ పార్టీవారు. కావున మఖ్యముగ అట్టివారినే ఎన్నుకొనవలయునని హెచ్చరించిరి. శాసనసభలను స్థానికస్వపరిపాలనాసంఘములను వశపరుచుకొనవలసిన అగత్యమును చెప్పి భారతశాసనసభకు కాంగ్రెసు నాయకుడైన పటేలుగారు అధ్యక్షుడుగ ఎన్నుకొనబడుట ఆశాసన

సభకంటె గౌరవము గల్గినదో ఆలోచించవలసినదని చెప్పి మఖ్యముగా కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి వోట్లు యివ్వవలెనని ప్రతి వోటు రును స్థిరపరచుకొని అట్లు చేయవలసినదని హెచ్చరించిరి.

దేశబాంధవి దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు కులాభిమానము, బంధుత్వము, స్నేహము, రాజకీయవిషయములందు వదలుకొన్నవలె నని హెచ్చరించిరి.

మొదలకంటి తిరుమల్రావుగారు హెచ్చరిక ఉపన్యాసము నిచ్చుచు కొల్లేపర రామమూర్తిగారు యీసభ ఎదుట నిలబడి రంగయ్యనాయుడుగారి కంటె ఎక్కువ నేపచేసెదమని లేక వారితో సమాన నేపచేసెదమని చెప్పగలరేమో అని అడిగిరి.

అభ్యర్థియగు రంగయ్యనాయుడుగారు స్వవిషయమును చెప్పుకొనుచు ప్రజాసేవయేటకు ఎత్తవలెను కంకణము కట్టుకొని యున్నాననియు తన జీవితమునంతయు దేశసేవ నిమిత్తము ధారవోయుటకు సమకట్టి తిననియు, మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు ద్వారా కూడ వారికి నేప చేయు కుతూహలము గల్గి కాంగ్రెసువారి యనుజ్ఞమును అభ్యర్థిగా నిలువబడితినినియు, తనకు వోటుయిచ్చినయెడల తనసేవకు పుచ్చుకొనుట కంగీకరించినట్లు అర్థమనియు, ఇవ్వనియెడల అంగీకరింపనట్లు అనియు, తనను ఎన్నుకొనవచ్చితిని యితర విషయాలనే ఎప్పుడును నేపచేయుచుందుననియు చెప్పిరి.

శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు ఉపన్యసించుచు, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు సంభ్రాణ్ణ దేశాభిమానముతో ప్రభుత్వముతో పోరాటము సన్నపిట్టి రంగయ్యనాయుడుగారు అభ్యర్థిగా నిలబడినయెడల ప్రజలాయన దేశసేవ యెరిగియే యున్నారు గావున ఆయనకు ప్రతిహతులగు పరియొక అభ్యర్థి నిలువబడదని మొదట అనుకొంటినని చెప్పి ఇప్పుడైనను ఆయనను మీరు ఎన్నుకొందురని నాకు తెలియును. అయినప్పటికిని పోటీలేకుండనే యాయెన్నిక జరిగిపోవలెనని నాయభిప్రాయము. మీరందరును కాంగ్రెసు అభిమానులు. దేశీయమహా జనసభను దిగ్విజయముగ నడిపించినవారలు. కొల్లేపర రామమూర్తిగారు కూడ కాంగ్రెసునందు అభిమానముగలవారే. మీరందరును కలిసి ఆయనను మిరియాల సుబ్బారావుగారిని తమ అభ్యర్థిత్యమును ఉపసంహరించుకొనవలసిన దని చెప్పినయెడల వారట్లుచేయుదురు. దీనినిబట్టి యితరవార్డులలో కూడ పోటీ దార్లు ఉపసంహరించుకొందురు. కాబట్టి మీరు చేయవలసినదని హెచ్చరించిరి.

పిదప గవర్నరుగారి రాకసందర్భము చెప్పుచు, ఎలెక్ట్రీక్ స్కీము విషయమై వచ్చుచున్నారనియు, గవర్నరు మెంటువారిని యిందులకై రూ 2 లక్షలు బహులు కోరియుండుటచేత వారికి లోకుప చిక్కి యిట్టిసమయములో గవర్నరుగారు వచ్చి యెడల మ్యూనిసిపాలిటీవారు సన్నాసింది స్వాగతపత్రముల నిచ్చెదరను ఉద్దేశముతో యిప్పుడు గవర్నరుగారు వచ్చుచున్నారనియు, అట్టి సన్నాసములు జరుగకుండ కాంగ్రెసుపార్టీ సభ్యులు చేయగలరనియు, కాకినాడయొక్క గౌరవము నిలువబడుననియు మొదలగు హెచ్చరింపువాక్యములు చెప్పి తిరుపతి, నేలం, తంజావూరు మున్నగుచోట్ల ప్రభుత్వ ప్రతిష్ట ఎట్లు భగ్నపరచినదియు తెలియజేసి కాకినాడ పౌరులు కూడ ఆప్రతిష్ట అనబడెదదానిని భగ్నపరచెదరని తలంచెదననియు చెప్పిరి. తమయొక్క బలమును పురపాలక సభయందు కల్గుటకును, సన్మానపత్రములు యివ్వకుండ చేయుటకును, కాంగ్రెసువారినే ఎన్నుకొనవలసివదనిరి. ప్రజలయొక్క దీక్ష యీ విషయమునందు కనుపరుపవలసినదనిరి. దేశనాయకులను గౌరవించినందులకు అయిన స్వల్పసొమ్ము ఖర్చునకు ప్రభుత్వమువారు సర్పార్టీచేసి యీ

సరస్వతి పబ్లికేషన్స్, రాజమండ్రి

నూతనయంత్రములు!

మేలురకము అచ్చుపనులకు సమకమగు తావు

నూతన పరికరములు!!

తెలుగు-నాగరి-అరవము-ఇంగ్లీషు-తో గ్రంథములు మొదలగునవి ముద్రింపబడును.

తెలుగు హెడ్డులు
కవర్లు
క్యాపబుక్కులు

రసీదు బుక్కులు.
శుభలేఖలు
ఆఫ్ టోను బ్లాకులు

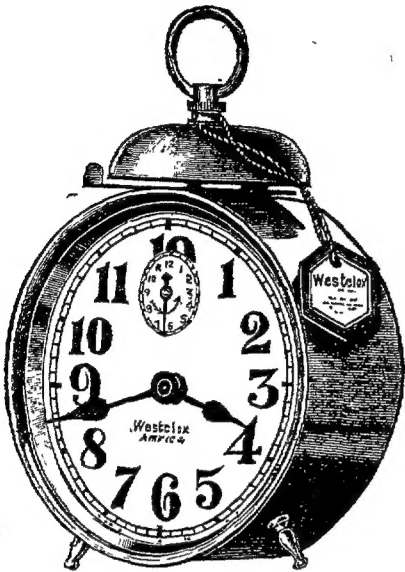
వలరుంగుల వాల్ ఫేర్లు
చక్కగా సరసమగుధరలకు
సకాలమున ముద్రింపబడును.

హ్యూని పాగిటికి వేళ అనగా నమన నుగనక యుండునా ననియు, అట్టి య పనానమ నకు తెలసమాధాన మియ్యవలెననియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు కడపట మాట్లాడుచు గవర్నరుగారు తమ యుద్ధ్యోగపదవి కాలములో నొకపర్యాయము ప్రతి జిల్లాకును సామాన్యముగ వచ్చుచుండుననియు అట్లే యిప్పుడీ గవర్నరు గారు వచ్చెదరనియు, ఎత్కిరిసివే స్క్రీము సంబంధమునవచ్చుచు న్నారని చెప్పట తగదనియు కాని రెండువిషయములు ఏక కాలమున తటస్థించుచున్నవనియు, చెప్పి పోటీ అభ్యర్థులను ఉప సంపాదించుకొనునట్లు చేయుట వోటర్ల కర్తవ్యమని చెప్పి సభ 9 గంటలకు ముగించిరి.

ఆలశ్యముగా లేవకుండుటకు ఇది తగిన నివారణి గుడ్ మార్నింగ్ అలారం టైమ్ పీస్

యునై టెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికాలోనున్న వెస్టెల్ క్వార్టర్స్ బిగ్ బెక్ క ర్యాగరము నందు యిది తయారు చేయబడినది. చూచుటకు చాల అందముగానుండు ను. మిక్కిలి గట్టిగా తయారు చేయబడినది.

తెల్లని డయలు, అరేబియా సంఖ్యలు, 6 1/2" అం. ఎత్తుగలది. అలారము అవసరములేపోయిన త్రిప్పి వేయవచ్చును; ఒక సంవత్సరం పూచీ పత్రముతో సహా సరఫరా చేయబడును.

ధర 1 కి రూ 6-12-0 లు మాత్రమే.

కాదరు అండ్ యూనస్ బ్రదర్స్,

(1888 సంల నుండి గడియారముల వ్యాపారము చేయువారు. గవర్న మెంటు, రైల్వే సప్లైయర్లు, రటన్ బజారు, మదరాసు.

Khader & Yousuf Bros.

Govt & Rly Suppliers, MADRAS.

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము

కొద్దికోలువకు వెల 3-0-0.

2046

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు. -జ చ

ప్రపంచమందు అంతటను మంచిస్వాగతము

"కామశాస్త్రమునకు" గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వోద్యమ, ఆభివృద్ధి మొదలగు వాటినిగూర్చి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. మీవద్ద లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనును. ఇది ఉచితముగా తిపాల్ ఖర్చులే పంపబడును. కావలసిన వారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆతుకన్సిగహ బౌషధశాల,

26, బ్రాడే, మద్రాసు.

జర్మను ఎలక్ట్రిక్ దీపము

జర్మనులో క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. నగరములందు స్వగృహములందుండి భోగము లనుభవించగల ప్రతివారు కొనవచ్చును. ఇది విలువలైన సుందరమైనదగును. గదులలో దీప మెక్కడనున్నను, పక్కపై పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు

తగిలయుండె మీటునొక్క తెలిగించవచ్చును, ఆర్పవచ్చును. గదిలోనుంచి మూర్ఖుని యింట్లోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన కాంతినిచ్చును. గాలోహుడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిక అనేకుల నాకరించును. 2234

అసలుకరీదు రూ 6-0-0.

తగ్గింపుధర రూ 3-8-0.

కెడన్ను అండు కంపెనీ,

సాహుకారు పేట, మద్రాసు.

అమకమునకు 30 అడుగులు X 8 అడుగులు కొలతగల
లంకావైరు బాయిలరులు

160 ఎం. బి పాంసల స్టీమ్ ప్లెస్సరుకు ఆగును. మంచిస్థితిలోనున్నది. ఇవిగాక కన్ డెన్సింగు అండు వాన్ కన్ డెన్సింగు కాంపౌండు స్టీము ఎంజినులుకూడ గలవు. పూర్తి వివరము లకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

B. D. BERY & Co,
Engineers, & Machinery Merchants,
8, Sembudoss Street, G. T, MADRAS

క్రీరబలాత్మకము

వాతరోగములకు వ్యజాయకము వంటిది. మలబారుదేశమునుంచి ప్రఖ్యాతినిపొందినందు. ఆంధ్రులు ఇదివరకు, అనుభవించి యెరుగని దనుటచేత శ్రీ

ముక్త్యాలరాజుగారు బహుధనము వ్యయించి, తమ సంస్థానవైద్యులచే తయారుచేయించి అందరికి లభ్యమునట్లు చేసినారు. ఈతైలము అన్ని వాతవ్యాధులను బోగొట్టును. హస్తోవ్యాధిగలవారలకు, పితృప్రకృతిగలవారికి మిక్కిలి మంచిది. నరములకు బలమునుగలిగించి శరీరదౌర్భాగమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవారికి, గుఖివ్యాధులచే బాధపడి సంభోగశక్తి కోల్పోయినవారికి మంచిది. వాతరోగులు అనేకమంది దీనిని నేవించి విముక్తులయినారు. మాయమభవము. పాతవ్యాధులకు గంతటి మందులేదని నమ్మకము గురిచేసి డాక్టరు కోహనుగారుగూడ మెచ్చుకొన్నారనుటను బట్టి దీని ప్రాశస్త్యము తెలియ ఇలదు. సంస్కారాధిక్యమునుబట్టి మూడువిధములుగా తయారుచేయబడినది. తామతునుబట్టి ఏకకావలసిన వారు దానిని ఆప్తించుకొనవచ్చును. బేషము వాడువిషము మందుతో పంపబడును. ఇతి సైమర్దనము నకే గాక లోపలికి పుచ్చుకొనుటకు తెపయోగించును. 7 సార్లు ఆవర్తితమైనది. 4 అవున్సులు 2-0-0. 21 సారి ఆవర్తితమయినది 4 అవున్సులు 5-0-0. 101 సారి మన ర్తితమయినది 1 అవున్సు 3-0-0 4 అవున్సులు 12-0-0 ఎక్కువగా తీసికొనువారికి కమీషను రేట్లు: పోస్టుఖర్చులు చేరు.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్వర సాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

నమక కల్పిత మోసములేదు

లను చక్కగా గమనించ తగినవి.

స్త్రీలు పురుషుల చేతి గొలుసులు

నారీమణులు, పురుషంగరములు, రాళ్లఉంగరము లేవి ఆర్డరిచ్చిన సకాలమునా డెల్విడి రామయ

మ పలురకముల గారుగొలుసు, ముంజేలి గడియారముగొలుసులు, సాదా వ్యాణములు, మోపుల ఆస్తిరకములవెండిగలు మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి. యిచ్చెదము. ఇవారిం బంగారుకు సీమవెండికి పూచీనిచ్చెదము. స్వామిశెట్టి కంపెనీ, 25 చైనా బజారు రోడ్డు, మదరాసు.

వెరిగెడి బిడ్డలకు ఆమోఘమైనది!

మాంసములేక నోయిళ్ళము భుజించుటచే గలగు దానికంటెను మాంసకండ్లరములు, ఎముకలు, పుష్టి అధిక్యముగా నృద్ధి గలగు తొమ్మిదివలెలు వరికన్నము భుజించుటచే కలుగుపుష్టి ఒకంత క్వాకర్ ఓట్లను భుజించుటచే గలుగును. ఈరచికగమైజియూ, ఆరోగ్యమొట్టియు ఆహారమును విడువ మివిడ్డకొచ్చిన చాల పుష్టిగా పేరుగడుగు వారి చిన్నదనము ఆరోగ్యముగానే వృద్ధి గలుగును. నాగు మిక్కిలి చంకుగలవారుగను, పుష్టిగల వారుగను వుండురు. తక్షణమే క్వాకర్ ఓట్లకు వారికిచ్చుటకు ప్రయత్నింపుడు.

తయారుచేయుట గులభము, జీర్ణముగల గులభము, ఉష్ణముచేయదు

Quaker Oats

క్వాకరుఓట్లు చేతితో తాకుబడుటచేదు.

కార్యరేషను సభయందు గలభా

శిశు ఆరోగ్యవిధాన పునర్నిర్మాణమును గురించి తీవ్రచర్చ

అధ్యక్షుని పాక్షికభావమును సభ్యులు గర్హించుట

శిశు ఆరోగ్యవిధాన పునర్నిర్మాణమును గురించి మూడవ లాన్సెట్టు కేంద్రము ఉపసంఘ నివేదికను గురించి నిన్న సాయంత్రము కార్యరేషను సభయందు చాల తీవ్రముగా చర్చ జరిగెను. చర్చ సమయమున చాల ఉత్తేజము ప్రబలెను. ఒక సమయమున అధ్యక్షునకును సభ్యులకును మాటల వివాదముగలిగి భయంకర రూపమును దాల్చెను. ఉపసంఘసభ్యులు పక్షపాతముతో ప్రవర్తించి నివేదికను వ్రాసిన గావించిన ఆరోపణలవలన నింత యుద్ధేజము గలిగెను.

శిశు ఆరోగ్యవిధానమును గురించిన చర్చను వినుటకు చాలమంది ప్రేక్షకు లరుచుండిరి. 81 మంది సభ్యులు హాజరైరి. రా. బ. డి. తణికాచలం చెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

టీచరు మానేజరులకు పరిహారము

పట్టికయందలి కార్యక్రమము నింతకు ప్రారంభింపక పూర్వము డాక్టరు నల్లెమ్మలయ్యగారు నిర్బంధ ప్రారంభ విషయము ప్రవేశపెట్టిన ప్రదేశములందలి ప్రాథమిక పాఠశాలల టీచరు మానేజరులకు వారి రెండు నెలలకు పూర్తి పరిహారము నొసగవలసినదని ప్రతిపాదించుచు, సభవారిదివరకు రెండు నెలల పరిహార మొసగినదియు, ప్రతి నెలయు మానేజరులు పాఠశాల భగ్యుల చెల్లించుచుండవలెననిగాన వీ నెల పరిహార మానేజర్లచే చెల్లించినదియు, ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవు రెండు నెలలలోపై న వచ్చునని యెంచి ప్రస్తుతము రెండు నెలలకే గోరితనియు నుడివెరి.

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—ఈ విషయముపై మాటలాడుచు పూర్తి పరిహారము నొసగుటకు కాసన సభలో మంత్రిగారు నిరాకరించినదియు, అట్టి సంవత్సరమున, నల్లెమ్మల లి గారు ఇంకా అనుకూలమున యుత్తరవు వచ్చునని ఆశపెట్టుకొని యుండుటకు ఇటీవల మంత్రిగారినుండి క్రొత్త విషయములు చెలిసెనాయని యడిగిరి. ప్రభుత్వమువారు పూర్తి పరిహార మొసగుటకు సమ్మతించుటగాన కార్యరేషనువారు జనరలురెవిన్యూ నుండి ప్రాథమిక విద్యానిధి కొనసగు మొత్తమును వేరుపరచి యీ మొత్తమునుండి పరిహార మొసగవలెనని నుడివెరి.

అధ్య:—అది అంత విద్యాశాఖ ఆయవ్యయ పట్టికకు సంబంధించిన విషయములు.

కె. వ్యాసరావుగారు:—విద్యార్థులనుండి జీతముల వసూలుకేయరాదని టీచరు మానేజరులను నిషేధించుచున్నంత వరకు పూర్తి పరిహార మొసగుచుండవలెనని ధ్వజం నుపపాదించి, ప్రభుత్వమువారు తక్షణపు నెప్పుడు పంపుదురో స్పష్టముగ చెలియకపోవుటచే నిట్టి ప్రతిపాదన అనవరతమైనదని నుడివెరి.

రా. బ. డి. నరరాజులనాయుడుగారు:—ఏ నిధి నుండి ఈ మొత్తమును చెల్లించవలెనో స్పష్టపరచకపోయిన నష్టముగను.

సా. వెంకటాచలం చెట్టిగారు:—అది ఆయవ్యయ పట్టికకు సంబంధించినది లెండి. (నవ్వు)

అధ్య:—ఇంకనకు ఏనిధినుండి చెల్లించుచున్నారో ఆ నిధినుండియే చెల్లించవలెను.

తుదకు డా. నల్లెమ్మలయ్యగారుగారి ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

మైలాపూరునందు టౌనుప్లానింగుస్కిము

టి. ఎస్. రామస్వామియ్యగారు, ఈ క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి. “మైలాపూరు ఈస్టర్న్ క్వార్టర్ టరలు నందు నగర పునర్నిర్మాణ విధానము నాచరణలో పెట్టుటకు—ప్రారంభింపవలసినదని ఈసభ వారభిప్రాయపడుచు టౌనుప్లానింగు ట్రస్టువారిచే తయారుజేయబడిన నగర పునర్నిర్మాణవిధానమునకు వెంటనే అంగీకార మొసగవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు.” ఈ విషయమును విచారించుటగాను వర్చు కమిటీవారిని, 28, 29, 30 దివి జనుల ప్రతినిధులును గలనీ ఒక యుపసంఘముగ నేర్పరుపవలెనని గోరెను. ప్రతిపాదనమును సభవారా మోదించి ఉపసంఘమును నియమించిరి.

శిశు ఆరోగ్య విధానము

కార్యరేషను సభవారి తీర్మానానుసారము, కార్యరేషనునందలి డాక్టరు సభ్యులందరును, ఆరోగ్యస్థాయి సంఘమువారును నుపసంఘముగ నేర్పడి— శిశు ఆరోగ్య విధానము

(Child welfare Scheme) ను సంపూర్ణించుటకు మూడవలు గావించుచు పంపిన నివేదికను గురించి తరువాత చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. నివేదిక నంగీకరింపవలెననిగాని చర్చింపవలెననిగాని ప్రతిపాదన లేక పూర్వమే దేవదాసుగారి భార్యపక్షను జనరలు ప్రభా రోగ్యశాఖాధికారి, మెటర్నిటీ వైద్యశాలనుపరింటెండెంటు, ఆరోగ్యవాసరోద్యమ కార్యచర్యలక సంఘముగనూడి, శిశు ఆరోగ్యవిధాన పునర్నిర్మాణమును గురించి వారి సలహాలు నొసగవలసినదనియు ఈ నివేదికను వారి విచారణార్థము పంపవలెననియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.” అను తీర్మానము నుపపాదించిరి. పై తీర్మానము నుపపాదించుచు మిసెసు దేవదాసుగారు నివేదికలోని సభ్యులు పక్షపాతముతో వర్తించిరిని ఆక్షేపించిరి. ఈ విధానమును సంపూర్ణించి పునర్నిర్మాణము నర్పనవసరములేదు. ఈ నివేదికనంతను మన మంగీకరింపజాలము. లేవినూపరింటెండెంటు నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించెనని నివేదికలో నారోపింపబడెను. ఆమె చెప్పకొను సమాధానమును వినుకుండి మన మేవిధముగ నున్నది. విధానమునందు ఎట్టిపార్శ్వమును లేవని ఉపసంఘమువారు రంగీకరించిరి. కాని నిబంధనలందును, ఆగరలో పెట్టుబయ్యందును లోపములున్నవట. వానిని కమిషనరు సవరింపవలెనుగాని మనము గాదు. ఈ కమిటీవారుగా వివరించినవానిలో సామాన్య ప్రజలు గూడ అంగీకరింపజాలని మూడవలు కొన్ని గలవు. అందు మెల్లవిజిటర్లను తొలగించు పద్ధతి యొకటి. గోగలను వైద్యశాలలకు గొనిబోవు మూడవలు మనమే మాత్రము నంగీకరింపరాదు. మంత్రిసాని తనమును—త్రెయినింగ్ లేని మంగలిస్త్రీల చేతులలోనుండుట చాల అపాయకరము.

అంతియగాక ఈవిధానమునందు దుద్యోగులు తప్పలొనర్చుచున్నారని ఫిర్యాదులు జేసిన సభ్యులు కొందరిసంఘమున సభ్యులుగ నున్నారు. అందుచే నీ నివేదికను, కార్యరేషనుతో సంబంధములేని ఇతరుల నిష్పాక్షికమున నభిప్రాయము కొరకు పంపుట యుత్తము.

కొందరు “ప్రాతికూల్యము”ను గురించి ఆరోపణలు

పి. రంగనాథము చెట్టిగారు:—ప్రతిపాదనను బలపరచుచు కొంతమంది సభ్యులు, శిశు ఆరోగ్యవిధాన ప్రాముఖ్యమును తక్కువగా పరిగణించుచు, అందలి యుద్యోగుల చర్యలను పక్షపక్ష ఆక్షేపించుచుండుటకు విచారించిరి. ఈవిధానము నాక్షేపించుచు తప్పుబట్టుచుండు సభ్యుల నీయుపసంఘమున సభ్యులుగ నియమించుట దుర్వృష్టము. వీరిలో కొందరు—ఈస్క్రిములోపనిజేయువారి చర్యలపై కార్యరేషను కమిషనరునకు ఫిర్యాదులొనర్చిరి. అందుచే వీరి సంఘమున నియమింప బడిన పురు తమపూర్వ ఆక్షేపణలనే బలపరచుట తప్పని సరిగా పక్షపాతభావము స్పష్టముగ గాన్పించు నీసంఘ నివేదిక నీసభ వారే మాత్రమును అంగీకరింపజాలరు.

డా. మల్లయ్యగారు:—ఈవిధానమునకు ప్రతికూలురగు సభ్యులు కొందరు గలరని రంగనాథం చెట్టిగారు నుడివెరి. వారి పేర్లను చెలిపెదరా?

అధ్య:—అట్లునుటకు మీకధికారములేదు. ఆమాట మీకు వర్తించుచో, మీరు ధరింపుడు లేనిచో నూరకొనుడు.

డా. మల్లయ్య:—విధానము మంచిదేయని ఉపసంఘము వారే గ్రీవముగ చెలిపినపుడు—అందుకొందరు ప్రతికూలురగులరని ఆరోపించుట ఎట్లు?

తీర్మానము శాస్త్రీయము

కె. వ్యాసరావు గారు:—2 వ సెక్షను 9 ని బంధన ప్రకారము కార్యరేషనులును అందు నగము ఇతరులును గల యుపసంఘమును నియమించుటకు మాత్రమే ఈసభవారి కధికారముగలదు గాని పూర్తిగా నితరులు గల ఉపసంఘమును నియమించుట కధికారములేదు. కాన నీ ప్రతిపాదన అశాస్త్రీయము. ఈ విషయమున బాగ్రత్తగ విచారించి న్యాయముగ రూలింగు నొసగ గోరెదను. (బిగ్గరగా) అట్లు జరుగదేని ఈ విషయమున న్యాయస్థానమునందు చర్య దీసుకొని న్యాయముగ నిర్ణయ మొందుటకు స్థలముగ నున్నాను.

అధ్య:—(ఉద్దేశముతో) అంత గొంతు చేసుకొని మాటలాడుట కనవరములేదు. నీ బెదరింపులను నేను లక్ష్యము జేయను.

వ్యాసరావుగారు:—అది బెదరింపులు గావు. పాచ్చి రికలు.

అధ్య:—ప్రస్తుత మీ బెదరింపులెందులకో? మీ బెదరింపుల కిదియే మొదలుకాదు.

వ్యాసరావుగారు:—నేను బెదరించిన విషయములందల్లా జయమునే సొందుచుంటిని.

అధ్య:—నేనెట్టి రూలింగును ఇవ్వను. చర్చజరుగకుండ ఆరావిజేయుట నాకష్టములేదు. ప్రతిపాదనపై చర్చ జరిగిన తరువాత ప్రతిపాదనను శాస్త్రీయముగ నొనర్చుటకు సవరణల దేవచ్చును.

వ్యాసరావుగారు:—సవరణలు అసలు శాస్త్రీయములైన ప్రతిపాదనకేగాని అశాస్త్రీయమున ప్రతిపాదనలకు సవరణలుండజాలవు.

అధ్య:—ఈవిషయమున మీతో బేరములాడుట కష్టములేదు.

వ్యాసరావుగారు:—అగుచో అశాస్త్రీయముగ తీర్మానము నుపపాదించ నిచ్చెదరా?

అధ్య:—(తొందరతో) ఉపసంఘమునందలి కొందరు సభ్యులు, ఈస్క్రిమునకు మొదటినుండియు ప్రతికూలముగ నుండిరి. 1920 సం॥ నుండియు నాయనుభవమునం దీవిషయమును జూచుచున్నాను.

డా. రామకామతంగారు:—వారెవరో చెలిపెదరా?

అధ్య:—(ఉద్దేశముతో) నీకు నే సమాధానము చెప్పను. నీపై చాల ఆరోపణలుగలవు. అదియే చర్చలోనున్నది. ఉద్దేశముతో మాలాడిన లాభములేదు. చర్చ జరుగకుండు అంచనము టకు మీరిట్లు ప్రవర్తించుచున్నారు.

కామతంగారు:—అధ్యక్ష స్థానమున నున్నవారీవిధముగ ప్రవర్తించురని ఎన్నడు అనుకొనలేదు. మాయంచరిస్తూ నీవే ఉద్దేశముడవగుచున్నావు. మీరీవిధముగ ప్రవర్తించినందులకు నా తీవ్రముగ అసమ్మతిని చెల్పుచున్నాను.

సా. వెం. చెట్టిగారు:—అధ్యక్షుడీ విధముగ ప్రవర్తించుట చాల అన్యాయము.

అధ్య:—రికార్డులందే కామతంగారి చర్యలగురించి గలదు. మీరు శిశువులను గాకపోయినను—శిశు ఆరోగ్యవిధానమును నులిమివేసి చంపివేయుట కెత్తించుచున్నారు.

కామతంగారు:—మేమెప్పుడు శిశు ఆరోగ్య విధానమునకు ప్రతికూలముగ లేము. ఉద్యోగులు ఘోరకృత్యముల నొనర్చుచుండగా వానిని సవరింపవలెనని మేము గోరుచున్నాము. దేశాభివృద్ధిని నగరాభివృద్ధిని అంచితేయుటకు యత్నించుచున్నది. మీరుగాని మేముగాదు.

సా. వెం. చెట్టిగారు:—అధ్యక్ష, తీర్మానము 9 నిబంధన ప్రకారము అశాస్త్రీయమైనదని నేనెంచుచున్నాను. ఈవిషయమున మీనిర్ణయమును దిలుపవలెనని తిరిగి అడుగుచున్నాను.

అధ్య:—తీర్మానము శాస్త్రీయము గాకపోవచ్చును. కాని శాస్త్రీయముగా నొనర్చుటకు తరువాత సవరణలదేవచ్చును.

కామతంగారులేచి ఏమియో చెప్పబోవుచుండగా జస్టిసు పక్ష స్థానములనుండి “ఆర్డరు ఆర్డరు” అనుకేళలు.

కామతంగారు:—అధ్యక్షునకు ఆర్డరు లేనపుడు నాకును ఆర్డరులేదు.

అధ్యక్షుడు యుక్తము అయుక్తము లేకుండా ప్రవర్తించునపుడు సభ్యుల కెట్లుండగలను;

అధ్య:—మీరామాట నుపసంహరించుకొనవలెను.

కామతంగారు:—నేనుపసంహరించుకొనజాలనందుకు విచారించు చున్నాను.

అధ్య:—అయితే మీ బుద్ధి వికటించినదనుకొనెదను.

కామతంగారు:—మీరు పాక్షిక భావము వహించి ప్రవర్తించుచు సభ్యులపై నారోపణల నొనర్చునపుడు మీ బుద్ధివికటించినదని మేమునుకొనెదము.

సా. వెం. చెట్టిగారు:—అధ్యక్షుడు నిష్పక్షపాతముగ నుండవలెననియు, పాక్షిక భావముతో రూలింగుల నియ్యడనియు మే మాశించితిమి. కాని ఈ దినమున అధ్యక్షు డింత యుద్ధేజముతో పాక్షికవీరునివలె ప్రవర్తించుట గోచరించును. అధ్యక్షుడు 1920 సం॥ నుండియు సంపాదించిన అనుభవములను వివరించుచు సభ్యులపై నారోపణల నొనర్చక శాస్త్రీయముగ రూలింగు నిచ్చునని యెంచితిమి. కాని అధ్యక్షు డిటీవల పురపాలకసంఘ ఎన్నికలందు తమ పరాజయము చే గలిగిన ద్వేషమును ఈవ్యక్తను ఇచ్చట వెడల గ్రక్కరాదు. తీర్మానము శాస్త్రీయముగా అశాస్త్రీయముగా అనువిషయమునుమాత్రము అధ్యక్షుడు చెప్పవలెనని నాయభిప్రాయము. ఆపనినివిడచిస్క్రిము మంచిదేయనియు శాసననియమాలందరును అంగీకరించుచుండగా

ఈస్మిము అంటే మీరు గిట్టుకు. వానిని అంగగొట్టుటకు చర్య జరుగకుండా చేయుటకు మీరు పన్నాగము పన్నుచున్నారని కొందరినభ్యులపై లేనిపోని ఆరోపణల నొనర్చుట ఏమియ్యాయమో విచారించుకోవలెను.

ఈవిషయమున చర్య జరుగకుండా గొంతును విప్పివేయుట మాయద్వేషము మాత్రముగాదు. మీ రట్టి పాపభాటుచేయుటకు కారణమేమియో బోధపడుటలేదు.

మదనగోపాలు నాయుడుగారు:—తీర్మానము కాస్త్రీయముగనే యున్నదనిచెప్పుచు ఇదివరకు క్లమేషుగారి నిట్టేబి కసంఘముగ నియమించితిమనియు నీటిసరఫరా ఉపసంఘమును నియమించితిమనియు నుడివెను.

చక్కరయ్యగారు:—క్లమేషుగారి లొక్కరే నియమించబడుటచే అది ఉపసంఘము గాదు; ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడెనుగాని ఈసభవారిచే గాదు.

రా. బి. టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు:— మదనగోపాలుగారితో నేక్కిగించుచు అడ్డుకట్టుకొనెనట మెదలగువారి నుండి సలహాలు పుచ్చుకొనుచున్నట్లే ఈ తీర్మానమునము నందలి ఉపసంఘమువారినిగూడ సలహా యడుగుచుంటి మని నుడివెరి.

చక్కరయ్య చెట్టిగారు:—తాను స్మిముయొక్క యోగ్యతాయోగ్యతల నిష్పాదు చేర్చింపవలయు, మిసెసు దేవదాసుగారి తీర్మానము ఆకాస్త్రీయమని దానెందుమంటిననియు నుడివెను. మదనగోపాలుగారు రుహించిన ఉదాహరణలు సరియైనవిగాదు. కార్పొరేషనుతో సంబంధములేని ఇట్టి కమిటీలను నియమించుట కార్పొరేషను సభవారి అత్యంతము చెల్లడించును. కార్పొరేషనువారి కొనగబడిన స్వల్ప స్వపరిపాలనాధికారములనుగూడ నీ విధముగ తొలగించుకొనుటకెత్తించుట విచారకరము. ఈ సభవారే సంఘమును నియమించినను అన్ని అభిప్రాయములనూరును సరిపూనుముగ ప్రాతి నిధ్యము నొంది యుండవలెను. ఈ ప్రతి పాదన కాస్త్రీయమైనదిగాదు. సవరించి కాస్త్రీయముగ నొనర్చునట్లేమున్నచో నిబంధనలను సరించి నివేదికనంపిన సంఘమునకార్పొరేషనులోని ఇతర సభ్యులనుగూడ నియమించుట మంచి మార్గము.

డి. బి. గో. నారాయణ సామిచెట్టిగారు చక్కరయ్య చెట్టిగారి మాచనల బలపరిచిరి.

అధ్య:—నివేదికను పంపినతోడనే ఆయుప సంఘ మంత మొందినది. అందు నా సంఘమునకు మరొకరినిజేర్చుటయనునదండ జాలదు. ప్రస్తుతము మనకు గావలసినది ఎక్కువప్రతి అభిప్రాయము. అందుచే నీ ప్రతిపాదన దేబడెను.

చక్కరయ్యగారు:—వారు కార్పొరేషను యుపసంఘ నివేదికను విచారించి పరిష్కారము లొనర్తురా?

అధ్య:—కాదు వారా నివేదికనుగూడ విచారించెదరు.

నెం. చెట్టిగారు:—దాని అర్థమేమి?

అధ్య:—నాకు చెలియదు. ఎవరికి దోచినట్లు వారధి మొనర్చుకొనవచ్చును.

సా. వెం. చె. గారు:—ఆయురే మీరు మాట్లాడక మాన్పిని సభవారినే నిర్ణయింపనిండు.

అధ్య:—నేనుగూడ ఒక సభ్యుడనే.

సా. వెం. చె. గారు:—అట్లని పాక్షికాభిప్రాయముల దెలుపుచో మీయుపన్యాసమును గూడ చర్చింప నీయవలసి వచ్చును.

మరియుక సవరణ

డా. విజయరాఘవులుగారు:—నివేదికను ప్రతిపాదనకు కల్పపరిక్ష జేయవచ్చుననియు, అందలి మాచనలు సరియైనవని ప్రతిపాదన ఆంగీకరించి తీరదననియు, భగవంతుడే వచ్చి పరీక్షించినను అవి సరియైనవని ఒప్పించేపెదననియు నుడివెరి. మిసెసు దేవదాసుగారి తీర్మానములో మెటర్నిటీ వైద్యశాల నూపరి టెండెంటును ఆరోగ్యవాసర కార్యదర్శినిగూడ నియమించుట విచారకరమనియు ఈస్మిము నాచరణలో పెట్టుటలో నెక్కువ సేదగుల నొనర్చినది వారిరువురేయనియు నుడివెరి.

(వార్తాధ్యక్షులు)

విజయరాఘవులుగారు ముగించుచు ఈసభలోని డాక్టరుసభ్యులందరూ. మిస్. ఆంజిలో, మి సెన్ దేవదాసు సభ్యుజనరలు, ప్రజారోగ్య శాఖాధికారి కల్యాణి, రెయిన్ వైద్యశాలల నూపరి టెండెంటులను ఈనివేదికను పరిశీలించి శిఫార్సు చేయుట కుపసంఘముగా నియమింపవలెనని ఈసభవారు గోరుచున్నారు. అను సవరణ నుపపాదించిరి.

ప్రభుత్వమువారిని ఉపసంఘము నియమింపవలెనని గోరుట

రా|| బి|| టి. వ. నాయుడుగారు:—ఇదివర కభిప్రాయ ములదలిపి వారిని తిరిగి చేర్చుట లాభములేదు, మనకు ఎక్కువరకు

అభిప్రాయము గానలెను. కనుక నేనే క్రిందిసవరణ నుపపాదించుచున్నాను. “సభను జనరలు, ప్రజారోగ్య శాఖాధికారి, మెటర్నిటీ హాస్పిటలు నూపరి టెండెంటు, ఆరోగ్యవాసర కార్యదర్శిలను శిశు ఆరోగ్యశాఖన పునర్నిర్మాణమును గురించి విచారించుటకు నియమింపవలెనని గవర్నరుగారి నీసభవారు గోరుచున్నారు. వీరు విచారణచేయునపుడు, కార్పొరేషను ఉపసంఘ నివేదికను ఆలోచింపవలెనని గోరుచున్నారు.”

కామతుగారు:—ఆరోగ్యవాసర కార్యదర్శి ఎవరు? ఉ. డా|| ఎ. లక్ష్మణమొదలియారు.

కామతుగారు:—మెటర్నిటీ వైద్యశాల నూపరి టెండెంటు హాస్పిటలుగారి సంఘముననుండగా అనిట్టేంటు నూపరి టెండెంటు లక్ష్మణసామిమొదలియారుగూడ ఎందుకు?

తిరిగి అశాస్త్రీయము

చక్కరయ్యచెట్టిగారి సవరణ అశాస్త్రీయమని దెలుపుచు కార్పొరేషనునందు మోసములు జరిగినపుడు లేమ విధుల నిర్వర్తింపనవచ్చు మాత్రమే తమయంద్యోగుల పంపి విచారించగలరని 41 వ సెక్షను నిర్వచించుచున్నదనియు ప్రస్తుతవిషయ మట్టిదిగాచనియు నుడివెరి.

బ్రానుగారు:— సవరణను అంగీకరించుచు, ఇట్టిపునర్విచారణ చర్యనివేదిక నంపిన సభ్యుల కవమానమొనర్చుట యరవని అంగీకరించిరి. (వినుడు వినుడు)

మంచిదివములు రాగలవు

సామి చెంతాచలం తెట్టిగారు:— విజయరాఘవులుగారి సవరణను బలపరచుచు నివేదికను విచారించుటకు తమకెట్టి ఆక్షేపాలులేవనియు, తాము మొదటతీర్మానము కాస్త్రీయముగ నుండవలెనని మాత్రమే కోరగా-చర్యను అణచివేయుటకు ప్రయత్నించు చున్నారని ఆరోపించి అనవసరంద్రేకమును ప్రకటించిరియు నుడివెరి. 1920 సం॥ నుండియు శిశుఆరోగ్య విధానమునం దేవిషయమునుగురించి చర్యచేసినను తీరమును విధేయముగలుగుచుండెననియు పాక్షికాభిమానములు చాలవరకు గవర్నరుపబడుచుండెననియు నుడివెను. నివేదికలోని మాచనలను సమర్థించుకొనుటకు సంఘము వారికి అవకాశ మొనగకుండా, మాచనల మాత్రము ఎ పరిసో చెచ్చి దానిని విచారించుట అడుగుట అన్యాయమనియు అవమానకరమనియునుడివెను. ఇట్టిపాక్షిక ద్రేకమున కధ్యక్షుడు లోనుగాకుండా తలెత్తముగ నుండవలసినది. నవంబరునెలనుండియు కార్పొరేషనునకు మంచినీళ్లు పట్టునని నమ్మదగును. మాకు ఎక్కువప్రతి అభిప్రాయముగావలయునను విజయ రాఘవులుగారి సవరణ అందుకు అవకాశమొనరుచున్నది.

ఉప సంఘమును గురించి అవతలిపక్షసభ్యులుపయోగించిన విశేషములు చాల అగౌరవమైనవి. వారి పక్షమున దానలేకమొదలియారుగారు ఖా||బి|| ఉస్మాన్ హామీయారుగారు. వేల్పుగారు ఇటు వంటివారందరూ ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించిన నివేదిక పక్షపాతిమగ నున్నదని వారెల్లనుడివెరి చెలియకున్నది. ఇతర సభ్యులమాటలెటులున్నను వైవారు తమపక్షమువారే! వారి కట్టి యుద్దేశముల నాలోపించ నీలులేదే ? అవతలిపక్షమువారు శిశు ఆరోగ్య విధానములోని లోపముల సవరింపబడు ఆతురతతోలేరను విషయము వారి వైఖరివలన స్పష్టమగుచున్నది.

మరియుక సవరణ

మదనగోపాలు నాయుడుగారు:—తాను వరదరాజులు నాయుడుగారి సవరణ నంగీకరింపజాలవనియు 41 వ సెక్షను, ఇట్టి సలహాముల కుద్దేశింపబడలేదనియు నుడువుచు తీర్మానమున క్రిందిసవరణ నుపపాదించిరి. “శిశు ఆరోగ్యవిధాన పునర్నిర్మాణోప సంఘనివేదికను విచారించుటకు ఆరోగ్య శాఖ సంఘమువారును మి సెసు దేవదాసు, మి సెసుఆంజిలియో, రా|| మల్లయ్య, బ్రానుగారును నుపసంఘముగా నియమింప బడవలెననియు వారికితోడు సభ్యుజనరలు, మెటర్నిటీ, కిక్యాణి వైద్యశాలల నూపరి టెండెంటులు, ఆరోగ్యవాసర కార్యదర్శిలను సహాయ మొనగవలసినదియు ఈసభవారు కోరుచున్నారు.”

రా|| రెండు కామతుగారుపై సవరణ నెదుర్చుచు, తమ నివేదికలోనిమాచనలన్నియు కార్పొరేషనుశాఖల లెక్కలమీద ఆధారపడి యున్నవనియు, అందలి ప్రతిపాదనను పూర్తిగా సమర్థింపఁ గలదనియు నుడివెరి. నివేదికను చర్చించుట కి సమావేశ మేర్పరుపబడెను. కాని నివేదికపై చర్చయే జరుగలేదు. నివేదికయం దేమిగలగో ఏకాంశములచే నామూలన లొనర్చబడెనో సభవారు విచారించలేదు. ఏమియు విచారించకయే పక్షపాతిమగనున్నది. దీని చర్చించుటకు ఇంకొకసంఘమును నియమింపవలెనని చెప్పుట ఉపసంఘము నుపపాదనయందు యనియు నుడివెరి.

రా|| రెండు కామతుగారుపై సవరణ నెదుర్చుచు, తమ నివేదికలోనిమాచనలన్నియు కార్పొరేషనుశాఖల లెక్కలమీద ఆధారపడి యున్నవనియు, అందలి ప్రతిపాదనను పూర్తిగా సమర్థింపఁ గలదనియు నుడివెరి. నివేదికను చర్చించుట కి సమావేశ మేర్పరుపబడెను. కాని నివేదికపై చర్చయే జరుగలేదు. నివేదికయం దేమిగలగో ఏకాంశములచే నామూలన లొనర్చబడెనో సభవారు విచారించలేదు. ఏమియు విచారించకయే పక్షపాతిమగనున్నది. దీని చర్చించుటకు ఇంకొకసంఘమును నియమింపవలెనని చెప్పుట ఉపసంఘము నుపపాదనయందు యనియు నుడివెరి.

ఆరోగ్య నాడారుగారు సవరణ నెదుర్చుచు-సభవారు నివేదిక నంగీకరింపవలెను లేక నిరాకరింపవలెనే గాని ఉపసంఘము నిట్లనమాన పరప రాదని నుడివెరి.

సవరణలో నొక భాగము నెగ్గుట

రా|| రెండు గంటలకు మదనగోపాలునాయుడుగారి ప్రతిపాదనయందు మొదటి భాగమును వోటింగునకు పెట్టగా నేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వోద్యోగుల నియమింపవలెనను రెండవ భాగమును వోటునకు పెట్టగా 20 అనుకూలముగను 14 గురు ప్రతికూలురుగను నుండిరి.

ఉప సంఘమును నియమించు ప్రతిపాదనలందు 15 గురు సభ్యులకు తక్కువ గాకుండా అనుకూలముగ వోటు జేసినపు డీ తీర్మానము కాస్త్రీయ మనియు అట్లు గానిచో అశాస్త్రీయ మనియు 9 వ నిబంధనయందు విధింపబడెను గాన నీ తీర్మానమున రెండవభాగము క్రమమైన తీర్మానముగాదని ప్రకటింపవలసినదని చక్కరయ్యగారు కోరగా అధ్యక్షు డట్లే రెండవ భాగ మోడిపోయెనని ప్రకటించెను.

తిరువాల-విజయరాఘవులుగారిసవరణలోని-ప్రభుత్వోద్యోగుల కేసుగలభాగము వోటునకు పెట్టగా జస్టిసు పక్షము వారు వ్యతిరేకముగ వోటు జేయుటచే నిరాకరింపబడెను.

ఈ విధముగా తుదకు కార్పొరేషను ఆరోగ్య శాఖ సంఘము మిస్ ఆంజిలియో, దేవదాసు, బ్రానుగారు నుపసంఘముగ నేర్పడి నివేదికను చర్చింపవలె నను సవరణమాత్ర మంగీకరింపబడెను.

కార్పొరేషను పరిపాలనా నివేదికము

కమిషనరుగారు శాఖోద్యోగుల చర్యలను ఖండించుట

1924-25 సంవత్సరపు కార్పొరేషను పరిపాలనా నివేదికనునందు కమిషనరుగారు ఈక్రిందివిధమున వ్రాసిరి.

నేను జూలై 27 వ తేదిననే చార్జి పుచ్చుకొంటిని. కావున శాఖోద్యోగులు తయారుచేసిన నివేదికములపై ఎట్టి అభిప్రాయమును ప్రకటింపజాలకున్నాను. కాని నాకు కలిగిన స్వల్ప అనుభవమును బట్టి కొన్ని విషయములను తెలుపవలసి యున్నది. రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు హెల్తుడిపార్టు సంపూర్ణముగ సంస్కరింపవలసి యున్నది గొప్పలోపములు ఆక్రమములు బయటపడినప్పుడు ఉద్యోగులందరూ మాకేమియు తెలియదు మీకేమియు తెలియదు అని చెప్పుచున్నారు. ఒక చోట కార్పొరేషను ఉత్తరువులేక ఒక కొళాయి యుండెను. నేను ఆగష్టు 21 వ తేదిన దీనిని కనిపెట్టితిని. సమాధాన మివ్వవలయునని శాఖోద్యోగుల నడుగగ తప్పెవరిదో నిర్ణయించుటకు నీలులేకున్నదని ఇంజనీయరుగారు తెలిపిరి. సంవత్సరము కాలము ఈ కొళాయియిల్ల కార్పొరేషనుకు నష్టముకలుగుట తప్పెవరిదో తెలిసికొనుటకు కూడ నీలులేకుండుట ఆశ్చర్యకరముగనున్నది.

సీసా 1-కి కు సు మ వి.పి. చార్జి ర్పు 2-0-0. వేరు.

ఈమందు గనేరియా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలపప్పుడు గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా తుదర్చును. 1766

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు 246 13, బై రాగిమగంబిడి, మదరాసు.

రత్నపురుష లేహ్యం

శుక్లవస్త్రమును పోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలేహ్యం. ఏగారణముచే సంభవించిన శుక్లవస్త్రమైనను పొందవలసి అనేకలు కొనియాడెవారు. మేహమువల్ల వచ్చినదగు, మూత్రరోగములకూడా తగ్గును. డబ్బీ రు 3-4-0.

(క్రవ్యాధి) 1963

అశీర్వాదునువ్వొట్టి అన్నమరుసనట్లు చేయుటచే గాన మంచిజరగాన్మి కలుగజేయును. తులం 1 కి ర్పు 1-0-0.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా(రాయవరం)

నేటుకొన్నిలు

భారత హైకమీషనరు ఆఫీసు

సవరించబడిన సెత్తాగారి తీర్మాన
మామోదించబడెను

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 8:— సీమయందలి హైకమీషనరు ఆఫీసును, భారతీయుల హక్కులను గావించవలయునని గౌరవ నీయులు సెత్తాగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము, 1882-వ సంవత్సరపు ఆర్డీ బ్రాన్సురు కాసము సవరణ గావించుటకు ప్రవేశపెట్టిన చట్టము స్వల్ప సవరణలతో నేటి నేటుకొన్నిలు సభయందు పాస్యము కాబడెను. ఫలహరపు వేళవరకును కార్యక్రమము జరిగెను.

హైకమీషనరు భారత ప్రభుత్వము యొక్క ఏజంటు అనియు, భారత ప్రభుత్వము యొక్క ఏజెంసీ కార్యముల నన్నిటిని నిర్వహించుట హైకమీషనరు ధర్మమనియు సెత్తాగారు దెల్పి సంయుక్త రాజ్యమునందున్న హైందవ హైకమీషనరుస్తాపును సిబ్బందిని భారతీయుల పరము చేయుటకు చర్యదీసికొనవలసినదని సెత్తాగారు తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి. ఉద్యోగులను నియమించుటయందు హైకమీషనరు నకు సర్వాధికారము లేదనియు గవర్నరు జెనరలు వారి కార్య నిర్వాహక సంఘముయొక్క తీర్మానములను హైకమీషనరు ఉద్యోగుల నియమించవలసి యున్నదనియు, భారత కార్యదర్శి సంఘమునుండి దీసికొనబడిన ఉద్యోగిని దొంగించుటయందుగాని, సమ్మెండు చేయుటయందుగాని హైకమీషనరు తీర్పుపై భారత కార్యదర్శికి అప్పీలు చేయవచ్చుననియు సెత్తాగారు దెల్పిరి. ఆదియుగాక భారత కార్యదర్శి సంఘమునుండి దీసికొనబడిన ఉద్యోగుల జీతములపై గాని, పింఛనులపైగాని వోటు చేయుటకు అధికారము లేదు. హైకమీషనరు ఆఫీసునందలి 366 ఉద్యోగులలో 245 మంది భారత కార్యాలయమునందుండి బదలాయించబడినవారే. 120 మంది ఉద్యోగులు మాత్రము ప్రత్యక్షముగ నియమించబడిరి. భారత కార్యాలయమునందుండి బదలాయించబడిన అందుగురు ఉద్యోగులతో సహా 28 ముగ్గురు ఉద్యోగులు మాత్రమే హైకమీషనరు సిబ్బందియందు భారతీయులు గలరు. నూటికి నూరు ఆగ్గురు భారతీయులు మాత్రమే మొత్తపు సిబ్బందియందు గలరు. అనగా ప్రతిమాగ్గురు ఉద్యోగులలో ఏడుగురు మాత్రమే హైకమీషనరు కార్యాలయమున భారతీయులు గలరు. సాధ్యమైనంత త్వరలో పిలుస్తూతవరకు భారత హైకమీషనరు ఆఫీసు ఉద్యోగులనుండిను సిబ్బందియందును భారతీయుల నియమించుటకు యిండియా ప్రభుత్వమును బురికొల్పుటయే తీర్మానముయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యమని గాని సెత్తాగారు నుడిపిరి. హైకమీషనరు గావించు ఏజెంసీ కార్యములను ఢిల్లీనుండి గావించుటకు తానుగారు చున్నాననియు, అందులకు యిండియా ప్రభుత్వము యిష్టముగ లేదనియు సెత్తాగారు దెల్పిరి. ఇప్పుడు కాకపోయినచో ముందైనను దొరతన మట్లు గావించక తప్పదు. అంతవరకును భారతదేశము సామ్యుపై నడవబడుచున్న హైకమీషనరు కార్యాలయముందు దెక్కు భారతీయ ఉద్యోగులుండవలయును. ప్రభుత్వపు యోర్నాలు మిక్కిలి అవమానకరముగ నున్నది. ఏలయినగా హైకమీషనరు కార్యాలయముందు యిరువది ముగ్గురు భారతీయులు మాత్రమే గలరు. బ్రిటిషు ప్రజలలాభము కొరకు భారతీయుల జేమములు ఏ రీతిని పుంబు గల్పబడుచున్నవో దెప్పట కిదియొక నిదర్శనమని సెత్తాగారు వాక్రచ్చిరి. భారతీయుల సంఖ్యయు, యూకేషియనుల సంఖ్యయు సమానముగ నుండునట్లుగా హైకమీషనరు కార్యాలయముందు వివిధ భారతీయులను నియమించవలయును.

ఇతర వలసరాజ్యములలో బోల్చుట

ఇతర హైకమీషనరుల కార్యాలయములందు సామాజ్యము లోని ఆయా భాగముల దేశీయులే ఉద్యోగులుగ నియమించబడుచున్నారనియు, మిక్కిలి తక్కువ ఉద్యోగులు మాత్రము సంయుక్త రాజ్యమువారి కీయబడుచుండెననియు తెనకు దెప్పబడెనని సెత్తాగారు దెల్పిరి. భారతదేశపు హైకమీషనరు తనకార్యాలయమున దేల భారతీయోద్యోగుల నధికముగ నియమింప వీలు లేదో తనకు దురూహ్యముగ నున్నదని సభ్యుడు పల్కినను. ప్రభుత్వపు భారత హైకమీషనరు ప్రభుత్వోద్యోగి యైనను భారతీయుడగుట చే హైంద

వులు సంలేసిండుచున్నారనియు, తనదెనుక భారత హైకమీషనరులకునుండిన సర్ విలియం మేయరు, సర్ దాదిబాదూల్ గార్లవలె భారతవర్తక జేమములను సానుభూతితో గాపాడుననియు భారతీయులు విశ్వసించుచున్నారు. చిన్నఉద్యోగులను యందే గాక పెద్ద యుద్యోగులనులందు ఖాళీలు వచ్చినప్పుడెల్ల యింతటినుండి భారతీయులను అధికముగ ఉద్యోగులుగ నీయందలి హైకమీషనరు కార్యాలయమున నియమించెదరని విశ్వసించుచుంటినిని దెల్పి గౌరవనీయ సభ్యుడు సెత్తాగారు విరమించిరి.

చాడ్విక్కుగారి సమాధానము

ప్రస్తుతమున్న ఫిలినిసరించి వివరముగ చాడ్విక్కుగారు దొరతనముతరపున సమాధానమునంగెను. జి.వి.సి.యి. వి.ఆర్. రైల్వేలు దొరతనము స్వాధీనము గావించు కొనుటవలన గలిగిన ప్రత్యేక ప్రయోజనముల మరల యితర కార్యములను నిర్వహించుటకు యిటీవల నియమించబడినవారలకు లాభములు జూపబడుటచే ధనము అధికముగ వ్యయమయ్యెనని చాడ్విక్కుగారు ఎరింగించెను. ఏడు టెంపరరీ లిస్టునందు జేర్చబడిరి. హైకమీషనరు కార్యాలయమునందలి ఉద్యోగులలో చాలమంది టెంపరరీగా నియమింపబడిరి. ఇతర జొమియనుల హైకమీషనరుల కార్యాలయములందు చాలా దేశీయులే ఉద్యోగులుగ నియమింప బడుచున్నారని సెత్తాగారు నుడిపి వారి వాదమును బలపరచుకొను చుంటిరిని దలంచిరి. కాని వా ప్రవర్తింపులను దిలకించినచో సెత్తాగారు దెల్పిన విషయమునకు విపరీతముగ నున్నవి. ఆస్ట్రేలియా హైకమీషనరు కార్యాలయముందుగల 196 ఉద్యోగులలో 18 మంది ఉద్యోగులు మాత్రమే ఆస్ట్రేలియా దేశీయులు. దక్షిణ ఆఫ్రికా హైకమీషనరు ఆఫీసునందుగల 128 మంది ఉద్యోగులలో పదు నల్లురు ఉద్యోగులు మాత్రమే దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశీయులు. అనగా నూటికి ఎనిమిదిమంది దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశీయులు హైకమీషనరు ఆఫీసునందు గలరు. 119 మంది ఉద్యోగులలోను ప్రద ముగ్గురు మాత్రమే న్యూజీలండునందలి హైకమీషనరు ఆఫీసునందు ఆదేశపువారుగలరు. అనగా నూటికి 18 మంది మాత్రమే ఆదేశవాసులు ఉద్యోగులుగ గలరు. కాబట్టి యితర జొమియనుల హైకమీషనరుల కార్యాలయములలో బోల్చివాదపునాదుల నిర్వాహము గావించిన సెత్తాగారి కేసు నిరాధారమైనది యని యెంచవలయును. చాల మంది ఉద్యోగులు దినదినమును సలుపవలసిన కార్యక్రమమును నిర్వహించు గుమస్తాలు 17 లేక 20 సంవత్సరములలో వారు పంపూర్ణ జీతములను దీసికొనుటకై బ్రాకవలయును. ఇట్టి కార్యములను క్రిష్టామర్శములతో చాకగ నెరవేర్చుటకు యింగ్లాండు నందు విస్తారము చేతులు గలవు. కాబట్టి దినకృత్యములను వ్రాజోతలను సాగించుటకు భారత దేశమునందు హైందవులను బంపుట ఉచితముగ రాజకీయ వర్తనముగాదు. తన యిష్టమువచ్చినవారిని నియమించుటకు హైకమీషనరునకు సర్వాధికారముగలదు. సాధ్యమైనప్పుడెల్ల ఖాళీ స్థానములందు భారతీయులు నియమింపబడుచుండెదరని సర్. ఆతుల్ చంద్ర ఫటగీగారు భారత ప్రభుత్వమున కేరింగించెను. కాబట్టి హైందవ హైకమీషనరు సిబ్బందియందు భారతీయుల నియమించు విషయము సర్. ఆతుల్ చంద్ర ఫటగీగారి కే విడిచి పెట్టుట మంచిది. భారత ప్రభుత్వము యిచ్చునందలి అధికారము చెలాయించ నవావశ్యకము.

సర్ మేనేజీ దాదాభాయి సవరణ

జేమముగను విస్తారముగను భారత హైకమీషనరు ఆఫీసునందు భారతీయుల నుద్యోగులుగ నియమించవలయునని సెత్తాగారి వాదమును దాదా భాయిగారు నొక్కి వక్కాదింపిరి. సెత్తాగారిచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానముచే భారత దేశమునకు ఆర్థికముగ మిగుల నష్టమువాటిల్లును. భారత దేశమునకుంటే చాక గాత క్రిష్టామర్శములలో దినచర్యలను నిర్వహించుటకు వామ విస్తారముగ ఉద్యోగులు లభించెదరనియు చాడ్విక్కుగారు దెల్పిరి. భారత దేశమునందుండి బంపబడిన ఉద్యోగులను ప్రయాణపు ఖర్చులను బత్తెములను నియవలయుననుమాటమరువగూడదు. ఇంగ్లాండునందలి హైకమీషనరు కార్యాలయమున నియమింపబడు వారలకు సాంకేతిక జ్ఞాన మువశ్యకము. భారతదేశముందు తిరిగిసంత సాంకేతిక జ్ఞానము గలిగి యింగ్లాండునందుబని చేయగలవారు విస్తారముగ లేరని తన అభిప్రాయమునివాగపూరంజేసు నుడిచెను. కాబట్టి ఆర్థికముగ గాని క్రిష్టామర్శములను బట్టిగాని జూచియుండి సెత్తాగారు తయారుజేసిన తీర్మానము బాగుగ లేదు. సంయుక్త రాజ్యమునందుగల భారతదేశపు హైకమీషనరు కార్యాలయమునందలి పెద్ద ఉద్యోగులను కార్యాలయపు

క క్రి సామర్థ్యములకు లోటులేని ఫక్కిని భారతీయులకు నీయవలయునని సర్ మేనేజీ దాదాభాయి గాథొక్క సవరణను ప్రతిపాదించిరి

సవరణను కే సి రాయుగారు బలపరచిరి

మితవాద డిప్యూటీ మేనేజీ యింగ్లాండు బోయినప్పుడు హైకమీషనరు కార్యాలయమును యోర్నాలు గావించవలసినదని తాను గోరితినని కే సి రాయుగారు సభ్యులకు జ్ఞాపకము జేసి సవరణను బలపరచిరి అప్పుడు వర్తక కమీషనరుగనున్న చాడ్విక్కుగారు తన అభిప్రాయమును గట్టిగ బలపరచెను హైకమీషనరు సమస్య క్రూరమిటియెదుటవిస్తారమిత్తము వచ్చినప్పుడు తానును పరుగుతుగారును హైకమీషనరు ఆఫీక్రమముగ భారతీయుల ఆయత్తము చేయుట కంగీకరించినని రాయుగారు నుడిపిరి 1920 వ సంవత్సరము అక్టోబరులో హైకమీషనరు నియమింపబడెను ప్రారంభమందు హైందవ అభ్యర్థులు చాల అరుదుగనుండిరి గత సంవత్సరములందు భారతీయుల నాకర్షించుటకు సర్ దాదిబాదూల్ గారు ప్రయత్నించిరి సర్ ఆతుల్ చంద్ర ఫటగీగారును కృషిచేయుచున్నారు గత అక్టోబరునుండి సుమారు పందెండుగురు భారతీయులు హైకమీషనరు కార్యాలయమున ఉద్యోగులుగ నియమింపబడిరి ఈ పందెండు గురిలో తొమ్మిడుగురు పనిచేయుచున్నారు ముగ్గురు కార్యాలయమును విడచిరి ప్రారంభమందు వారమునకు రెండు పానుల పదిపిలింగులు వేతనమియ్యబడును వత్సరాంతరమందు 50 పిలింగులు బోనసుగా నీయబడును ఈ వేతనము భారతీయులకు ఆర్థికము కాజాలదు తదనక తరము యితర జొమియనుల హైకమీషనరుల ఆఫీసులందు అయా దేశీయులు ఉద్యోగులను గురించి చాడ్విక్కుగారు దెల్పిన అంకెలను అనధికారరీత్యా కే సి రాయుగారు స్థిరపరచిరి ఒక హైకమీషనరు ఆఫీసునందు దాదేశపువాసి ఒక్కడైనను లేక పోవుట తానెరుంగుదనని దెల్పి భారతీయులకు హైకమీషనరు ఆఫీసునందు స్థానమిచ్చుటకు సర్వప్రయత్నములను గావించవలయునను సెత్తాగారి కోరికతో తానేకీభించితినిని కే సి రాయుగారు నుడిపిరి అదృష్టవశాత్తు ప్రస్తుతపు హైకమీషనరు భారతీయుడనియు, ఆయన మనకోరికలను నెరవేర్చునని విశ్వసించవచ్చుననియు, ముఖ్యముగ బాధ్యతగల పదవులందును, అధికారమును, నిర్వహణభారమును గల పెద్దపదవులు భారతీయుల కీయబడునని నమ్మవలయుననియు కే సి రాయుగారు దెల్పిరి

గా|| వేమరవరపు రామదాసు పంతులుగారు

హైకమీషనరుయొక్క విధానము చాలవరకు భారత మంత్రించే విధింపబడుచున్నదని తీర్మానమును బలపరచుచు గౌరవనీయులగు వేమరవరపు రామదాసు పంతులుగారు నుడిపిరి హైకమీషనరు యొక్క ధర్మములను పరిశీలించిచూడ, స్వల్పముగ వ్యయభారము హెచ్చినను భారతీయులే హైకమీషనరు ఆఫీసునందు ఉద్యోగులుగ నియమింపబడుట లాభకరమని వారికిదోచుచున్నదని. సరకులను సప్లెచేయుటకు చాకధరలకు వచ్చు విదేశ దళాస్తుల కంటే హెచ్చుధరలను వివరించు బ్రిటిషు దరఖాస్తులను కాంక్షను చేయుటకు దెలుపడు హేతువులు దుర్బలమైనవి హైకమీషనరు ఆఫీసునందు విస్తారముగ భారతీయులున్నచో హైందవ వాతావరణము కార్యాలయముందు బయలుదేరును ఈవాతావరణము అధికవ్యయమునకంటే ముజరాజూపును తీర్మానము తుదకు “పెక్కు మంది సాధ్యమైనంత వేగముగ” అనువాక్యమును జేర్చిరామదాసు పంతులుగారు వారి సవరణను ప్రతిపాదించిరి

సెత్తాగారు రామదాసు పంతులుగారి సవరణను అంగీకరించిరిగాని సర్ మానేజీగారి సవరణ నంగీకరింపలేదు సర్ దాదాభాయి తీర్మానమును చాడ్విక్కుగారు అంగీకరించి హైకమీషనరు కార్యాలయముందు హైందవ గాతావరణమునుగలగ జేయుటకు దొరతనము బూనుకొనసెను

మన్ మోహనదాసు రాంజీగారు

మన్ మోహనదాసు రాంజీగారు సెత్తాగారి తీర్మానమును బలపరచిరి

సభవారి యెదుటనున్న సారాంశము వ్యయముగాదనియు, యెవరికొరకు హైందవ హైకమీషనరు జడవియు కార్యాలయమును స్థాపింపబడినచో వారిజేమము కొరకవి ఉపయోగపడవలయు ననునదియే సారాంశమనియు రాంజీగారు నుడిపిరి చాకయను మిషన్ పై భారతీయులు నియమింపబడినచో భారతీయు

అటు కౌన్సిలరు నల్ల భారతదేశమున వన్ మోహన రాంజీగారు నడిచిరి

తీర్మానమును బలపరచుచు, ప్రయోగము ఖర్చును, ఆంధ్ర వెన్నును అక్కర లేకుండగనే హైందవ హైకమిషనరు ఆఫీసు నందు ఉద్యోగములకు వెడలువా రుండవచ్చునని కే వి రంగ స్వామిఅయ్యంగారు చెప్పిరి

సర్ మేనగ్గి దాదాభాయి —మీరు అట్లు అభయ మియ్యండి

కే క్రిసామర్థ్యములను గనుగొనుటకు భారతీయ అంగ్ల అభ్యర్థుల కొరత కొక పూజీపరిక్షా ఫలవలయునని ఆయ్యంగారు చెప్పిరి

చీకటిలో తడువులాట

సభ్యులు చీకటిలో తడువులాడు చున్నారని సర్ డిసమెచాగారు నడిచిరి ఇండియా దొరతన మిటీవల పెద్ద ఉద్యోగములను భారతీయుల హస్తగతము గావించుటకు అంగీ కరించెననియు, క్రమముగను మెల్లగను పెద్ద ఉద్యోగములు భారతీయుల పరముచేయబడుచున్నవనియు వాచాగారు బల్గిరి అందుచేతను, సర్ అతుల్ చంద్ర చటర్జీయందు భారతీయులకు విశ్వాసముండుటచేతను, పెద్ద ఉద్యోగములందు భారతీయులను నియమించు విషయమై నిశేధిక సంపవలయునని గోర వచ్చుననియు సర్ డిసమెచాగారు చెప్పిరి. అట్టి రిపోర్టు కాన్సిలు యెదుట లేకుండ వాదప్రతివాదనలను గావించుట నిరర్థకవని

కరందికారుగారి ప్రతిఘటనము

సర్ మేనగ్గి దాదాభాయి గారి సవరణ కరందికారుగారు ప్రతిఘటించిరి కాబట్టు గారు గతసంవత్సరము శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికి చెప్పిన అంకెలను త్రోడీకరించి, ఆ అంకెలవలన స్వల్ప ఉద్యోగములందు హైకమిషనరు రుఆఫీసునందు 14 గరు భారతీయులు గలరని కరందికారుగారు నడిచిరి హెచ్చుగ భారతీయులు ఉన్నచో భారతీయులకును యింగ్లీషువారికిని స్నేహభావములు వృద్ధియగుననియు, కొంతవరకైనను భారతదేశమును గురించిన యింగ్లీషువారి అజ్ఞానతీమిరమును బాపుటకు అవకాశము చిక్కుననియు కరందికారుగారు గాదించిరి భారతీయోద్యోగులు యింగ్లాండునుండి మనదేశమునకు దిరిగి వచ్చినయెడ వారీయు అభిప్రాయములందు భారతీయులకు గౌరవముండును

సర్ విలియంకుర్రీగారు

సర్ విలియంకుర్రీగారు సర్ మేనగ్గి దాదాభాయిగారి సవరణను బలపరచెను వ్యక్తులుజూపులాభదృష్టితో దొరతనము సంచరించుటకు పీలులేదనియు, పన్ను చెల్లించువారి లాభమునే గాక ఉద్యోగులు కే క్రిసామర్థ్యములతో వారిభర్త్యులను నిర్వరించుటనుగూడ దొరతనము యోచించవలసి యున్నదనియు సభ్యుడు నడిచెను

సర్ దాదాభాయి సవరణ అంగీకరింపబడెను

సర్ మేనగ్గి దాదాభాయిగారి సవరణ అంగీకరింపబడెను సవరణకు పరముగా 26 వోట్లును, ప్రతికూలముగా 8 వోట్లును వేయబడెను ముగ్గురుసభ్యులు తటస్థులుగ నుండిరి కాబట్టి గౌరవదాసు పంతులుగారి తీర్మానము వోట్లనుకు బెట్టబడలేదు

సవరణ తీర్మానముపై సెత్తాగారి ప్రసంగము

సవరణ గావించబడిన తీర్మానముపై ప్రసంగించుచు, కేటి చర్యకు ప్రతిఫలముగ భారత హైకమిషనరు ఆఫీసునందు భారతీయులను పెద్దఉద్యోగములందు నియమించుట మునుపటి కంటె చురుకుగ చడుచునని విశ్వసించుచుంటిని సెత్తాగారు నడిచిరి భారతీ కార్యాలయముందుండి దీనికొనబడిన 245 ఉద్యోగులను కమిషనరు ఆఫీసునుండి వెడలగొట్టుట తమ అభిప్రాయము గాదనియు, కాని 245 లో నెవ్వరినైనను పని నుండి దొలగించుటకుగాని, సస్పెండుచేయుటకు గాని హైకమిషనరును అధికారము లేకపోవుట విచిత్రముగ నున్నదని సభ్యుడు చెప్పెను కరందికారుగారు చెప్పిన సమాచారము విక్లిరి ఉపయోగకరమైనదనియు, నూటికి ఆర్దురు భారతీయులు హైకమిషనరు ఆఫీసునందుద్యోగులునున్నవని వారి జీతములు నూటికి రూపాయలు మాత్రమే యనియు గుర్తించి భారతీయులకు పెద్దఉద్యోగులంగు నియమింప బడవలయు నను వారు ఆలాచించి తీర్మానముపై వోట్లవేయ వలయుననియు సెత్తాగారు హెచ్చరించిరి హైందవ హైకమిషనరు కార్యాలయ మందు భారతీయ వాతావరణమును గలిగించుటకు ప్రయత్నింపబడునని చాడ్చిక్కుగారిచ్చిన వాగ్దానమునకు సభ్యుడు సంధ మమునుజూపెను కాని మాటలు క్రియాయోపమును దాల్చునని సెత్తాగారు విశ్వసించిరి

చాడ్చిక్కుగారు సంగ్రహముగ సమాధానమిచ్చిరి సర్ దాదాభాయిగారిచే సవరణ గాడిన తీర్మానము సభ్యులందు ఖమింపబడెను,

ఆస్టిట్రాన్ స్పర్సు సవరణ చట్టము

ఆస్టిట్రాన్ స్పర్సు సవరణచట్టమును విచారించుటకు ప్రతి పాదించుచు, ఆస్టిట్రాన్ స్పర్సు విషయమై అనగా భీమాకంపె నీలపాలనీలు, మొదలగు ప్రతిఫలములేని ట్రాన్స్మిటరును 128 వ క్లెక్ నువలనలేక 180 వ క్లెక్ నువలన ట్రాన్స్మిటరు చేయవలసి నది యను సందేహమును నివృత్తిచేయుటకు సవరణ చట్టమును బసతిపాదించుట ముఖ్యోద్దేశ మని సెత్తాగారు చెప్పిరి ఎవరెని యొకవ్యక్తి తన భీమాకంపెనీ యందలి పాలనీని భార్యకుగాని దగ్గరబంధువులకుగాని ట్రాన్స్మిటరు చేసి నప్పుడు, వ్రాతమాలమును కాగితము చాలనని ప్రతివారికిని దోచుట సహజమనియు, దానిని రిజిస్టరు చేయించుటకు ఆయనను క్రమబెట్టి ఖర్చుపెట్టించుట అనవశ్యకమనియు దోచును అనవసరముగ ఆయనపట్టికిని వ్రాతమాలమునట్టి ట్రాన్స్మిటరు లను ప్రతిఫలము లేక పోయిన యెడల రిజిస్టరు చేయవలయునని 128 వ క్లెక్ నువలన దోచుచున్నది 128 వ క్లెక్ నుకు ఒక మినహాయింపు ప్రకరణము చేర్చి యీఅసంపర్కమును దొలగించవలయునని చాడ్చిక్కుగారు చెప్పిరి ప్రతిపాదకుని అభిప్రాయమును సెరవేర్చుటకు కొన్ని చిత్తు సవరణలు లేయరు చేయబడెను సవరణచేయబడిన ప్రకారము చట్టము కాన్సిలరులందు ఆమోదింపబడెను చట్టమునకు పరముగా జి ఎ న్ కె శేక్ మొదలగు సభ్యులు మాట్లాడిరి తదుపరి ప్లేటుకాంసిలు సభ లేపటి వరకును నిల్చివేయబడెను. (ఆ.ప్రె.)

సుప్రసిద్ధనటశేఖరునినిర్వాణము

కీ||శే|| కందాడ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

నెల్లూరు నాగరాజారావుగారు

వీరు మెన్ని శనివారము సాయంత్రము 7 గంటలకు తమ భౌతిక శరీరము వదిలి కీర్తిశేఖరులై వీరి నిర్వాణముచే నాటకకళక కొంతవన్న తగ్గుచున్నది 1898 సం|| లో ఎఫ్ ఎ చదువునప్పుడు సంస్కృతక కుంఠలములో దువ్యంత భూమికను ధరించి ప్రశంసనీయుగ నిర్వర్తించి అభినవ దువ్యంతుడని కీర్తిసాగించిరి పిదప 1900 మొదలు 1915 వరకు అప్పడు మహామహాపాధ్యాయ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిల వారు స్థాపించిన "నెల్లూరు ఆంగ్లభాషాభిమాని సమాజము"న జేరి అన్ని నాటకములలోను నాయక భూమికల ధరించుచుండి ఇంతవఱకు వీరి కీర్తి అమోఘముగా బ్రాకియున్నది ప్రతాపరుద్రయమందు ప్రతాపరుద్రుడు ఇంకను కొన్నిచిల్లర పాత్రలు, ఉపలో అనిరుద్ధుండు నాగానందములో జీమాకాహనుడు మొదలగు పాత్రలను ధరించుచు వచ్చిరి శ్రీశాస్త్రిల వారు వీరిని మనస్సున బెట్టుకొని అనిరుద్ధ ప్రతాప రుద్రపాత్రలను వ్రాసిరా యేమి అని తోచుచున్నది వీరితరువాత యీ పాత్రలను చక్కగా ప్రదర్శించినవారు వేరొకరులేరు వీరి అకారము వర్తస్సు మహారాజులకివిక పెట్టినది పేరుగా నుండు వీరు భరతమతానుసారముగ అభినయమును బ్రకటింపునర్థమునకు జేరినవారు వేషధారణమున వీరిని జెప్పినచోట నితరుల జెప్ప వీలులేదు మరొక గొప్పవిషయము నటులేగాక నాటకగ్రంథ కర్తలు కూడాను అనేక నాటకములను రచించి తాముస్వయముగా ప్రధానభూమిక గైకొని ప్రదర్శింప జేసియున్నారు నెల్లూరు పురజనులు వీరిని సంపూర్ణగౌరవముతో బహూకరించి "ఘంటాయత కాంచన కంఠము నొకదానిని యొసగి యున్నారు 1921 సం|| నెప్టెంబరున అసహాయోద్యమమున సర్వభోగముల త్యజించి కార్యరంగమునకు దూకిరి సంవత్సరము విడిఖయిదు ననుభవించిరి కారాగారమును చాలా కాలము రోగపీడితులుగనే యుండిరి 1922 సం|| నవంబరులో ఖయిదునుండి విముక్తులై అట్టి ఫిలిలోనే సింహపురము ప్రవేశించిన ఆరాత్రియే శ్రీనివాసకల్యాణమున శ్రీనివాసదాయన పిదప పూర్వమువలనే పూర్ణారోగ్యముబొందిరి ఇటీవల మిక్కిలి జబ్బుచేసినది ముఖవర్ససాగిపోయినది రీవియ తగ్గెను ఇట్టిఫిలిలోకూడ మొన్న మొన్న ప్రదర్శించిన బొబ్బిలి నాటకమున రంగా రాయణింగారి భూమిక ధరించి అత్యద్భుతముగ నటించిరి ధీరోదాత్త భూమికల బ్రదర్శించుటలో పాత్రాను గుణ్యముగ స్వర గభిరత, ముఖమందలి భావస్ఫూర్తి ఆంధ్రదేశమునం జేరికిరలేదనిన అతిశయోక్తి కానేరదు వీరిని మఱుకుమున్న మరచుటకు వీలుకాకుండునట్లు కన్నులగట్టుచుందురు ఇటీవలి జ్ఞాపకార్థము (ఆంధ్రదేశముందలి) సుప్రసిద్ధనటు లందరుజేరి భక్తితో స్మారక చిహ్న మొకటి స్థాపింతు రని నమ్ముచున్నాను వీరి యాత్మకు శాంతిలగుగాక యని దైవమును ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈజిప్టుదేశమున పత్రికలు

క్రొత్తఆపద

పత్రికా స్వాతంత్ర్యమునకు భంగముగ క్రొత్తచట్టము చేయబడెను అందుపైని పత్రికల గారు కోప్ప ఆందోళన మొనరించి రాజుకు విజ్ఞప్తిని పంపిరి వాగ్దానమువారు దాని నామోదించు వరకును మంత్రివర్గమువా ిచ్చమును చేయట కధికారము లేదు అని వారు తెలిపిరి (ప్రశ్నోత్తరలేఖరి)

ఆస్పత్రులలో ఖద్దరు నువయో

గించుట

బొంబాయి కింగు ఎడ్వర్డు విమోచితుల ఆస్పత్రులలో ఏర్పాటు చేయదలచుకొన్న 304 మంచముల మీదికి కావలసి యున్న పరుపుల నిమిత్తమై ఖద్దరును కొందునని బొంబాయి మ్యునిసిపలు కమిషనరు స్థాయిసంఘమునకు వ్రాయు జాబులో తన యుద్దేశ్యమును తెలియపరచెను (ఆ.ప్రె.)

నంద్యాల డి|| ము|| కోర్టులో

O P 21/25 రు

అర్జిదారు ---మన్వల్ బి రిస్సాడెంటు ---మహమ్మూల్ బి

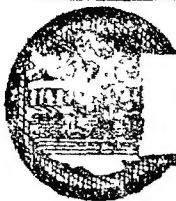
నోటీసు

బెటూసనుమియ్యా పోస్టాఫీసు సేవింగ్స్ బ్యాంకిలో వేసిన మొత్తము రు 2261-13-5 లలో మన్వల్ బి తల్లి అయిన కుంతలబీయెక్క హిస్సా అనగా 4/13 హిస్సా తాను రాబట్టు కొనుటకు పైకోర్టులో అజిల దాఖల చేశెనున్నది సదరు అర్జి 15-9-25 లేద విచారణకు వున్నది గనుక యెవరైనా ఆక్షేపణదార్లు వుండినయెడల సదరు లేదిన కోర్టుయెదుట హాజరయి ఆక్షేపణ చేయవచ్చును

నంద్యాల } ఏ గోపాలస్వామి అయ్యర్, 8-9-25 } అర్జిదారు తరపున ప్లీడరు

ఆంధ్రవద వారి జాతము

అను అకారాది తెనుగుజాతి నరి కలికో తెండు
డిమ్మిసెజు, ౧౮౮౮ వుటలు 8 8 0
విజయవళిమిలోపల తెప్పించుకొనువారికి 2 8 0
కైవల్య నవనీరము —టికాతాత్వ
ర్యవి శేషార్థసమన్వితము,కలికో తెంగు 4 0 0
(1,2,భాగములకలిపి తెండుచేసినది)
విడిగా 1 భాగము 2 8 0
డిటా 2 " 2 0 0
తిరుక్కురళ్ —అను జగత్ప్రసిద్ధతర
వగ్రంథమునకు తెనుగు టికాతాత్వర్య 3 8 0
విశేషార్థములుగలది
దేవిస్తవతీ,దుర్గాపూజాకల్పములు
ఆంధ్రతాత్పర్య కావ్యప్రయోగాది స 2 0 0
కలదేవివిషయములుగలది కలికో తెండు
అల్లికమంత్రములు — సస్వరము —
విద్యార్థభావ్యముననుగించి వ్రా 1 4 0
యబడిన టికాతాత్పర్య ధర్మశాస్త్ర
విషయములు గలది
శ్రీరత్నాద మహాలయవిధులు డిటా 0 12 0
సూర్యనమస్కారమంత్రవిధానము,, 0 8 0
మంత్రపుష్పత్రయము ,, 0 4 0
సదాచారము డిటా 1 8-0 కాలికో 1 12 0
స్వధర్మప్రకాశిని
మతవిషయక మానసపత్రిక సం చందా రు 2
(సాంపిలుకాపి ఉచితముగా పంపబడును)
మాచందాదారులకు సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథముల నేకములు తక్కువవెలల కివ్వబడును సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములన్నియు మాదగ్గల లభించును
మానేదరు స్వధర్మప్రకాశిని
బృందావనం కీల్పకం పోర్టు, మదరాసు

మరణవార్తలు

శ్రీ. వెంకటేశ్వర భక్త నభ:— ఈ సభాపతి యజమాన్యమున ఈనెల 12 వ తేది శనివారం రాత్రి 3 గంటలకు మన్నడి రామస్వామినిధిలో ఉండి ఉత్సవము శ్రీకృష్ణ విగ్రహము ఊరేగింపు జరుగును.

కాలక్షేపము:—ఈసటి గురువారము (10-9-25) నాడు సాయంకాలము 5-30 మైలాపూరు తూర్పు మామిడి బాలికాపాఠశాలలో సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు కృష్ణ చరిత్రమును గురించి సంగీతముతో నువ్వనీయరు.

వి. సి. యస్. పరిక్షకు చదువప్రభు:— భారతదేశమున జరిగిన వి. సి. ఎస్. పోటీపరీక్షయందు విజయము గాంచిన కె. వి. కల్యాణసుందరం, పుల్లారెడ్డిగార్లు నిన్నరాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి. అచ్చటనుండి వారు ఇంగ్లండు వెళ్లెదరు.

దశరా ఉత్సవములు:—టంగళాలపేటి 242 నెంబరు గృహమునందున్న ఏ. రామస్వామిఅయ్యరుగారు పదిసంవత్సరములనుండి దశరా ఉత్సవములు జరుపుచున్నారు. ఈ సంవత్సరమునూడె ఈనెల 18 వ తేదీనుండి ఉత్సవములు జరుగునని యిది ఎప్పటివలెనే చెన్నపురి పౌరులు విరాళములొసగి ప్రార్థనాపాదపలయనని వారు కోరుచున్నారు.

యస్. సత్యమూర్తిగారు:— ఇంగ్లండుకు వెళ్లి యుండిన యస్. సత్యమూర్తిగారు నేటిదినం ఉదయం బొంబాయి మెయిలులో చెన్నపురికివచ్చిరి. డాక్టరు రామరావు, హాఫీమహమ్మదు మరొకరిచేత ప్రముఖులు స్టేషనువద్ద వారికి స్వాగతమొసగిరి. పొట్టుమేను లనేకులుకూడ స్టేషనువచ్చి సత్యమూర్తిగారిని పుష్పమాలలంకృతుల గావించిరి.

యస్. జి. మనవాళ రామానుజంగారు:— జన్మిస్తుద్రావిడు పత్రికల ఉద్యోగులు నిన్నటిదినము సాయంకాలము జన్మిస్తుకార్యాలయమున సమావేశమై ఉన్నతవిద్య నభ్యసించుటకు ఇంగ్లండుకు పోవుచున్న యస్. జి. మనవాళ రామానుజం యం. ఎ. గారికి వినతిపత్రమును సమర్పించిరి. ఎ. రామస్వామిమొదలిగారు అన్యతాత్వపహించిరి. తన్ను గౌరవించి నందులకు మనవాళ రామానుజంగారు ఉచితరీతిని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

జన్మిస్తుకార్యాలయమున దొంగతనము:— 7 వ తేది రాత్రి దొంగలు జన్మిస్తుపత్రికాకార్యాలయము ప్రవేశించినారు. 200 విలువగల సామానులను దొంగిలించుకొని పోయిరి. దొంగలు కార్యాలయమునం దన్నిభాగముల నొడదావేసిరి. సంపాదకుని గదియందు కాకితము లన్నియు చింబరంబులగు పడియుండిన. స్టాంపురూమునుండి 70 పానుల కొత్తపెరులును దొంగలు తీసికొనిపోయిరి. ఇవికాక పది ఇత్తడి గాలీలు, ఇత్తడి రూలు కట్టడములు 9 కోలరు బ్రాకెటులు తీసికొనిపోయెను. పూర్తిగా దొంగలు ఇనుపపెట్టెనుగాని కాకితముల స్టానుగాని తాకలేదు. బహుశ బకటి రెండుదినములు పత్రిక ప్రకటనము ఆపివేయవలయునని వారట్లు చేసికేమో తెలియవచ్చును. పోలీసువారు కేసువిషయమై పరిశీలన మొనర్చుచున్నారు.

యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్షలు
800 మందిని మరల ఎలిజబులులిస్టులో చేర్చుట
ఇటీవల జరిగిన యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్షయందు లెప్పిపోయినవారి విషయమై పరిశీలించుటకు నియమింపబడిన మాడరేషనుబోర్డు సభ్యులగు రెవరెండుమెట్టను, రెవరెండు బ్యూరము, ప్రొఫెసరు రంగనాథం, పి. ఎ. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, ఏకామృదు సామెబుగార్లు గవర్నమెంటు పరీక్షలకు విషయవారి కార్యాలయమున సమావేశమైరి. లెప్పిపోయిన విద్యార్థులు మొత్తముమీద చుగ్గిరిమార్గులు పొందియున్నవారిని ల్యాసు చేయించుట ఉచితమున తీర్మానించుకొనిరి. వీరిలోహూడె ఇంగ్లీషులో 30 మార్కులకన్న తక్కువవచ్చినవారి విషయమై విశేషము చేయరు. ఈవిధమున లెప్పిపోయినవారిలో 300 మంది విద్యార్థులు ఎలిజబులు లిస్టునందు చేర్చబడుదురని తెలియుచున్నది.

ఒక విషాదకరమగు మరణము

2½ సంవత్సరముల బాలుడు నీటితోట్రయందుపడి మరణించుట

దిల్లీ బిల్ యల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యరుగారి గృహమున నిన్నటివికరము విషాదకరమగు మరణము జరిగెను.

స్వేన్సరు అండు కంపెనీయందు పనిచేయుచున్న యల్. యస్. పి. రావువయ్యగారి కుమారుడగు 2½ సంవత్సరముల బాలుడు తోటలో ఆడుకొనుచుండెను. నీటితోట్రపై నిక్కిచూచుచుండగ దొర్లి తోటలోపడిపోయెను. పనివారు బాలుని వెదకునదికి నీటితోట్రలో అతడు తేలుచుండెను. డాక్టరులు వచ్చిరిగాని లాభములేకపోయెను.

రాకపోకులు:—గౌ. సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు, గౌ. శివజ్ఞానంశిలేగారు, యం. కె. రెడ్డిగారు, నేటిదినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

టి. ఆదినారాయణశెట్టిగారు, ఇ. రామస్వామినాయకరుగారు, హెచ్. యం. ఇబ్రహీంనేటుగారు, మాధవరాజుగారు మంగళూరు మెయిలులో నేటిదినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

లోకలుభండు అకౌంటు ఎక్జామినరు హూషరుగారు, సానిటరీ ఇంజనీయరు దొరసింగంగారు నేటిదినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

సర్దును జెనరలు సైమన్సుగారు నిన్నరాత్రి ఏలూరువెళ్లిరి. వ్యవసాయ కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు బ్రాడ్ ఫుట్గారు కోయంబుత్తూరుకు, సాట్టు అసిస్టెంటుకమిషనరు రోలండుగారు తడకు నిన్నరాత్రి వెళ్లిరి.

గౌ. పానగలరాజుగారు నిన్నరాత్రి పోదనూరు వెళ్లిరి. శేపు ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చెదరు.

గౌ. వ్యాయమూర్తి కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు నిన్నరాత్రి పోరనూరు వెళ్లిరి.

చీఫ్ ఫారెస్టు ఇంజనీయరు మార్టినుగారు ఉలవకోట వెళ్లిరి.

సర్వేయరు జెనరలు కొలనులు టాండిగారు త్వరలో చెన్నపురికి వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

మునిసిపలు ఎన్నికలు - కాంగ్రెసు ప్రచారము

చెన్నపురి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములు, భిలాపతు సంఘము, మహాజనసభవారి యజమాన్యమున ఈ నెల 10 వ తేది గురువారం సాయంకాలము 6-30 గంటలకు అమ్యేను పగోడ ఫీధియందు (పరిచేరి సమీపమున) శ్రీయుత గడ్డ రంగయ్యరాయడుగారి అధ్యక్షిత్వమున బలవరచుట్టై ఒక సభ జరుగును. కాంగ్రెసునాయకులు సభయందు పాలుగైకొనెదరు.

నందిగామ వార్తలు

పదిరోజులుక్రిందట నడిపిధిలో దొడ్డిలో ఎవరో ఒక ఓడ్డు కని పారవేసిరి. సందులో తుక్కలు ఒకకాలు ఒక చెయి పీకి తినివేసెను. తరువాత గ్రామములో ఒక వితంతువు ఓడ్డుకుని చంపి పారవేసినట్టు తెలిసి పోలీసువారు వింతతువును రిమెండులో ఉంచి జామీనుమీద విడచిపెట్టిరి. ఇట్టి ఘోర హత్యల కీ ప్రాంతము చాలవఱకు అలవాటుపడియున్నది. ముంజేమిచర్య జరుగునో చూడవలసియున్నది.

బూటింగులు

నందిగామ తాలూకాబోర్డు మీటింగు ఈనెల 25 వ తేదీని కృష్ణా జిల్లాబోర్డు మీటింగు ఈనెల 28 వ తేదీని జరుగునని చెప్పకొనుచున్నారు. నందిగామతాలూకా పౌరు లీయవ కాళము పోలీయక నందిగామనుంచి మధిరకుకోడ్డు, కీసరచేటికి వంతెనవిషయములో జిల్లాబోర్డువారికి మహాజరులు పెట్టుకోవలయు స్వయముగ చెప్పకొనవలం ముఖ్యము.

వ్యాజ్యములు

తాలూకాబోర్డు మెంబరు ఏలూరు రంగయ్యగారు (జడ్జ య్య పేట గ్రామమునసభు) వరుసగా తాలూకా బోర్డు మీటింగులకు రానందున మెంబరు పదవినుండి ప్రసీడెంటుగారు తొలగించిరి. వారు నియతకాలములో సభకు వచ్చితిమనియు శాస్త్రీయముగా మెంబరుపదవి పోలేదనియు బందరు కోర్టులో బెజవాడకోర్టులో వ్యాజ్యము తెచ్చియున్నారు. తాలూకాబోర్డునకు గల ఆర్థికలోపమున కీ వ్యాజ్యముల బాధగూడ సహకారిగా నున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘము

మా గ జైను క మి టి

ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘమువారు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున సెప్టెంబరు నెల 7-వ తేది సాయంకాలము సమావేశమైరి. సంఘమువారి పక్షమున ఒక పత్రికను ప్రకటించు విషయమై చర్చ జరిగి ఈ క్రిందితీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.

- (1) మాగజైను బోర్డువారి సలహాలనుసరించి ఈ క్రింది నిర్మాణము ఆమోదింపబడవలెను.
- (1) ఈ బోర్డుపేరు మాగజైను కమిటీ యని యుండవలెను.
- (2) కమిటీ సభ్యుల సంఖ్య పదికన్న మించకుండ ఇతరులను ఈ సంఘమున సభ్యులుగ చేర్చుకొనుటకు కమిటీవారికి అధికారముండును.
- (3) ఖాళీలను కమిటీవారే భర్తీచేసికొనెదరు.
- (4) కమిటీవారు అధికార సభ్యులను నియమించెదరు.
- (5) పత్రికాసంపాదకుడు మానేజరు అధికారత్వపు సంఘపు కార్యనిర్వాహక సంఘమున సభ్యులుగ నుండెదరు.
- (6) ప్రతి సంవత్సరము మాగజైను కమిటీ సభ్యులు మహాసభ సమావేశమున ఎన్నుకొనబడవలెను.
- (7) ఉపనిబంధనలను కమిటీవారే తయారు చేసికొనెదరు.
- (8) పత్రికానిర్వహణ సంస్కరముల ఆ ప్ప చేయుటకు విరాళములను ప్రోటచేయుటకు వ్యయపరుచుటకు ఈ కమిటీవారికి అధికారముండును.

మాగజైను కమిటీవారు సంఘపు కార్యనిర్వాహక వర్గము వారికి మూడునెలల కొకసారి లెక్క లివ్వవలెను. లెక్కలను ఆడిటుగారు తనిఖీచేయుదురు. అన్యతాని పేరిట బ్యాంకియందు లెక్కయుండును. అన్యతాని డబ్బు బ్యాంకినుండి తీయవలెను. మానేజరువద్ద 20 రూప్యముల మాత్రము యుండును. సంఘపు కార్యనిర్వాహకవర్గపు సభ్యులు మాగజైను కమిటీ సభలకువచ్చి వాట్లాడవచ్చును. గాని వోటు ఇవ్వరాదు. సంఘసభ్యులకు ఈమాగజైను కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు నిర్ణయించువిధమున తక్కువరేట్ల కివ్వబడవలెను.

వందనములు
పత్రికయందలి తెలుగుభాగమును ఉచితము అప్పు వేసి యిచ్చుటకు అంగీకరించిన శ్రీయుత కా. నాగేశ్వరరావు శంతులుగారికి వందనము లర్పించుచు యొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

పత్రికకుగాను విరాళములు పోగుచేసిన సభ్యులకు వందనము లర్పించుచు మరొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

వ్యా యా మ వి ద్య

శ్రీమదఖండ గౌతమీతీరమున రాజమహేంద్ర వరపురమున బాల్యమునుండియు హిందూ వ్యాయామశాస్త్రమున పూర్ణ పాండిత్యమును గలిగి రాజకీయ సర్వ కళాశాలయందు వ్యాయామ శాస్త్రోపాధ్యాయులై హిందూ అంగ వ్యాయామముల పెక్కండ్రను కృతార్థులను జేసి ఉపాధ్యాయులుగ జేసి ఇప్పుడు ఉపవేతనమును బొందుచున్న మరాఠ్త్రీ ఏలూరు శ్రీరామచంద్రరావు, రాజమహేంద్రవరమున శ్రీ కోటిలింగ శ్రీత్రమున నొక సర్వ జనోపయోగముగ వ్యాయామ సర్వ కళాశాలను స్థాపించి బోధించుచుండిరి. వారు మద్రాసు నకు విచ్చేసియుండిరి. వారి కీపక్షము దినములుమాత్రమయిచ్చుట నుండుటకు వారికిఘృణలై కోరబడి విమ్ముట వారి ఆశ్రమమునకు విచ్చేయ దలచిరి. కాన వారివల్ల మాంజీధారజాది ఆర్యపద్ధతుల యోగవిద్యలయందు ప్రసంగించ నుద్దేశ్యము గల వారు ప్రాతస్నానం , సంధ్యా కాలములయందు దయచేయవచ్చును.

కొణకంచి

నందిగామ తాలూకా కొణకంచిగ్రామముఖాని శ్రీ బాలభక్తపుస్తక భాండాగారపు చతుర్థవార్షికోత్సవము. ది 10-9-25 తారీఖున మాతాలూకాబోర్డు మెంబరుగారైన శ్రీయుత కామనూన పిచ్చయ్యచౌదరిగారి అధిపత్యమున జరిగెను. కార్యదర్శిగారి రిపోర్టు చదువబడినపిమ్మట సభ్యులలో కొందరు కొన్ని ముఖ్యవిషయములనుగురించి మృదమృదురముగ నుపన్యసించిరి. ఎన్నికలు జరిగినపిదప అన్యతానియంతో పవ్యాసముతో సభ జయప్రదముగా ముగింపబడియెను. సభ్యులందరును అల్పహారములచే సత్కరింపబడిరి. రాత్రిపూట దీపాత్సవమును శ్రీ భగవద్గానమును జరుపబడియెను.

ఇంపీరియలుబ్యాంకు అధికారుల నిరంకుశత్వము

భారతశాఖ అధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుడు
క్షమాపణల నిచ్చుట

కె. టి. పాగారి ఉపన్యాస ప్రతిఫలము

బాంబాయి, సెప్టెంబరు 8:— భారత బ్యాంకులను జాతీయాధికారముక్రిందకు దీసికొని వచ్చుటనుగురించి కొంత కాలముక్రింది ప్రసంగించుటకు ప్రాధాన్యము కె. టి. పాగారిని ఆహ్వానించినందులకు యింపీరియలు బ్యాంకి అధికారులు భారత శాఖ అధ్యక్షుని ఉపాధ్యక్షుని క్షమాపణ నీయవలసినవని బలవంతము జేసినట్లు “బాంబాయి క్రానికలు” పత్రికకు చెల్లెను. ప్రసంగమునందు బ్యాంకు ఉద్యోగల విధానమును ఉద్యోగములందును, వేతనములందును గల వర్తవిభేదములను పాగారు తీవ్రముగ విమర్శించెను. ఈ కారణముచేతనే సంఘ కార్యదర్శి రాజీనామా నీయవలసి వచ్చెనని గూడ క్రానికలుపత్రికకు చెల్లియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

అల్టాబాదులో పిల్లలనెత్తుకొని పోవుట

కేవల మబద్ధము

అల్టాబాదు, సెప్టెంబరు 8:— అల్టాబాదులో పిల్లల నెత్తుకొనిపోవుటనుగూర్చి పోలీసునూపర్వేంటుకు ప్రకటనగా విందుచు అది కేవలమబద్ధమని ఒప్పుకొనుచున్నాడు. అనేకపర్యాయములు గుంపులుగుంపులుగా జనులు కోపముతో వెంబడించుచుండ సాధువులను ఫకీరులను పరుగెత్తుకొనివచ్చి పోలీసుస్టేషనులలో తలదాచుకొన్నారు. ఇటువంటి కేసులన్నియు నిరాధారములైనను రెండింటిలోనూ ప్రముఖుల కొంచెముగా అనుమానముపడుటకు అవకాశమున్నది. అయినను, అనేకపర్యాయములు అమాయకులగు మనుష్యులే ఇనులచే తరుచుబడి పోలీసుస్టేషనులలో తలదాచుకొనిరి. ఈ కేసులన్నిటిని విచారింపగా పోయిన పిల్లలు తమంతటామే కొంతసేపటి కింటికి తిరిగివచ్చుటలేక అచ్చటనే మరయుకచోటికిపోయియుండుటయో తటస్థించినది. కాని ఒక్కకేసులోను ఏపిల్లవాడును సాధువుచేతగాని ఫకీరుచేతగాని చంపబడలేదు. అవహరింపబడను లేదు. (అ. ప్రె.)

అస్సాము శాసనసభ

షిల్లాంగు, సెప్టెంబరు 9:— నేడు అస్సాము శాసనసభలో నీటిగడ్డిని తొలగించుటకు సంబంధించిన బిల్లువిషయమై తిరిగి చర్చింపబడెను. చివరకు అబిల్లును సెలెక్టుమిటీ కేరింపవలెనను సవరణఅంగీకరింపబడెను. హాల్ గంటి డివిజనులోని ఇగ్నీఫుమిట్, హైస్కూల్లోని జీతములు తగ్గింపవలెనని శిఫారసుజేయు తీర్మానముగూడ అంగీకరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

బెల్జియం రాజదంపతులు

ఏడెనువద్దకు వచ్చిరి. బాంబాయి శుక్రవారము చేరెదరు

బ్రెస్లా, సెప్టెంబరు 9:— బెల్జియం రాజదంపతులు శుక్రవారమునందు 9 గంటలకు “రాన్సూరా” అను స్టీమరులో బాంబాయి చేరెదరు. బాంబాయిలో ఉన్నతోద్యోగులందరూ బహిరంగస్వాగత మిచ్చెదరు. రాజదంపతులు గౌరవార్థమై నిలుచుండిన రక్షణభటులను చూచిపిమ్మట ఊరేగింపుగా నడచి పోయి రాయల్ ట్రెయినులో సెక్స్ 11.30 నిమిషములకు పూనాకు పయనమగుదురు. వీరు ఎచ్చినప్పుడును పోయినప్పుడును గౌరవార్థము 21 ఫిరంగులు ప్రేల్పబడును. (అ. ప్రె.)

రాజపుతానాలో ఖద్దరు ప్రచారము

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 8:— రాజపుతానాలో ఖద్దరు ప్రచారము గాఢములై తిరుగుచున్న జనస్థానం

“ఇంపీరియలుబ్యాంకు కొత్తబోర్డు మెంబరు క్విర్ కేఫులైన రాజా సర్ రావస్వామిమొదలిగారి కుమారుడగు యస్. వి. రావస్వామిమొదలిగారు ఇంపీరియలు బ్యాంకి ఆఫ్ ఇండియా (చెన్నై ప్రాంత) బోర్డు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. వీరు గొప్పదాతలు. చిత్రకళలపై అభిమానము గలవారు.

బహుజాగారిని కలిసికొనుటకు వనిలాల్ కొరాసీగారు శ్రద్ధా ఇచ్చటెండి చెట్లమధు వీరి నచ్చటికి పిలుచుకొని పోవుటకై కచ్చినుండి నేట్ మన్ సింగ్ ఖాయి కంటి ప్రసారము మరికొందరును వచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

గాంధీమహాత్ముడు

నేడు బీహారుకు బయలుదేరును
నేడు (9వ తేదీ) రాత్రి మహాత్ముడు అహ్మదాబాదునుండి బాంబాయి మీదుగా ఓహోగు ఒరిస్సాలకు బయలుదేరును. కచ్చికి మహాత్ముని ఆహ్వానించుటకు అట్రాంకి కొందరు వచ్చిరి. నవంబరు నెలలో అట్రాం రా ప్రయత్నించెనని మహాత్ముడు తెలిపెను. (అ. ప్రె.)

మనోరా ఉప్పలేరులో కొట్టుకొని పోయినవారు

జోషీగారి శవముమాత్రము దొరికినది
హైదరాబాదు, (సింధు) సెప్టెంబరు 8:— సెలవుదినము గు గజవులపై ననోరా ఉప్పలేరునందు వెళ్లి కొట్టుకొనిపోయిన ఎక్కువగా టిప్పు డండీరు జి. యస్. జోషీ, ఆయన అంథకుమారుడు (12 సం॥వాడు) సరిసలుగురిగో జోషీగారి శవము లను తీయుటకై చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు విఫలమయ్యెనని సింధుదేశములలో పీరి మటుంబము లకై జాలిపడనివారు లేరు. (అ. ప్రె.)

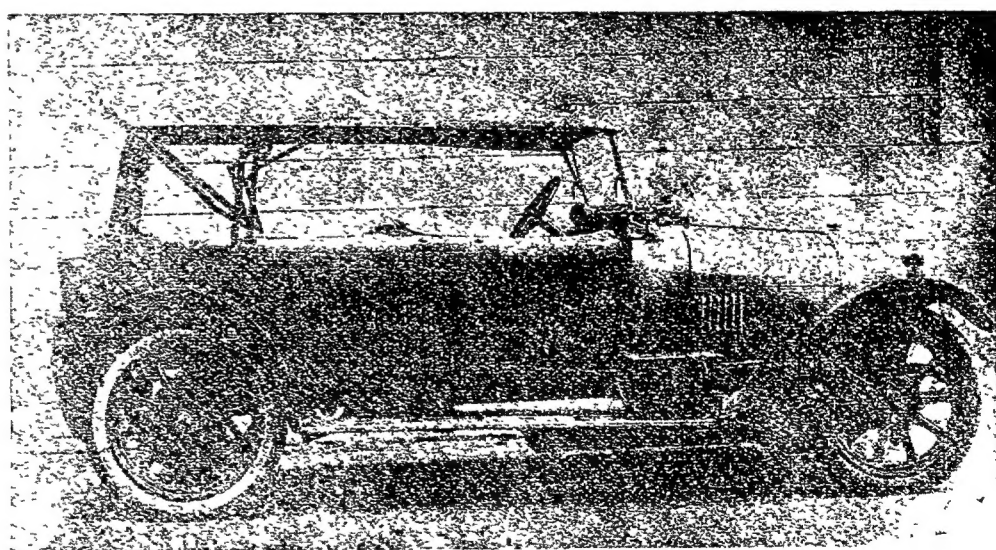
“ముసల్మాన్” పత్రికా సంపాదకునిపై రు 7500 మాననప్రపు దావా

హైదరాబాద్ (సింధు) సెప్టెంబరు 7:— ఒక మాననప్రపు వ్యాసము వ్రాసినందులకై రు 7500 ను నష్టపరిహారముగా సోదరుని నిబడి. ఇన్ స్పెక్టరు హీరానంత్ గారు “ముసల్మాన్” పత్రికా సంపాదకునిపై దావాను తెచ్చిరి (అ. ప్రె.)

గాంబటు సత్కారము

ఇంటి వన్నుకై తిరుగుబడుట
హైదరాబాదు, (సింధు) సెప్టెంబరు 9:— అధికారులు కొత్తగా నొకయింపటిన్నును విధించుటచేత ఖిసీరు పూరు మీద్యునేటలో గాంబటుపట్టాములోని హిందువులు సత్కారహోద్యమమును ప్రారంభించిరి. (అ. ప్రె.)

సెకండుహాండు ఇంగ్లీషుకారు కావలసినవారికి మంచి తరుణము.

Angus Sanderson Car

ఆంగన్ సాండర్సన్ అను చక్కటి ఇంగ్లీషు మోటారు కారు

ఆకాశవిమానములు చేయుటలో ప్రఖ్యాతివడసిన టేలర్ కంపెనీవారిచేత, ఈ మోటారుకారు యింజను చేయబడినది.

మూడు పంవత్సరములక్రిందట సుమారు 8000 రూపాయల కిమ్మతు గలది. ప్రస్తుతము చక్కగా పని చేయుచున్నది. ప్రతిదినము వాచుకలో నున్నది.

3000 రూపాయలకు గాని, కొంచెము తెక్కువకుగాని యివ్వబడును. కావలసినవారు, ఈ చిరునామాకు వ్రాసి కారును పరీక్షించుకొనవచ్చును.

అద్వైతయిసుమెంటు మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు.

ప్రకటన

శ్రీకృష్ణజయంతి పండుగ యగుటచే, ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

స్వరాజ్యాశయము: ఏకీ భావము

సామాజ్య శాసనసభలో, సంస్కరణముల రిపోజిటరీ జరిగిన చర్చవలన ఇతర ప్రయోజనమున్నను లేకున్నను, స్వరాజ్యాశయము పట్ల అన్ని పక్షములవారును ఏకభావముతో మెలగుచున్నారని మాత్రము స్పష్టమగును. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ప్రతిపాదించిన సవరణ తీర్మానము మిగుల వెనుదగ్గుచున్నదనుటకు సందియములేదు. సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు సూచించినట్లు, మితవాదుల తీర్మానమున కిది యనుగుణ్యముగ నున్నది. ప్రధానమగు కోర్కెలను తీర్మానమునందు పొందుపరచలేదు. అయినను, నెహ్రూగారి తీర్మానము భారతీయుల కసిన వాంఛలను దెలుపుచున్నది. ఆత్యంత మితవాదులయినను యంతకన్నను వెనుకకు పోజాలరు. మెజారిటీ సూచనల సంగీకరించువారెవరును లేరని తెల్లమయినది. అట్టిస్థితిలో మడ్డి మెనుగారింకను వెనుకటి యభిప్రాయములను మార్చుకొనకుండుట ఎంత యవివేకమో దెలుపనక్కరలేదు. సర్ పి. యన్. శివస్వామి అయ్యరుగారు సయితము నెహ్రూగారి సవరణ తీర్మానము సంగీకరించియుండ, మడ్డి మెనుగారి సూచనల నామోదించువారెవరుండురు? ప్రస్తుత సంస్కరణములను ప్రేమించువారెవరుగలరు?

భారతీయులలో ఐకమత్యము ప్రబలుచో స్వరాజ్యసిద్ధి అచిరకాలములో లభించును. భావముతోబాటు సాధనలయందు ఏకీభావము గురుట ముఖ్యము. నెహ్రూగారి తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుటయనిన, దేశాభిప్రాయమును నిరాకరించుటయే. అట్టిస్థితిలో అందరును గలసి స్వాతంత్ర్యమును పొందుటకు కలసి బని చేయుట యవసరముగాదా? బర్మా, పాక్ ప్రభువుగారేమి, రీడింగ్ ప్రభువుగారేమి ప్రసంగము జేసివచ్చుదు, భారతీయుల పక్షమునగాక స్వంత యభిప్రాయములను మాత్రము దెలిపిరని స్పష్టమగుటలేదా? సోరెరుగని ప్రజలెంతవరకు పక్షమందున్నారని, అధికారవర్గ మొక సాకును జెప్పవచ్చును. కాని దుర్భర వారిద్ర్య పీడితులగు, సామాన్య ప్రజలువరిపాలనాపద్ధతులు మారి, స్వరాజ్యము చేకూరవలయునని పరితపించుచున్నట్లు గ్రహించుట సులభము.

ప్రజలతో కలసిమెలసి తిరుగు వారికి సంగతి తప్పక బోధపడును. విద్యాధికుల కన్నను, ధనికులకన్నను గూడ స్వరాజ్యత్వము జనసామాన్యమున కధికముగ నున్నదనుట నిస్సందేహము. సక్రమపరిణామము నాశించుచో, పాలకులు హిందూదేశమునకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్య మొసగుటకన్న అనుకూలమార్గముగను పిండదు. శాసనసభ్యుల సలహాలనుగూడ త్రోసి వైచుచో, నేమిఫలము కలుగునో దెలుపనక్కరలేదు.

యూరపియన్ సభ్యులు అధికారులును అనధికారులుగూడ సానుభూతిరహితముగ ప్రసంగించియుండుట మిగుల శోచనీయము. స్వరాజ్యవాదుల కోర్కెలు బ్రిటీషుజాతికి రుచింపవని కలనల్ క్రాఫర్డుగారు దెలుపుటజూడ, భారతీయులకు స్వపరిపాలన మెన్నటికిని చేకూరదనియే ఎంచవచ్చును. ఇట్టి నిరాశనుగలిగించుట న్యాయమా? ఈ సందర్భమున శివస్వామి అయ్యరుగారి మందలింపును గుర్తించుట వివేకము. ప్రభుత్వదృక్పథము మారనిచో, ప్రతిష్ఠంభనలు జెరుగుననియు, అవిశ్వాసమును అనుమానములును వృద్ధియగుననియు, అయ్యరుగారు దెలిపినవాక్యములం దెంతేని సత్యముగలదు. మడ్డి మెనుగారి దృష్టిపథము స్వరాజ్యపక్షబలమున కింకను తోడ్పడుననుటకు సందియములేదు. మోతీలాల్ నెహ్రూగారుగూడ అసహాయమార్గమును వదిలి, సహకారపద్ధతి నవలంబించుచున్నారని జెప్పి, శివస్వామి అయ్యరుగారు సంతృప్తి జెందిరి. ప్రభుత్వ వైఖరి యికనయినను మారనిచో, శివస్వామి అయ్యరు ప్రభృతులు స్వరాజ్యవాదులగుట తటస్థించుననుటకు సందియములేదు. అట్టి యనుమానము, సర్ ఛార్లెస్ ఇన్సుగారి కిప్పడే పొడగట్టినది. రంగాచార్యులుగారిని, శివస్వామి అయ్యరుగారిని, నెహ్రూగారు స్వరాజ్య భావనములోనికి మెల్లగ లాగుకొని పోయిరని, ఇన్సుగారు దెలిపిన సంగతిని జూచిన, మరి కొంతకాలమునకు శివస్వామి అయ్యరు ప్రభృతులు బహిరంగముగనే స్వరాజ్య పక్షమందిరమునకు బోయెదరని నమ్మవచ్చును.

సంస్కరణవిధానమును తయారు జేయలేదని, పెద్దిపుడ్డుగారు భారతీయులను నిందించిరి. కాని, శివస్వామి అయ్యరుగారు సయితము యిట్టి పని వృథా ప్రయాసయని చాటుచున్నారు. ప్రజలు తయారుజేసెడి స్వరాజ్య విధానము సంగీకరించుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులు గానంతవరకు, తత్కార్యమునకై శ్రమపడుటవలన కాలవారణము దప్ప వేరు ఫలము కలుగదని అయ్యరుగారు దెలుపుటబట్టి, భారతీయులంతవరకుచేసిన లోపమేమియు లేదని విదితమగును. ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణములను మార్చదలంపనప్పుడు, మడ్డి మెను కమిటీని నియమించవలసినదెలియదు. ప్రజల యాందోళనను కొంతవరకైనను తగ్గింపవచ్చునని వీరు తలంచినచో, తద్వ్యతిరేకఫలితము నేడు గలుగుచున్నది. మడ్డి మెనుగారి కన్నను గూడ వాణిజ్యసభ్యులగు ఇన్సుగారు రెక్కుడు తీవ్రముగ ముచ్చటించుట విచిత్రము. నర్వమును బ్రిటీషు పార్లమెంటువారి దయాధర్మముపై యాధారపడియుండునని ఇన్సుగారు సూచించుటచే, భారతీయుల కిమిద ఇంగ్లండుపై నాశపెట్టుకొనుట దుర్లభమగును. నెహ్రూగారి తీర్మానఫలము, బ్రిటీషు మంత్రివర్గమును బ్రిటీషు

పార్లమెంటు సభను ధిక్కరించినట్లు లగునట. స్వపరిపాలనము గోరుటయే ఇంగ్లండును ధిక్కరించుటయగుచో, అట్టి ధిక్కారమునకు అన్ని పక్షములవారును నమాన బాధ్యులేయగుదురు. బ్రిటీషు మంత్రులను సంతృప్తిపరుచుట కయినను, హిందూదేశము తన జన్మస్వాతంత్ర్యమును వదులుకొనజాలదు. "ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము ఆచరణ యోగ్యముగాదు" అని ఇన్సుగారు రంగీకరించుచున్నారు. అటులగుచో భారతీయులు దీని నెటుల కొనసాగింపగలరో తెలియదు. ఆచరణయోగ్యముగాని విధానమును వారి ఎదుట బడవేయనేల? ఇట్టి విధానముతో నెంతకాల మాడుకొనవలయునో తెలియదు. ప్రభుత్వసభ్యుల వాదమున కెట్టి యాధారములేదని విదితమయినది. ప్రజాప్రతినిధుల కోర్కె న్యాయసమ్మతమనియు, సహేతుకమనియు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు మిక్కిలి జేమదాయకమనియు, బాలురయినను గ్రహింపగలరు. ఇట్టి కోర్కెను నిరిసించిన బాధ్యతను అధికారవర్గము వారు భరింపవలయును. భావిపరిణామమునకు భారతీయులుగాని వారి నాయకులుగాని ఎంతమాత్రము బాధ్యులుగారనుట నిశ్చయమయినది. నందిగనమయమున ప్రజాప్రతినిధులను కూల హితము నొసగిరి. దానిని ప్రభుత్వమువారు చేపట్టక బోయిరి. ఆవిషయ మటుండ, ప్రజాప్రతినిధులు నెహ్రూగారి తీర్మానము సూరక యంగీకరించిన మాత్రాన ప్రయోజనములేదు. దానిని సఫలపరుచుమార్గము నాలోచింపవలయును. అందుకై తమ యావచ్చుక్కిని వినియోగించవలెను. కేవల కాగితపు తీర్మానముల నెన్నిటిని గావించినను, బ్రిటీషువారు లక్ష్య పెట్టరు. తదరమై ఎట్టి త్యాగముల గావించుటకయినను నాయకులు సంసిద్ధులుగనున్నపుడే వారికోర్కెలు నెరవేరును. ఈ సంగతిని గోస్వామిగారు స్పష్టముగ దెలిపిరి. ప్రజాప్రతినిధులు తమ నిశ్చయమును కార్యరూపమునజెట్టుట కిష్టము లేనియెడల, తీర్మానము సంగీకరింపవలదని గోస్వామిగారు హెచ్చరించుటయందర్థ మెంతేనిగలదు. వీరి హెచ్చరిక సఫలమగుగాక!

ప్రజాప్రతినిధుల అఖండవిజయము

ప్రధానసంపాదకీయ వ్యాసమును ముగించిన పిమ్మట, పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారి సవరణతీర్మానము, సామ్రాజ్యశాసనసభవారిచే నామోదించబడెననువార్తను వినుటచే నెంతయు సంతసముగలిగెను. 72 మందిసభ్యులు నెహ్రూతీర్మానమున కనుకూలముగను, 45 మంది సభ్యులు మాత్రము ప్రతికూలముగనువోటుజేసిరి. దాదాపుగలస ధికార వభ్యులందరును తీర్మానము నామోదించిరి. అధికారసభ్యులు ప్రతిఘటించిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు చివరకయినను హృదయమునం దెట్టి మార్పుజూపక బోవుట శోచనీయము. హిందువులు, క్రైస్తవులు, మహమ్మదీయులు, స్వతంత్ర స్వరాజ్యపక్షములకు జెందినవారందరును ఏకగ్రీవముగ కోరినకోర్కెను మడ్డి మెనుగారు తృణీకరించుటబట్టి, వారి దృష్టిపథ మెంతసంకుచితమో కనుగొనవచ్చును. స్వయం

నిర్ణయమును తీర్చుచును వీరు చులకనజేసిరి నవరణ తీర్మానమును అన్ని పక్షములవారును కలసి గావించిన తీర్మానముని మాత్రము మడ్డిమెనుగారు గుర్తించిరి. కాని లాభమేమి? ఇది అంత్యసందేశ మని వారు నిరసించుచున్నారు అంత్య సందేశమేగావచ్చును ప్రజల కోర్కెలు విఫలమయినపుడు, అంత్య సందేశము నీయక తప్పదు గద ఇందుకు బాధ్యులు మడ్డి మెనుగారే యగుదురు సర్ లిండ్సేగారు ముచ్చటించుచు, అనుగ్రహముల కొరకు వేచియున్న వారు, దాతలను నిందింపగూడదనియు, వారి సానుభూతిని కోల్పోవగూడదనియు సలహా నొసగిరి భారతీయులు అనుగ్రహముల నాశించుటలేదు. తమకు న్యాయముగ చేకూరవలసిన హక్కులనే పొందగోరుచున్నారు తమ హక్కులగూర్చి ప్రశ్నించుటయే దోషమగుచున్నపుడు, వారేమి జేయగలరు? ప్రజాప్రతినిధులు పొందిన గొప్ప గెలుపుకు, వారిని మరన్నూర్చిగ నభినందించెదము స్వరాజ్య పక్షమువా రిట్టి తీర్మానము నంగీకరించుట వింతగాదు కాని మితవాదులును స్వతంత్రపక్షము వారునుగూడ దీని నామోదించుట శ్లాఘాపాత్రము అన్ని పక్షములవారును స్వరాజ్యము నెంత దృఢముగ నభిలషించుచున్నారో ఇందునుబట్టి కనుగొనవచ్చును పాలకుల కీ ఫలితము, విస్మయము గలిగింపక మానదు శాసనసభలో జూపిన నిశ్చయమునే, వివిధపక్ష నాయకులును వెలువల కార్యదీక్షయందు గూడ గ్రహుబహుచో నిన్నటిదినము గలిగిన అఖండ జయము, శాశ్వతఫలము నొసగగలదు స్వరాజ్యలక్ష్మి దేశమున తాండవమాడగలదు

గుంటూరు తాలూకాబోర్డు

తాలూకాబోర్డులకు తమ విద్యా విధానమును కొనసాగించుటకు స్వాతంత్ర్యము లేకుండుటచే, మిగుల ఇబ్బందిగలుగుచున్నది డబ్బిఖర్చు పెట్టుటకు తాలూకాబోర్డువారును, ఇతరనిర్ణయముల గావించుటకు విద్యాశాఖాధికారులును ముందుకువచ్చుటచే, సంఘర్షణము తరుచుగ నేర్పడుచున్నది గుంటూరు తాలూకాబోర్డువా రిటీవల గావించిన సభలో, సీవిషయమున నొకతీర్మానము గావించవలసివచ్చెను ఉన్నవ, నవులూరు గ్రామములలో పాఠశాలలను పెట్టుట యవసరమని, తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు విద్యాశాఖాధ్యక్షునికి లేఖను వ్రాసిరి గ్రామపరిస్థితులను కనుగొనుటకు తాలూకాబోర్డు కుండు సౌకర్యము విద్యాశాఖవారి కుండజాలదు అట్టిసితిలో తాలూకాబోర్డువారి సిఫార్సులను విద్యాశాఖవారి రంగీకరించుట న్యాయము కాని, వారందు కంగీకరింపక, పాఠశాలాస్థాపనమును నిలిపివేయవలయునని ఉత్తరువు జేసిరి ఈ ఉత్తరువు నుపసంహరించుకొని, డైరెక్టరుగా రనుజ్ఞ నొసగవలయునని తాలూకాబోర్డు వారు మరల తీర్మానించిరి విద్యావిషయములను రెండు సంఘముల యధికారము క్రింద నుంచుటచే, సత్వరాభివృద్ధి గలుగకున్నది బోర్డుల కీ శాఖను సంపూర్ణముగ వశముజేయుట ఎంత ముఖ్యమో దెలుప నక్కరలేదు మరియొక ముఖ్యవిషయము చెరువుల మరమ్మత్తు చెరువులనేకములు మరమత్తు లేక పూడిపోవుచున్నవి త్రాగుటకును, పంటకును యీ నీరే ఆధార మగుటచే, గ్రామముల

కిందువలన గలిగెడి యిబ్బందిని గ్రహింపవచ్చును తాలూకా బోర్డువారు స్వతంత్ర ప్రవ్యముతో నీ చెరువుల నన్నిటిని మరమ్మత్తు జేయుట దుర్లభము ప్రభుత్వమువారు తగిన ద్రవ్య సహాయము జేయలేదు అయినను ఉదారవంతులగు ధనికుల సహాయముతో తాలూకాబోర్డువారు చెరువులను నెమ్మదిగ మరమ్మత్తు చేయుచున్నందుకు, వారి నభినందింపవచ్చును ప్రభుత్వమువారు వీరి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుట విధియైయుండెను అందుకు మారుగ చెరువుల నన్నిటిని సంవత్సరములోపల బోర్డువారు మరమ్మత్తు జేయివో ప్రభుత్వము వారు వానిని స్వాధీనపరచుకొందురని కలెక్టరుగారు గోరుటపాడిగానేరదు ద్రవ్యోపపత్తి విశేషముగ గల ప్రభుత్వమువారయినను, తాలూకాలోనున్న చెరువుల నన్నిటిని బాగుచేయజాలరు అందుచే కలెక్టరుగారు తమ యుత్తరువును రద్దుజేసికొనవలయునని, తాలూకాబోర్డువారు గోరుట సమంజసముగ నున్నది తాలూకాబోర్డుల చట్టము మిగుల లోప భూయిష్టముగ నుండి స్థానిక స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగించుచున్నది ఈబోర్డులను అధికారులు ముగుత్రాళ్ల చే నడిపించుట కవకాశ మెంతైనకలదు ఈ చట్టమును సవరించి, అనుకూల మగు ఏర్పాటును కావించుట మిగుల యవసరము మున్యసిపలు చట్టమునేమి, లోకలుబోర్డు చట్టమునేమిమార్పు జేయనపుడు, శాసనసభ్యులు శ్రద్ధవహించి, ప్రస్తుతము అడ్డుపడెడి ప్రతిబంధకములను తొలగింపని యెడల, కాంగ్రెసుసభ్యులు వీరియందు జేరియు విశేషము మేలొనర్పజాలరు

మద్రాసు కార్పరేషను శిశురక్షణవిధానము

పాశ్చాత్యపద్ధతుల నీదేశమునందు ప్రవేశ పెట్టి, దేశమున కధికమగు మేలు సలుపుచున్నటుల ప్రకటించుట యాచారమయినది అంతియగాని, హిందూదేశమున కనువై సులభ నాద్యములగు మార్గముల నన్నే పించి వాని నాచరణలోనికి దెచ్చుటకు ప్రయత్నించువా రరుదు యూరపునందు శిశురక్షణ విధానము లుండుటచే, ఇక్కడను నట్టివి యుండవలయుననుటే గాని, వాని నేవిధమున నడుపవలయునో యాలోచింపకుండుటచే, చెన్నపురిలో నవలంబింపబడెడి మార్గములు అనుకూలఫల మొసగకున్నవి శిశుమరణముల సంఖ్య తగ్గకున్నది శిశురక్షణ విధానము తిన్నగ కొనసాగుట లేదని చాలకాలమునుండియు మొరలు వినిపించుచున్నవి కేవల రిపోర్టులను ప్రకటనములను గాంచి సంతసించుటకు కొందరంగీకరింపరయిరి కార్పొరేషనుసభలో ఇందునుగూర్చి విమర్శనము లనేకములు వెలువడుచుండెను విమర్శనము వెలువడుట అనర్థకారణమని, కొందరు నిరసించుచుండిరి తుద కీవిషయమును విచారించుటకు ఆరోగ్య స్థాయిసంఘమున కధికార మీయబడెను వారు పంపిన రిపోర్టు నిన్నటిదినము చర్చకు వచ్చెను శిశురక్షణవిధానమును మిగుల అసంతృప్తికరముగ నిర్వహించు చున్నటుల యీ సంఘమువారి ప్రాయశఃడిరి మంత్రసానులకు స్త్రీ మాపరింటెండెంటుగా రిచ్చిన ఉత్తరువులు నిరుత్సాహకరముగ నున్నటులకమిటీవారు కనిపెట్టిరి ప్రసవ వేదనచే నొప్పులు పడుచున్నవారికి తగిన సహాయ మిచ్చుటలేదని, స్పష్టమయినది. సూపరింటెం

డెంటుగారు తయారుజేసిన నిబంధనలను ఆమెయే భంగపరచుచున్నదట స్టాండింగు కమిటీ వారు జేసిన విమర్శనములను కార్పొరేషను సభవారు పరిశీలించుటకు మారుగ, మరల ప్రభుత్వోద్యోగులు మున్నగు బయటివారు గలసి విచారణ జరిగింపవలయునని చెలువుట యసభ్యము అట్టి తీర్మానము నంగీకరింపక, కాన్సిలు సభ్యులనే పరిశీల్తునని విచారించి అనుకూలపు టేర్పాటులను నూచింపవలయునని కార్పొరేషనువారు గోరుట సమంజసముగ నున్నది బీదల సౌకర్యము నిమిత్త మేర్పాటుల జేసినపుడు, అవి వారి కుపయోగపడునటుల జూచుట ధర్మముగాని, అలంకారముకొర కిట్టివిధానములను కొనసాగించుట వాడిగాదు

స్థాని సంఘముల ఎన్నికలు కాంగ్రెసుసంఘములు

స్థానికసంఘముల ఎన్నికలు రాజధానియందంతటను జరుగుచున్నవి సెప్టెంబరుమాసము లోపల ఎన్నికలు పలుతావులందు ముగియును. కాంగ్రెసుసందేశము యొకను పలుచోట్ల ప్రజలు హృద్గతము జేసికొనినటుల గనుపింపదు కాంగ్రెసు సంఘముల అభ్యర్థులు నిర్ణయించుటలో కొంత లోపము జరిగియుండును కాని వోటరు లింకను కులము, బాంధవ్యము, మున్నగుబంధములను మది నెంచి వోటుజేయునంతవరకు, సరియగు ప్రతినిధులనుంపుట దుర్లభము జాతిమత కుల వివక్షత లేక, దేశసేవనే ప్రధానముగ నెంచెడి కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల నెన్నికొనుట వోటరుల పరమ ధర్మము స్థానికసంఘముల ఎన్నికలలో ప్రజలు తమధర్మమును నిర్వహింపనివో, రాబోవు శాసనసభల ఎన్నికలలో అనుకూలఫలముగలుగుట సుకరము గాదు నేడు గనుబటచెడి దూరదృష్టిపై నేనే భావి పరిణామ మాధారపడియుండును ఆంధ్రులీనమయమున శ్రద్ధవహించి, కాంగ్రెసుపట్ల భక్తిజూపి, ఇతరులకు మార్గదర్శకులయ్యెదరుగాక

హిందూ దేశము లేబరుపక్షము

హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికార మిచ్చుట మేలని లేబరుపక్షమువా రిదివర కెన్ని మారులో యంగీకరించిరి ఇండిపెండెంటు లేబరు పక్షమువా రిటీవల పూజ తీర్మానించిరి స్కూరు బరోనగర మునం దిటీవల గూడిన ప్రేమ శూనియ నుల సమావేశమున కధ్యక్షత వహించిన స్వెల్సు అను ప్రముఖులు, హిందూదేశమునుగూర్చి ప్రసంగవశమున ముచ్చటించిరి. హిందూదేశమునకు రాజకీయస్వేచ్ఛను, స్వయం నిర్ణయపు హక్కును చేకూర్చుటకు సభ్యులు కృషి సలుపవలెనని, స్వెల్సుగారు హెచ్చరించిరి కాని యిట్టిసలహాలు మామూలయినపి కార్యరూపము దాల్చుకున్నవి సమయము వచ్చినపుడు బ్రిటీషు కార్మికులు వెనుదీయుచున్నారు ఇంపీరియలిస్టు పద్ధతులనే వీరును ఆమోదించుచున్నారు వీరి యువ దేశములకును చర్యలకును నామరస్యము గుదిరిన గాని, భారతీయులకు నమ్మకము గుదురజాలదు

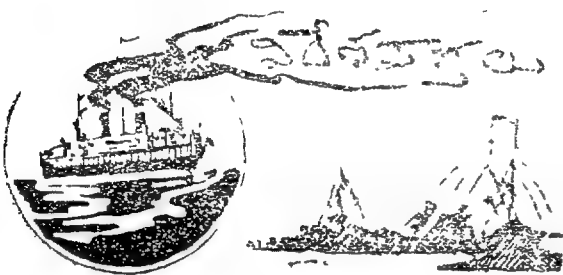
న్యూజిలెండు

న్యూజిలెండునందు, భారతీయులకు అసౌకర్యములు గలిగించుటలేదు గావున, తమపై ప్రతీకారము సలుపవలదని, బొంబాయి కార్పొరేషను వారిని న్యూజిలెండు ప్రభుత్వము వారుపేడిరి. కాని

ఆంధ్రానుగారు డెయిలీ మెయిలుకు వ్రాసిన లేఖలో, నూతన ఇమ్మిగ్రేషను చట్టమునందు భారతీయులపట్ల ద్వేషము పూర్తిగ పొడగట్టినది, చెలుపుచున్నారు. బొంబాయి కార్పరేషనువారు, న్యూజిలెండు ప్రభుత్వము వారికి జవాబీయక ముందు, ఆంధ్రానుగారు చెలిపిన ఘంగతులను చక్కగ పరిశీలించుట ముఖ్యము.

కద్దరు : బొంబాయి కార్పరేషను

బొంబాయి మ్యూనిసిపల్ కమిషనరుగారు, ఎడ్వర్డు స్మార్తక వైద్యాలయమునకు 304 పరువుల నిమిత్తము కద్దరును కొనుటకు నిశ్చయించెనని తెలిసి కొనుటకు మిగుల సంతసించెదము. స్టాండింగు కమిటీవారు వీరి కోర్కె నామోదించెదరని నమ్మకము. స్థానికసంఘములు కద్దరు నువయోగించుటకు దీక్ష గైకొనుచో, కద్దరు వ్యాపకమునకు మిగుల తోడ్పడగలవు. బొంబాయి కమిషనరుగారి మార్గమును, మద్రాసు కార్పరేషను కమిషనరుగారు రనుసరించెదరా?

మ రా కో న మ ర ము

ప్రీ మోడిటివరాగారి సందేశము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

మాడ్చిడ్, సెప్టెంబరు 9:—ఆల్బాన్స్ యుద్ధనాక నుండి స్పెయిను రాజునకు ప్రీమోడిటివరాగారి ఇట్లు వాయువార్త సంపెను:—సారోసేనాని నాయకత్వముననున్న పటాలములు మధ్యాహ్నము ఆలు హుసిమాను సింధుకాళికు పడమరగ మారోసావో ద్వీపకల్పములో దిగెను. సాల్పులో తమ కిరీటముల సేర్పాటుచేసికొనిరి, తరువాత శత్రువులను ముట్టడించిరి. నిరోధము విస్తారముగ లేదు.

ఆస్ట్రేలియా కార్మికసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

సిడ్నీ, సెప్టెంబరు 9:—పెన్సిల్వేనియాలో సిడ్నీలో పనిచేయు పనివాండ్ల సహజమును ఆస్ట్రేలియా కార్మికసభవారు ఏర్పాటుచేసిరి. ఇండియా, దక్షిణఆఫ్రికా, జపాను, చీనా, సింగపూరు, అమెరికానుండి ప్రతినిధులను బలపరచెనని ఆహ్వానించెరి.

నావికుల సమ్మె

క్రిత పరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

కేపుటౌన్, సెప్టెంబరు 9:—సమ్మెతో ప్రాణము విడిగి 'మెయిన్', 'గోథలండు' నౌకలమీద పూర్వమున్న సిబ్బంది నౌకలను సాగించిరి. యజమానులు నావికులకు 24 గంటల నోటీసు ఇచ్చి పనిలో చేరునదీ లేనదీ తెలియజేయవలెనని ఆడుగుటకు నిశ్చయించిరి. తాము జెప్పిన మరతులను అంగీకరించనిచో కఠినచర్యను దీసికొనెదమని చెలుపుచున్నారు. కాని నావికులు యజమానల ఉత్తరువులను అనుసరించిరేని ఎట్టి శిక్షయు యుండదనుచున్నారు. ఇంతవరకు తాము సహనభావముతో నుంటిమోయ, కాని ఇక సెంతమాత్రము నావికుల ఆటను సాగనీయమని యజమానులు అనుచున్నారు.

ఇంగ్లండుకు వెళ్లిన యస్. నత్యమూర్తి యం. యల్. సి. గారు

నేటిదినం ఉదయం బొంబాయిమెయిలులో చెన్నపురికివచ్చిరి. సెంట్రలుస్టేషనువద్ద వారికివ్యవధిన స్వాగత సందర్భమున గ్రహింపబడిన ఛాయాపటము.

(ఎ. రత్నా అండు కంపెనీ)

కమ్యూనిస్టుల అరెస్టు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—జేకీయ కార్యాలయమువారు (హోము ఆఫీసు) కొందరు కమ్యూనిస్టులను అరెస్టుచేయవలెనని రని చెలిసి సంఘటనను బయలుపరచెను. తత్సందర్భమున ఇటీవల హోము ఆఫీసు ఉద్యోగులును, ప్రాసిక్యూటరు జనరలును నగరముపాలీసు అధికారులును కలిసి ఆలోచించుచున్నారనియు అందుచే కమ్యూనిస్టు ఆదోక్షకులపై చరిత కఠినచర్యను దీసి కొనుటకు సన్నద్ధులమనియు 'నూటరు' చెలుపుచున్నాడు. అధికారులు ఏమియు జెప్పజెప్పిన నగరమందున్న పోలీసువారిందరును అప్రవత్తులై యున్నారు. కమ్యూనిస్టు సభలనుగూర్చి తీవ్రముగ కేయిచ్చులతో కనిబెట్టి జూరుచున్నారు.

జాతీయమితి అసంబ్ధి ఉపాధ్యక్షులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, సెప్టెంబరు 9:—అసంబ్ధి ఉపాధ్యక్షులుగ క్రొత్తగ ఎన్నుకొనబడిన ఆరుగురిలో చాంబల్లెసు, బ్రియండ్, ఇష్టినభువు, అరసవపులా (పెరిషియ) గాగురాడ గలరు.

నావికుల సమ్మె పరిస్థితులు

సమ్మెకాలములో జీతములు

లండన్, సెప్టెంబరు 7:—వారమునకు 15 పిల్లింగల పన్నున సమ్మెదారుల జీతముల నివృత్తుకు అమల్గమేటెడ మరనై పనివాండ్ల సంఘమువారు ఇచ్చుటకు నిశ్చయించిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికాపరిస్థితులు

కేపుటౌన్, సెప్టెంబరు 7:—సిల్వర్స్ క్యాపిలు నౌకను ఆపుజేసిరి. ఇంతవరకు 100000 టన్నుల బరువుగల 9 నౌకలు నిలిచిపోయినవి.

దక్షిణలో, 17 నౌకలు అగిపోయినవి. ఇప్పుడక్కడ 250,000 టన్నుల బరువుగల 47 నౌకలు నిలిచియున్నవి.

ప్రేడ్ యూనియను యుద్ధము

భయంకరమగు ఆర్థికపరిస్థితులు

అందరును గలిసి పోరవలెననుట

లండన్, సెప్టెంబరు 7:—స్కార్లలోలో సమాజేశమైన ప్రేడ్ యూనియను కార్మికుల సభలో కార్మికపక్షమువారు కేంద్రంత్తులమీద ఒడంబడికను జేసికొనువిషయమై చర్చించెదరు. కొన్ని కేంద్ర ప్రక్రమలు కష్టదశలో నుండునని తోచుచున్నది. స్వేల్సుగారు రిథ్రిక్ సాంఘిక పరిస్థితులు కష్టదశయందున్నవని చెలిసి 1920 నుండి కష్టములను దప్పించుకొని ఎంత చక్కగ ప్రేడ్ యూనియను ఉద్యమము రియల్డెనో అందరకును తెలియజేసిరి. గనులపనివాండ్ల సంఘము సందర్భములో ప్రేడ్ యూనియను యుద్ధమును చాల బలపడినదనిరి. దాని బలం యుద్ధమున కంతకును 2 లిసు గల్గెను. 5 సంవత్సరములలో నూతని 15 యూనియనులు వేర్వేరుగనున్న యూనియనులు 11 ఒకే యూనియనులో జేరుచున్నారనిరి.

రషియాలో వర్తకమును విస్తరింపజేయవలెననిరి. ఇండియా, చీనా పనివాండ్ల పట్ల సానుభూతిని జూపిరి. ఇంతవరకు అంతర్జాతీయ హోయము ఏర్పడకండట విచారకరమనిరి. వేతనము దాస్యమును బారదోలుటకు పనివాండ్లు సంఘీభావముతో సాధనసంపదలతో పనిజేయవలెనని హెచ్చరించిరి.

ఇండియాలో ప్రేడ్ యూనియను యుద్ధమును ఏర్పాటుచేసికొనుటకు భారతీయులకు సంపూర్ణసత్వముల నీయవలెననియు భారత కార్మికులకు రాజకీయస్వాతంత్ర్యముండవలెననియు స్వయంనిర్ణయనూత్రమును ఒకగవలెననియు నివృత్తులకు, ప్యాక్టరీ పనివాండ్లకు ఎక్కువ నియోజకాధికారము నీయవలెననియు స్వేల్సుగారు చెలియజేసిరి.

నేతపనివాండ్లు, గనులపనివాండ్లు, రైల్వే పనివాండ్లు ఇతర కార్మికులేత పరిస్థితులను గూర్చి ప్రస్తావించి ఆయత్తి బాగ్యతాయతమగు ప్రభుత్వమునకుగాని యజమానులకుగాని అవమానకరమనిరి. వీరికి బ్రిటిషు యూనియనులు సహాయము చేయవలెననిరి.

72 అనుకూలరు 45 స్రతికూలురు

పై సభ్యునకే యాభిసభ్యుడు సమాధాన మిచ్చుచు నిట్లనియె “ఇంపీరియలు బ్యాంక్ లో కలిపిన రెండువత్సము లందు చాలమంది భారతీయోద్యోగిలను నియమించుకొను వారై ప్రతివలన దరియమన్నది అన్ని జిల్లాలలో ఘామాలు బాంకీలతో పోటీగ, ఇంపీరియలు బాంకీకొలను న పించలేనటులు సహేతుకముగ లేదు ఇంపీరియలు బాంకీ

రంగాచారిగారు — అది వట్టి కవిమయము ఇదివఱకు
దరిపినటుల సాభ్రాత్యత్వము నూహించి చెబువావటమిది
ప్రభుత్వము దీనిని జారవిడుచుట పాశిగాదు దానినెందుకొనట

నేయినో వాటికి భంగము కలుగన కార్య నిర్వాహము
ద్వంద్వప్రభుత్వము దళిమానమును జూపుటలేదు కాని యభి
ప్రది కది ప్రథమ సోపానము ద్వంద్వప్రభుత్వము నవలంబి
యమే కాని సంపూర్ణము కాని స్వపరిపాలనా సంస్థ లన్నియు
నటులే యిప్పుడుగ నుండును ఇ కేంద్ర ప్రభుత్వమందు
సచరణయందే ద్వంద్వప్రభుత్వము నూచి. పలుకెడు (ఒకడు
లేదు) నేనప్పుడు వాదనను దిట్టలేదు కనడాచ్యుష్టాంతరముగా
జూసిరి కనడాలో 160 లక్షల ప్రజలే కలరు భారతదేశ
మందు 3000 లక్షలమంది ప్రజలు కలరు వీరిలో నైక్యము
లేదు హృదయ పరివర్తనను గోరుదు నుద్రేక పూరితోపన్యా
సలు గావించిన రంగాచారిగారు తన హృదయమందు చెయివేసి
తొని దేశమంగు విభేదములు లేవనగలరా అభిన్నుది తొంది పశ్చి
చేయటవలన చాల నష్టము సంభవింపవచ్చును రాయలు కమి
షను వచ్చి విచారణ సుపును ప్రస్తుతము వేతి యాలోచన
ప్రభుత్వము చెయలేదు విచారణ సమయమందు భారతీయ
విజ్ఞాన లేగాక, ప్రభుత్వ సేవకులునూడే నుండువలయును, భావి

దేశమందు సమా రిక్షపదిదేడు వత్సరములు నేప చేసి యిప్పుడు చెప్పినదేవనగా గతించిన నాల్గవత్సరములం దిదివరకు లేనియభివృద్ధి కాబడినది

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు -అనధికారుల సవరణకు ప్రభుత్వ మేనైన ప్రత్యక్ష చలనము జేయుదురా? సర్ ముద్దమనగారును తిరువాత చెల్లుదురు

గోస్వామిగారు

సంస్కరణముల విచారణ సల్పుట కధికారిసభ్యులు వాఙ్మకబుద్ధితో వదిలిరి లేకుండిన సర్ మహామద్ ముఫీగారు మైసూరిటి నివేదికయందు సంతకము చేసెడివారు తాత్ఖుల పట్టు దల ను గూర్చి ముచ్చటించుచు, నైర్లండు యాయన బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువుగా రెమి గావించిరో గమనింపుడు ఈసవరణ చాల సమంజసముగా నున్నది కాని ప్రభుత్వము తీర్మానము నంగీకరింపటకు వాగ్దాన మొనర్చినగాని దీని నామోదించగూడదు అంతకు నెహ్రూగారి తీర్మాన మోడిపోవుటయే మేలు ప్రభుత్వము వాని నంగీకరింపనిచో నప్పుడు సభ్యులవలంబింపవలసిన దానికి వెనుదీయగూడదు అట్లు నిష్పము లేనివారు నెహ్రూగారి సవరణ నోడించుటయే నా సమ్యక్ము చింతామణి, సప్రమా మొదలగు మితవాదు లొకవైపున ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నాతేసిండుట, రెండవ ప్రక్కన దాని నాచరింప గోరుటయందలి యర్థము బోధపడకున్నది మారు సంస్కరణములవల్లముయొక్క సీతానూత్రముపట్ల యభిమానము లేకపోవుటయే కాదు సామ్రాజ్యములపట్లకూడ వ్రాజ్యభావము లేదు సామ్రాజ్యమున స్వరాజ్యము రానిచో, సామ్రాజ్యము నతిక్రమించి స్వరాజ్యమును సంపాదించుదమని గోస్వామిగారు డ్రేకముగ నుడివెరి

సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు

సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు మాట్లాడుచు నిట్లుచెలిపిరి "దేశీయసభ్యుని పలుకులందలి మార్గమును మించి సర్వము న్ని సుగారు మాట్లాడిరి రంగాచారి, సర్ శివస్వామి అయ్యర లను పండిత నెహ్రూగారి వలయందు దగల్గూరినభియపెట్ట నెంచి ఇక మక్కుగారు బుద్ధిమంతులేగాని భారతీయులపట్ల వారి నిర్లక్ష్యము బ్రకటించుచిరి ముడిమను సంఘమందొక్క జిన్నా గారు దక్క మిగత వారందఱు నుద్యోగులలో, తత్పక్ష మొ కావుననే ప్రజలు మైసూరిటి నివేదికయం దభిమానము జూపుటకు గారణము ప్రభుత్వ మందు విశ్వాసరాహిత్య మేలగుటగవలయును? ప్రజలెంత గోల పెట్టినను, యెంత ప్రయత్నించినను, ప్రతియొక్కైనాపన్నును దీసివేయకున్నారు అటులే సిమ్మెంటుపై టారిఫ్ బోర్డువారి నివేదిక మీసభయం దుంచుకుండగనే ఒప్పిచేసిరి ఈసభకు బాధ్యుడగు వాణిజ్యసభ్యుడే యుండినచో నిట్లు జరుగ నేర్చునా? ఇక నార్థికసభ్యుడు తన పదతుల నవలంబింపగలడా? నానా జాతిసమితియందు భారత ప్రతినిధులగ నైరోపావారిని దేశీయ సభ్యుడు పంపగలిగియుండునా? ఇప్పుడు నూరేండ్ల దాటిన పిమ్మట బర్మిక్ హెడ్డుప్రభువు భారతీయ వ్యవసాయమును గూర్చి కమిషనరి కారూమేమి, భారతదేశ పారిశ్రామికాభివృద్ధి వారి కిష్టములేదు కావున, భారతీయ వర్తకసంఘ త్రి నిధినియండి తొందఱపడి మిమ్ముల నేదియు జేయుటకు గోరుటలేదు కాని మాసంఘము బాధ్యతలేని కార్యనిర్వాహక వర్గ ముండిన తా మభివృద్ధి నందలేదని నిశ్చయాభిప్రాయమైరి పండిత నెహ్రూగారితో సంపూర్ణయొక్కము నొంది వారి సవరణకు సమ్మతించుచున్నాను "

పిగ్మట రంగస్వామి అయ్యంగారు మాట్లాడుచు భారత దేశముయొక్క ప్రస్తుత ప్రభుత్వ మాంగ్గయులందఱు వాటాదర్శక నుండిన యొక వర్తకకూటునునకు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నదనియు, బర్మిక్ హెడ్డుప్రభువు భారతప్రజల కష్టముల నారయుటకు గాక యావత్తరకకూటును యొక్క లాభములను జూచుటకే యుండెననియు, పార్లమెంటువారు కావలసిన నెట్టి సంశోధనములేకుండ భారతీయ యాదాయమునుండి ఖర్చు పెట్టగలరనియు, కావుననే వెంటనే భారతమంత్రి కాంధు కారమును దిసివేయ గోరుచు నాస్తులన్నియు భారతప్రభుత్వం దుండగోరనియు చెలిపిరి

పిమ్మట మజిదుబక్ష్ గారు సవరణను బలపఱచిరి

అభయంకరుగారు

మహామద్ యాకూబ్ గారు తాను 150 లక్షల మహమ్మదీయుల పక్షమున మాట్లాడు చున్నాననియు, 1919 వ సం॥ మందలి సంస్కరణములు వారసత్వప్రికరముగనే గ్రహించి రనియు, స్వరాజ్యమునకు వారెన్నడును విముఖులు కారనియు, నిఖిలభారత మహమ్మదీయ కూటుమచే వారి కోరికలు ప్రక

టింపబడె ననియు, భారతీయుల కధికారభాగ్యత నొసంగిన గాని, ఎప్పటికిని స్వపరిపాలనాద్దులు కానేరనియు చెలిపిరి అభయంకరుగా రిట్లుదేశోపన్యాసము గావించి సవరణను బలపఱచిరి "తొలుత భారతాదాయము వారి హస్తగత ముకావలెను పిదప రాజప్రతినిధి ప్రజాబాధ్యుడుగా నుండవలయును ప్రజాప్రభుత్వము నిరంకుశత్వమునకు సామర్యము కుదురనేరదు అల్పనిర్ణయిత కాలములో సైన్యము భారతీయము కావలెను భారతమంత్రి సంస్థ వెంటనే దీసివేయబడవలెను ధారాళముగ నియోజనపద్ధతి నవలంబించి ప్రతినిధులచే గూడిన కాసనసభలు కావలయును వాణిజ్యసభ్యుడు మొగ్గటమిలేక మాట్లాడెను తాము భారత ప్రజారక్షకులని పూర్వపు వేదాంతమునే చెలిపెను అది సంతకత్వము వహించుటగాదు అది యంతయు కల్ల వీరి రాకవల్ల భారతీయుని ప్రాముఖ్యము, భారత స్త్రీ మనము సంతకణ బడయుచున్నవని వాణిజ్యసభ్యుడు చెలిపెను కాని యదియంతయు నిజమేనా? ఇప్పుడు మా గృహములు తేమముగా నున్నవా? మాదేశమునందెల్ల మహాసభాపుడని మన్ననబడసిన జగదేక విఖ్యాతపురుషుని కారాగృహమున బంధింపరా? జలియకావాలా బాగునందు వందలకొలది మనుష్యులను కరుణారహితములై జంపరా? మీ యాంగ్లదేశమునందు రోమును కాథలిక్కులను ప్రాటపెంటు క్రైస్తవులు బాధింపలేదా? 5 పౌనులకు మించిన ఖరీదుగల గుట్టుమును కాదలిక్కులు కొనగూడదని శాసనంలేదా? వారు చేయు వివాహములు శాసనానుసారము కావని నిర్ణయింపలేదా? అయిన నాదినము లన్నియు మీరు స్వరాజ్యము ననుభవించుచునే యుండిరి ఇప్పుడు మితవాదులందు ప్రముఖులైన సర్ శివస్వామిఅయ్యరు రంగాచార్యులవంటివారు కూడ నాంగ్లప్రభుత్వమందు విశ్వాసము కోల్పోయిరి ఆంగ్లేయులు సామ్యమార్గములకు న్యాయముజూపరు విర్లండువలె వేటుపడతల నవలంబించినపుడే సరి యగు మార్గమునకు వత్తురు ప్రస్తుతము భారతదేశమందున్న ప్రభుత్వము భగవత్సూత్రములకు వ్యతిరేకమయినది ప్రస్తుత సందర్భమున దుర్భరములు ఆశ్రయములు చేదించ కృతనిశ్చయములే యున్నాము "

రామచంద్రరావుగారి యుపన్యాసము

రామచంద్రరావుగారు పవనస్వీయమైన భారత మంతయు నొక్కపట్టున మెజారిటీ నివేదికమును తీవ్రముగ నిరసంపగ దేశీయసభ్యు డీసభ నంగీకరింపగోరుట కెట్లు ధైర్యము చేయగలిగినో చెలియకున్నదనిరి విచారణసంఘమున కున్న మరతులవలన ప్రయోజన మంతగాలేదని మెజారిటీ మైసూరిటి వారి లిడవురు నంగీకరించిరి ఇన్నీసుగారు నూచించిన భారత జాతీయైక్యా భావము మే మభివృద్ధి కోరిన పుట్టె నాయన అడ్డువచ్చుచునే ఉండెను ఐనను వారు చేసినప్పుడట్టి యభ్యంతరము లడ్డురా లేదు కావున నిప్పుడేల నాయభ్యంతరము చెలపవలయునో చెలియకున్నది ప్రస్తుత సంస్కరణముల ప్రకారము భారతాదాయము భారత ప్రభుత్వమందులేదు భారతాదాయము లండను నుండి సిమ్మకు మాటేనగాని లాభము లేదు కాసనసభలకు భారత ప్రభుత్వము బాధ్యత వహింపవలెను 1885 వ సం॥నుండి కాంగ్రెసువారు పదేపదే గోరుచున్నదియే యనిరి

చమనలాలుగారి యుద్దేశము

పిమ్మట చమనలాలుగారు మాట్లాడుచు వాతావరణం తయు నసత్య భూముష్ట మైనదనియు, నార్థికసంస్థవారేమియు జేయ నిచ్చయిండుటలేదనియు, పసుబలుమపై నాధారపడియున్నారనియు, ప్రజాప్రతినిధుల కోర్కెలు ధిర్మముపై నాధారపడియున్నవనియు, ప్రభుత్వ నిర్ణయము లొక్క పక్షాపర్యములు మాత్రమే యున్నారనియు, వాటిని బలవంతముగ మాత్రే ద్రోయచున్నారనియు, నీ తీర్మానమునకు ప్రభుత్వాంగీకారములేని మాట వాస్తవమే కాని దేశమందుసంచలనము గావించి ప్రభుత్వాంగీకారమును బడయునట్లు తప్పక ప్రయత్నింతుమనిరి మితవాద సంఘ తీర్మానమే స్వలాజ్యపక్ష మంగీరించెను దేశమందయు నొక్కతేయని ప్రభుత్వమునకు నిరూపించుటకే దీనిని స్వరాజ్యపక్ష మంగీకరించెను ఇక స్వరాజ్యపక్షము దేశము లోనికిబోయి మహాసంచలనము గావించి, ప్రభుత్వము ప్రజాతయమునకు లొంగునట్లు చేయుదుము ఇక నాంగ్లేయులు మా సంతకత్వము నవలంబించు విషయము, దోషిడి గాంధు కొండలు వెలి వికాచ్చిన ధర్మ్యర్త్యమేగాని వేటుగాదు ప్రతివాదానముకూడ చెల్లింపకుండగనే జరిపిరి తామపహాకింబు దురుద్దేశ్యముతో నితరుల బాటేనుండి రక్షించునట్టి మతియొక దొంగలంపునంటి వారి యాంగ్లేయులనిరి

అధ్యక్షుడు తన్ను మఱచి యార్థికసంస్థ వైపున కేదిటిగ మాట్లాడినందులకు చిమనలాలు గారిని రెండుసార్లు మందరించెను.

జేకెట్టుగారి హితవులు

సర్ జేసెంటుజేకెట్టుగారిట్లుపవనస్వీయమిరి "సర్ ఆల్ఫ్రెడు మాండు, రంగాచార్యులవలె నేనభిప్రాయపడుటలేదు 1924 లో యీసభయందు గావించబడిన యార్థికపట్టికపై జరిగిన చర్చ నాటినుండి మాడుగారి యభిప్రాయములు మాటేనవి ఆ యభిప్రాయములకు తావులేదని స్పష్టమటలుగారభ్యుత్తత వహించుటయే చెల్లుచున్నది

మెహతాగారు—మీరు వద్దన్నను వారాస్థానము నలంకరించిరి

జేకెట్టుగారు—అభయంకరు, చమనలాలుగారు కూడ సహకార మవలంబించి చాలవఱకు సందర్భములను చెలసికొనగలిగిరి ఉక్కు సంతకణ చట్టము రైల్వేయార్థిక పట్టిక విడదీయుట, నిరుటియార్థికనంగీకరించుట లో మొదటి సభలందువలెనే రెండవసభలో కూడ చాల సహకారభావము నూచింపబడెనని ద్యోతకముచున్నది రంగస్వామి అయ్యంగారు భారతాదాయముపై సధికారము లండనునుండి సిమ్మకు మాటవలెనని గంభీరోపన్యాసము గావించిరి లండనువారికి సంపూర్ణాధికార ముండినటులు రంగస్వామి అయ్యంగారు యూహించిరి పబ్లిక్కు ఆక్టాంటుసంఘముందు పనిజేసిగూడ ఈవాదము జేయుట వింత రంగస్వామి అయ్యంగారు లండనువారి యధికారముండినదనిరి కాని లేదని నావాదము చాలయభివృద్ధి గాంచిమి అయిదేండ్లక్రిందట, నిప్పుడు పోల్చితి మేని భారతీయులు పెద్దయోద్యోగముల సధికముగ నాక్రమించుచున్నారు సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు, కాసనసభలకు బాధ్యులగు ప్రభుత్వ ముండట క్షేయచ్చరమున వర్తకసంఘము తలచెనుగాన సవరణ నామోదించిరి కాని యెట్టిబాధ్యతగల ప్రభుత్వమైనను, భారతాధ్యుడయ్యెను సరకునేయక, బొంతాయివర్తకుల కోర్కెల నీడేర్చుడు ఎట్టిబాధ్యతగల ప్రభుత్వమందైనను మాతము, కరెన్సీపద్ధతి లీప్రభుత్వమందుండినటులేయుండను ఇదిస్వరాజ్య, బ్యుతంత్ర, మితవాదపక్షములలో నెవరికివారే తమ ప్రజాతిక యనుచున్నారు ఒకేసమయమున నదియెట్లుగనో బోధపడకున్నది (నవు) మైసూరిటినివేదిక నూచనలతోగూడ సవరణ సరిపోవుటలేదు ఇప్పు డీసవరణ నంగీకరించుటకంటె, కొంతకాలముందు జరుపుటకును యిలావున ప్రస్తుత సభలో వచ్చేసభయందలి ప్రభుభాగముందు సహకారము చేయుట కంగీకరించినచో, ప్రస్తుతము జరుగు చర్చవలన గొంత లాభము కలదు పాశ్చాత్యవర్ధిమై తమ యభివృద్ధి కావలెనని పండుతుని సవరణ నూచించున్నది రాష్ట్ర స్వపరిపాలనమును నది యూహించుట కెంతయు బాగుగా నున్నది కాని కేంద్ర రాష్ట్రప్రభుత్వములను విడదీయు అందలి కష్టములను గుర్తింపలేకుండ నున్నారు అట్టివి విడదీయుట యొకచోట వివాదమును పెంచి యంతకలహములకు గారణమయెను కావున ప్రతినిధులు తమసవరణ నాంగ్లేయులప్రాజాపత్యమును విడనాడటలు, సభివృద్ధిమార్గములు నిర్ణయించుట వారియం దుండునటులు మార్పుచేయుటకు హితవోసగుచున్నాను

జిన్నాగారి తీవ్రముగు హెచ్చరిక

జిన్నాగారిట్లుపవనస్వీయమిరి "నేటి చర్చ సఫలమంతముగ కనుబడలేదు రాజకీయాకాశము మేఘమృతమై చీకటులను గ్రమ్ముచున్నది ప్రజల సహాయ యోగమున కేల దిగిరో ప్రభుత్వము గ్రహింప వలయును పంజాబునందు మహామోరములు జరిగెను వాటిని తమింపి మఱువగోరిరి బిలాఫతు సమప్యతలేనది ఇక మిగిలిన దొక్కటే స్వరాజ్య సమస్య ఈసడించినను, తృణీకరించినను, సహకారము చేయునూవాతో 1921 లో కొంచటి సభలందు చేరిరి ఆసభవారు కూడ 1929 లోపుననే ప్రస్తుత విధానము మార్చబడవలెనని నిశ్చయించిరి అప్పుడు భారతమంత్రి నియోజకులందఱు పాల్గొని, విధానమును సంపూర్ణ సుముఖితో పనిజేసి సహకార మొనర్చినగాని లాభములేదని తెలిపెను 1924 నూతన కాసనసభలు దానికిర దగు సమాధానము నిచ్చెను దానికి ప్రభుత్వ సమాధానమేమి?

సంస్కరణ విచారణ నివేదికములు

ముడిమను సంఘమును ప్రస్తుత సంస్కరణములందభివృద్ధి మార్గములున్నవేయొ బూచుటకు నియోగించిరి దానిపై ముడిమను సంఘము నివేదికను బంపెను మైసూరిటివారు పాక్షిక బుద్ధి వహించిరనియు, విచారణసంఘము మరతుల నతిక్రమించి రనియు నిఁదించిరి మైసూరిటి నివేదికమువారు సంస్కరణము లందుగల రాజకీయ తల మన కెక్కువ శ్రద్ధసహించిరేగాని, దానిని నడపుట కెట్టి మార్పులను నూచింపవలెననిగాదు కావున క్రాఫర్డుగారు తమ వాక్యముల నుపసంహరించుకొందురని యూ

హిందువులను ప్రస్తుతము విచారింపఁదగిన విషయమేమనగా, 1929 లో ప్రస్తుత విధానమును మార్చవలెనా లేదా యని యాలోచింపవలసి డొప్పి ద్వంద్వప్రభుత్వమువలన దేశమందభివృద్ధి దుర్లభము కావున రాజకీయతత్వవికారదులగు వారందఱును ప్రస్తుతవిధానము మార్చవలెనని సభిప్రాయమునే నూచించుచున్నారు అట్లు ప్రభుత్వమియ్యగల యుత్తరము?

భారతదేశమందు జాతీయతలేదా?

ప్రభుత్వసభ్యులు భారతీయులనుగూర్చి చాల పీనవాక్యముల మాట్లాడిరి (వినుడు వినుడు) భారతీయులందు జాతీయత లేదనిరి అటులగునో యుద్ధసమయమున, పిమ్మట స్వేచ్ఛ జాతిగా జూడఁబడినది నానాజాతి సమయమున దేల ప్రతినిధిని బంపఁగలిగినది? సామ్రాజ్యమునాభివృద్ధి ప్రతినిధిని బంపఁగలిగినది? ఆంగ్లేయుల కవసరమునైనపుడు జాతీయతయొందా? భారతీయుల కవసరమగునపుడు జాతీయతయొందా? (నవ్వు) బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువే యొనాలుకతో భారతీయు లేకజాతీయులని వాదించి రెండవనాలుకతో లేదనుచున్నాడు కష్టములను నేను గుర్తించుచున్నాను కావున మిసహాయము వేడుచున్నాను సైనికోద్యోగములకు పదిమందినైనను వెదులేక పోతిమని బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువు నుడివెను అది వట్టియబద్ధము అవసరమగునో పదివేలమంది సైనికోద్యోగుల నీయఁగలము. బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువు యార్థాటము భారతీయసమస్య నర్థము నేసికొనలేదనియు, ప్రభుత్వముదెలిసినవిషయములే గమనించెననియు బోధపడుచున్నది కష్టములున్న సమయము వాటినినే గుర్తించితిని మనమంగరముగలసి పోదరులవలె పరిష్కరింపరము రండు

ఇంతకంటే సహకారమేమి?

సహకారము చేయుచున్నవారికి సమాధానమేమి? సహకారముచేయవచ్చిన వానంటివాని కిచ్చు సమాధానమేమి? పండిత మోతీలాలు నెహ్రూను ప్రభుత్వపు గడ్డకు వంగి సలూచుచేయమని మీయూహయా? అప్పుడీ రాయకమిషను నేర్పజురా? ఇప్పుడాదే దేశాసనసభయందు చేయుచున్నదేమి? సహకారముచేయుటలేదా? బాధ్యత గల నాయకులందఱును సహకారము చేయుచున్నారనుట కింతకంటే వేరగు నిదర్శనములేమి గావలయును? చూచుటకు గండ్లులేవా? వినుటకు జెవులులేవా? ఆలోచించుటకు బుట్టలేదా? (అసభికారుల హాస్యధ్వనులు)

ప్రజాశక్తిను దయ్యారు నేయుట

బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువు తనయుపన్యాసమందు బుద్ధి క్షోభిన 'స్వల్పప్రయత్నము' సంస్కరణములపై సభిప్రాయ మిచ్చెను ఆహా! ఎట్టి స్వాత్మికము (నవ్వు) మా సమస్యను బరిష్కరించుటకు విధానమును దయ్యారు నేయగోరెను ఆ సమస్య యాంగ్లేయులే కాని భారతీయులదిగానట్లు నుడివెను (నవ్వు) ఈసవరగా పాలనా విధానమందు తమకు గావలసిన ప్రధానముగ మార్పులను నూచించుచున్నది ఫలానివి సవరణయందు ధరిగా లేవని ప్రభుత్వము నూచింపఁదలచినచో నట్లుచేయుడు అప్పుడు నే నొప్పుకొందును

సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు—నిన్న నెహ్రూగారు సవరణలోరు, చలకుడ మాజుగుడదనుదానితో మీ రంగీకరింతురా?

జిన్నాగారు—వాణిజ్యసభ్యుని యుపలాలనములను చాల సార్లు చూచితిని ఆగుడనందు నేదూరను సారీదును చాల కాలమునుండి చూచుచున్నాను ఈ ఈగ యీ గుడునందు దూఱదు వాణిజ్య సభ్యుడే చట్టముయొక్క పీఠికాసూత్రము మార్చవచ్చు ననెను

సర్ యిన్నీసుగారు—అది మార్చవచ్చు నంటిని కాని మీయిష్టము వచ్చినట్లు కాదు

జిన్నాగారు—ఒకవేళ నియోజకు లందలి విజ్ఞానాభివృద్ధినిజూచి, ప్రజాభిప్రాయము గమనించి, సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారి మార్పు నూచనల నంగీకంచునో, దానిని నిశ్చయించుట సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమందుండను కానిసభ్యుడుదాని నంగీకరింపఁడు

నిశ్చయాధికార మెవరిది?

చివరకు నిశ్చయించునారెవరగా నుండవలయును అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములకు నిశ్చయించిన వారెవరు? దక్షిణాఫ్రికాయందు నిశ్చయించిన వారెవరు?

సర్ యిన్నీసుగారు—సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము

జిన్నాగారు—ఆప్టిలియాయందు నిశ్చయించిన వారెవరు?

సర్ యిన్నీసుగారు—సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమే

జిన్నాగారు—అయ్యండకు నిశ్చయించినవారెవరు? ప్రభుత్వభారమును వహించిన సభ్యులందు బుద్ధిచాతుర్యమే గవ్వట్లు సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు తమ యోద్యోగమును వారిమతము ననుసరించి సరిగానే గడిపిరి కాని యీ ప్రస్తుత స్థానస్థానములను విమర్శించుట గతదిరువదియేడు సంవత్సరము

లీదేశమందుద్యోగమున గడుపుటయే గొప్ప యవస్థ (నవ్వు) ఒకతాబ్దమునుండి దేశమందరాచకము లేదనియు, శాంతియుండెననియు చెలిపిరి

ఈ తాబ్దమందలి లాభములు

కాని మమ్ములను నిరాయుధులను శ్రేయదారుణమును జూచితిమి మాయధికారము మా చేతులనుండి బూత్కారముగ లాగుకొనబడిన దారుణమును జూచితిమి మాదేశమునే మేము రక్షించుకొన సకత్తులుగాజేసిన దారుణమును జూచితిమి ప్రాథమికవిద్య యొనను లేక ప్రజలను గూఢాంధకారమున నుంచిన దారుణమును జూచితిమి ఈసందర్భము లన్నియు మతేదేశము యొక్క నూతొండ పాలనముతో సరిపోల్చి చూడుడు ఈదారుణములనుండి బయటపడుటకు చూచుచున్నాము

ఒక్కటే మార్గము

దాని కొక్కటేమార్గము కలదు ప్రస్తుతమున్న సంపూర్ణ నిరంకుశత్వమునకు బదులు, బాధ్యతగల ప్రజాప్రభుత్వ మేర్పజుచుటయే ఈకష్టములను మే మెఱుగుదుము మమ్ములను సహాయము చేయగోరుచున్నాము మైనారిటీవారు సంపూర్ణముగా మార్పు లవసరమని నిరూపించిరి మరతులనుబట్టి రాష్ట్ర స్వపరిపాలనమును నిర్వచింప వలయునది కాదు ఒక్కటే సమాధానము కావలెను వెంటనే రోయలుకమిషను నేర్పజుతురా?

సర్ ముడ్డిమనుగారు—తరువాత సమాధాన మిత్తును, మాటిమాటికి క్రాకుపరిక్ష నా కక్కజలేదు

జిన్నాగారు—రెండవ దేమను ముఖ్యముగా మమ్ములను ప్రజాశక్తిను దయ్యారు నేరుదురా? భారతదేశము చాల కష్టదశయందున్నది నేను భయపెట్టుటలేదు ఎవరిని బాధించుటలేదు భారతదేశము తన స్వతంత్రమును సంపాదించు కృతనిశ్చయ మై యున్నది ఆసమయము, పద్ధతి న్యాయ మగు మీరు నిర్ణయించిన ను సరే మేము నిశ్చయించినను సరే (హాస్యధ్వనులు)

పిమ్మట నేతో గోవిందదాసు గారు భూమి ఖామందుల తరపున సవరణను బలపఱచిరి

పిమ్మట దొరస్వామి అయ్యంగారు మాట్లాడుచు మెజారిటీ నిశ్చేదము నంగీకరించినపుడు భ్రమ దేశీయ సభ్యుల డంద గూడదనిరి మెజారిటీవారు భూమి పన్నెనను మంత్రుల స్వాధీనము చేయలేదనిరి, ఇప్పుడు ఫలాహారములకు లేచిరి

పిమ్మట దత్తాగారు మాట్లాడుచు తాను 30 లక్షల క్రైస్తవుల తరపున మాట్లాడుచుంటినియు నధిక సంఖ్యాకులగు వర్ణములవారు స్వల్ప సంఖ్యాకులగు వర్ణములవారు పరస్పరముగ సామరస్యము గుడుర్చుకొన వలయుననియు ప్రభుత్వమువారి విషయమయి మేమియుఁ జేయలేదనియు వర్ణము లేవియు బలవంతముగాకుండ సర్వమండలమే ప్రభుత్వాభిప్రాయమనియు గడచిన న్యాయత్వములందొక్క క్రైస్తవులైనను జూడలేదనియు బీహారు ఒరిస్సా రాష్ట్రముందు మూత్రమే క్రైస్తవమంతరి యుండెననియు నదియైనను భారతీయుడైన సింహా ప్రభుత్వముచేపనియు, భారత క్రైస్తవులధిక సంఖ్యాకులగు వర్ణములతో సఖ్యము నిశ్చయించుచున్నారనియు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వము పూర్వము క్లయి నేర్పజుచినదే వాని, మాజీమీ సంస్థల పంటిదేయనియు, నావరణయోగ్యము కాదనియు చెలిపి సవరణ బలపఱచిరి

ముడ్డిమనుగారి సమాధానము

పిమ్మట సర్ ఆల్ఫ్రెండ్ గారు ముడ్డిమనుగారు గుమరర గంటనేపు నెహ్రూగారి సవరణను బలపఱచుటచే గలుగుబాధ్యతను గుర్తింపగోరుచు నుపన్యసించిరి నేటి యీ సవరణ నందఱును బలపఱచుచో దానివలన వారు పాశ్చాత్యపద్ధతినే తమ పాలనాక్రమమును నిర్ణయించి దానిని సాధింపఁ గోరుదురని నమ్ముచున్నాను కీ! కీ! మాంటెగుగ రొకప్పుడు ప్రస్తుతవిధానము పాశ్చాత్య పద్ధతుల ననుసరించియే యాలోచింపఁబడెనని చెలిపిరి సభవారి యుద్దేశ్యమని నిశ్చయించుటలేదు కాని ప్రజలవిషయమున దను నిశ్చయమును వెలిబుత్తురని నా కోటిక పాశ్చాత్య పద్ధతులనే యనుసరింపఁగోరునో, నా విషయమున సభ్యులు తమ నిశ్చయమును వెలిబుచ్చిరని డిటకును

సవరణయందలి భావము

మోతీలాలుగారి సవరణ కొంచె మెచ్చుతగుగా వలస రాష్ట్ర పాలనమును గోరు పద్ధతిపై పార్లమెంటువారి యంగీకార ప్రకటనమును గోరుచున్నది మతీయొక విషయ మేమన ప్రస్తుతసభిలు సంకుచితములనియు, పాలనాక్రమము నిర్ణయించుటకు సంపూర్ణ ప్రాతినిధ్యము గల పర్యపాక్షకసమావేశము కావలయుననియు గోరుచున్నది

రంగస్వామి అయ్యంగారు— సంపూర్ణముగ చర్చించుటకు మా కధికారములేదు

ముడ్డిమనుగారు— ఎటులైనను ప్రస్తుతసభిలు చాలనియు, నింతకంటే పెద్దదియు, ప్రాతినిధ్యవంతమైనదియు గావలెననియు, దానిచే తయారుకాబడిన పాలనాప్రణాళిక యీ సభయందు చుంచబడవలయుననియు (భారత శాసనసభలు కావని

గమనింపుడు) నిప్పుడు పార్లమెంటు దానిని చట్టముగా నంగీకరింపవలయుననియు గోరుచున్నది దీనివలన ప్రస్తుతమున్న భారత పాలనాచట్టము రద్దగును

జిన్నాగారు—సవరణ

సర్ ఆల్ఫ్రెండ్ గారు—అది రద్దు చేయుటను నూచించదా?

జిన్నాగారు—నిశ్చయముగా కాదు

సర్ ఆల్ఫ్రెండ్ గారు—కాని దానివలన చట్టమందలి 84 (ఏ) యంశము రద్దగుచున్నది ముడ్డిమను సంఘమందలి మైనారిటీవారు తమ యభిప్రాయములను మార్పుకొని యిప్పుడు పై యంశములో నూచింపబడిన రోయలు కమిషను సవరణమని నూచించుచున్నారు

సవరణ తుదిసందేశము గాదా?

సవరణలోని నూచనలు చాల ప్రధానముగ మార్పులను గోరుచున్నవి అందులోని యెనిమిది నూచనలను తుది సందేశములుగా గ్రహింప లసియున్నది వాని యిచ్చటి న్నేహితులదియొక రాయబారముగా గ్రహించుచున్నారు కాని యిందులో తుదలు తప్పకుండ నంగీకరింపవలసినదేనా యి చెలుసుకొన దలచుచున్నాను ఈ సవరణ నంగీకరించునో మరతులేమి? అది యేకముఖముగ నుండునా? లేక సర్వతో ముఖముగా నుండునా? దానికెబదులగ మాకు వెచ్చునదేమి?

సభ్యులు—సంపూర్ణ సహకారము (నవ్వు)

సర్ ఆల్ఫ్రెండ్ గారు—స్వయంనిర్ణయము సవరణయందు నిరూపింపఁబడెను ఇతర ప్రజల సంబంధము లేకుండ జీవింపఁగలమా? అట్టిది నే నెక్కడను వినలేదు పాలనాభివృద్ధి యాంగ్లేయులనుండి రావలెనని సవరణ యంగీకరించు చున్నది సభ్యులు భయపెట్టుభాష నుపయోగింపనందుల కానందముగ నున్నది కాని కొంద రాంగ్లేయులను దొంగలనియు, దోపిడిగాండనియు నిందించిరి ఇట్టి పరోపాలు ప్రభుత్వమునకేమైన లాభమును జేయునా?

రంగచారిగారు—అదిభాష ప్రాగల్భ్యము

ముడ్డిమనుగారు—అదియెనో? గావచ్చును అది నాకు రుచింపదు ప్రజ లొకప్పుడు వాటి సరియగు నర్థములే గ్రహింతురు వరియొ సభ్యుడు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును నాశనమొందించుటయే మా యుద్దేశ్యమని నుడివెను

కాని నాకట్టి యనుమానము లేదు సవరణ సదుద్దేశ్యముతోడనే ప్రతిపాదించఁబడెనని యూహించుచున్నాను జిన్నాగారు మైనారిటీ నివేదికమందు సంపూర్ణముగ విచారా ముందు జరగగోరిరి కాని యిప్పుడీ సభయందు చేయఁబడిన నూచనలను పార్లమెంటువారు శాసనము చేయవలెనని కోరుచున్నారు

జిన్నాగారు—బర్మిక్ హెడ్డుగారు మమ్ములను ప్రజాశక్తి నూచింపఁ గోరిరి.

సర్ ముడ్డిమనుగారు—బర్మిక్ హెడ్డుగారు కోరినది భారతీయాభిప్రాయానుసారము ప్రస్తుత పాలనాభివృద్ధి మూత్రమే మతొక్క విషయము, జిన్నాగారు దక్క మతేవరను నియోజకుల విషయము నూచించలేదు

పండిత నెహ్రూగారు—సవరణయందున్నది

సర్ ఆల్ఫ్రెండ్ గారు—ఉపన్యాసమందు లేదంటిని నియోజకులు చాల ప్రాముఖ్యమని గ్రహింతురని నమ్ముచున్నాను కాని దీనియందుగల యభ్యంతరములను నూచించుట నావిశ్రిగముక నూచించుచుంటిని సంగతులందలి సత్యమును గ్రహింపవలయును నేనధ్యక్షులే వహించిన సంఘమందు నియోజకులనుగూర్చి చాల చర్చించితిమి

ప్రస్తుతము నియోజకులందు ప్రబలియున్న మూర్ఖత గమనింపదగును ఈ విషయములన్నియు నడుగుటకు గారణమేమన నేయుద్దేశ్యముతో మేము సవరణను బలపరచవలయునో బోధపడకున్నది

జిన్నాగారు—నా యుపన్యాసమే

సర్ ముడ్డిమనుగారు—నాకు బలకరముగ కారాములు చూపవలయును బర్మిక్ హెడ్డు ప్రభువు తనయుపన్యాసమందు నూచించిననూచించెను సహకారముచేయకమిరేయుద్దేశ్యముతో నడుగుచున్నారో తెలియకున్నది నిజముగా దీనియందలిబాధ్యతను గమనింప గోరుచున్నాను రాష్ట్ర స్వపరిపాలమునుగూర్చి యేమియు చేయుటలేదని నిందించిరి కాని నైలుగానిని యితర దేశములందు రాష్ట్రములు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకుగల సమస్యలెట్లు లున్నవో పరిశీలించుటకు గోరబడిరి వారిసహకారములు కమిషను మొదలు నుంచబడును దానిలోల చాల లాభములుండవచ్చును (హాస్యము)

అప్పుడు నెహ్రూగారు లేచి సర్ ఆల్ఫ్రెండ్ గారు ముడ్డిమనుగారి సందేశములకు సమాధాన మియ్యఁగలనాయని యడిగిరి అప్పుడు ముడ్డిమనుగారి తరసభ్యులు మాట్లాడుదురు గాదాయని సమాధానమిచ్చిరి ముడ్డిమనుగారే సమాధానము గోరనినో నేను చెప్పనక్కఱు లేదనిరి.

జమ్మూ దాసు మెహతాగారు

భారతీయులను కాశ్యతమైన బానిసత్వములో నుంచుట కీ ప్రభుత్వమువారు సహకారమును కొడుచున్నారని జమ్మూ దాసు మెహతాగారు తలచిరి. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములోనుండి యెట్టికి పోవుటకు మన కిష్టము లేనట్లు సవరణ తెలుపుచున్నది. ఇండియా దొరతనమును ఉచ్చస్థితికి తీసుకొని రావలెనని మనము కోరియుంటిమి. ప్రస్తుతము ఇండియా దొరతనము సామ్రాజ్యములో అనాచుకముగాను, విదేశములలో నిర్వీర్యముగాను, హిందూ దేశములో నిరంకుశముగాను ఉన్నది. ఈ సవరణ అంగీకరింపబడినట్లయిన ఈ ప్రభుత్వ మిదేశమునకునిజమైన ప్రభుత్వ మగును. హోం మెంబరు మనతో స్పష్టముగా రాజీ చేసుకొన దలచుచున్నాడు. కాని వారియందు నాకుగల గౌరవమునకు లోపము లేకుండ దానిని మండిమితియనియే చెప్పెదను (నవ్వు) మరియు నిరంకుశాధికారి యెన్నడును రాజకీయనేత్ర కాజాల డని సర్ చార్ల స్ట్రెయిన్స్ సుగారి యుపన్యాసమువలన లేలుచున్నది, అని మెహతాగారు చెప్పిరి.

వేంకటపతి గారు ఆత్మశిశ్చయ నూత్రమునుగురించి మాట్లాడుచున్నట్లుండె గాని పత్రికా ప్రతినిధులు కూర్చుండు గ్యాలరీలో స్వప్నముగా వివరించెడు.

లాలాదునిచందు గారు

పండిత మోతీలాలుగారి డిమాండు సంగీకరింపబడినదని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు లాలాదునిచందు గారిట్లు చెప్పిరి. కీ॥ శే॥ సి. ఆర్. దాసుగారును పండిత మోతీలాలుగారును శాంతి కొరకే ఊటుబడుచుండిరి. నా యకులలో నాయకుడగు గాంధీ మహాత్ముడెల్లప్పుడును ప్రేమత్వమునే బోధించెను. కాని ప్రభుత్వమువారి నైఖిరి విమతిత్వము జూపుచున్నది. ఈ సవరణ స్వరాజ్యవక్తములలో యువకులను సంస్కృతి పరచుట లేదు. హిందూ మహాత్ముడియై విభేదముల చిరకాలముండవు.

నిరంకుశాధికారుల చర్య

నిరంకుశాధికార చర్యమవారు తమకొర కొకచక్కని రాజధనమును కట్టకొని భారతీయులను పూరిపాకలలో నివేంపుచు నిరి. 1914 లో నా రాజధన నము నిష్పంటు కొన్నది. అప్పుడా భవనము యొక్క అధికారి ఆయోగ్యమును రక్షింపున భారతీయులను ఎలుగెత్తి పిలిచెను. భారతీయులు పరగుతెత్తి మంటలను చల్లార్చుట కెంతయో సాయపడిరి యుద్ధ సమయమున భారతీయులను స్నేహితులకుగా చూచిరి. యుద్ధానంతరముననూడ అట్లే చూపురని భారతీయులు తలచిరి కాని మివాండ్లు మీ కొరకు పూరిపాకలలో కనిపెట్టుకొనియున్నారు. మీరన్నిటికే పాండని నిరంకుశాధికారులు భారతీయులను చెప్పిరి. (నవ్వు) కాని భారతీయులు ఆధనమును విడిచిపెట్టి రామాడదని నిశ్చయించుకొనిరి. అని అల్బర్ట్ హేగాగారు చెప్పుచు మన యభివృద్ధికి ప్రతిబంధకమని చెప్పుచున్న మనమతి కలహములను, త్వరలో పోగొట్టుకొనవలెనని హిందువులకు మహమ్మదీయులను హెచ్చరించిరి.

భూస్వాముల డేమను ను సయితము జాతి డేమములకు భిన్నములైనవికావు

భారత కాసనధలో బుద్ధరాష్ట్రములోని భూస్వాముల ప్రతినిధిగానున్న సేత్ గోవింద దాసు గారు భూస్వాముల డేమములు సయితము జాతి డేమములకభిన్నములైనవి కావని చెప్పిరి. రాజ్యాంగ విధానము ప్రజలచేతనే తయారు చేయబడవలెనని ప్రజలమీద బలవంతముగా ప్రవేశపెట్టరాదనిరి. మెజారిటీ రిపోర్టు స్వపరిపాలనా మార్గమును ప్రతిబంధకమనియు ప్రభుత్వమువారు సహృద్భావములతో కూడుకొన్న విధానము నవలంబించినట్లయిన గాంధీవ హత్యకు సహాయ నానిగానే మారవచ్చు సనియును, చెప్పి మోతీలాలుగారి సవరణ సంగీకరింప వలసినదని సభవారిని హెచ్చరించిరి.

దొరస్వామి అయ్యంగారు

మొట్టమొదటలో కాసన సభలు జయప్రదముగా జరుగుటకు సంస్కరణములు వచ్చిన సంవత్సరము మంత్రులకు జయము కలుగుటకును బహుట అసహాయోప్యమును ప్రబలియుండుటయే కారణము. ప్రజలకు సంతుష్టి పరచుటకు ప్రభుత్వము వారేమి చేయగలిగిరి. ల్యాండు రివిన్యూను మంత్రుల స్వాధీనముచేయుట సమంజసమని ఆధిక సంఖ్యాకులు గూడ తలంపలేక పోయిరి. నుడ్డ మకాక మిటి వారు రైతుల కొనినట్లయిన కొంత పని చేయగలిగెడి వారే కాని వారట్లు చేయలేకపోయిరి. మెజారిటీ రిపోర్టు ఇట్టి నూత్రములపైన ఆధారపడియున్నదా? దేశభివృద్ధి నడ్డుపెట్టుటయే ప్రభుత్వమువారివిధానమైయున్నది. మెజారిటీ రిపోర్టును నిరాకరించి సంఘమూత్రమున మైనారిటీ నూచలను అసెంబ్లీవారంగీకరించి రని సర్ అల్బెగ్నాండరు మండిమెనుగా రభేప్రాయపడకుండురుగాక. మనమంతకంటె ఎక్కువదానినే కోరుదుము. అది యాసన రణలోనున్నది. అని దొరస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి.

భారతీయుల కోర్కెలను నెరవేర్చుకున్న బ్రిటీషు సైనికులు సయితము దేశములోని అశాంతి నడవజాలరు

ఆర్థిక విషయమును గురించి దేవకీ ప్రసాదసింహాగారు మాట్లాడిరి:-వస్తువుల ధరలు పెరుగుచున్నను కూలియు శీతములును పెరుగలేదు. సవరణలో సాధారణముత్రములు చెప్పబడియున్నవి. దానికి రూపము నిచ్చట రాజ్యాంగవిధానమును తయారుజేయువారి చేతిలో నున్నది. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునకు భారతీయుల అంగీకరింప జాలరు. భారతీయుల కోర్కెలను నెరవేర్చుకున్నచో దేశములో ప్రజలు కల్లోలము నడచుటకు బ్రిటీషు సైనికులకు సయితము చేతగాక పోవచ్చును.

ఆయన సవరణను బలపరచెను. సర్ అల్బర్ట్ క్వాయం గారు తాను మహమ్మదీయుడను మాట్లాడుచునని చెప్పెను. యా కూ బు అల్బర్ట్ హేగాగారు మహమ్మదీయుల తరఫున మాట్లాడిరి.

డి. పి. సింహాగారు:-అయ్యా, అయితే జిన్నాగారి మాటయేమి?

అల్బర్ట్ క్వాయం:-మహమ్మదీయుల తరఫున అని నేను చెప్పియుంటిని. (నవ్వు) మస్లింలగు తీర్మానమును జిన్నాగారు చెప్పలేదు. చట్టసమ్మతమైన అభివృద్ధినే నేను కోరుచున్నాను. కాని స్వరాజ్యమువచ్చినపిదప మహమ్మదీయులపిల్లి దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని భారతీయులపిల్లికల నుండకుండుటకు మహమ్మదీయుల తేమములను కాపాడవలెనని అసెంబ్లీలోని మస్లిం పార్లమెంటరీ పక్షము వారు ఆకురత తో నున్నారు. మండిమన్ రిపోర్టులో గాని మోతీలాలుగారి సవరణలో గాని పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు విషయము లేకుండుట ఆశ్చర్యముగా నున్నది.

సరిహద్దు రాష్ట్రము

పండిత మోతీలాల్ గారు:-అవును స్వల్ప సంఖ్యలకు సంగతి చెప్పబడియే యున్నది.

సర్ అల్బర్ట్ క్వాయం:-అది చాల అవ్యష్టముగా నున్నది. పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రము చాలము ఖ్యమైనది. దాని విషయమై విస్తృతముగా చెప్పబడియుండవలసినది.

సర్ మండిమన్:-గవర్నరుల రాష్ట్రములను గురించియే సంస్కరణ సంఘమున కెరింపబడినది.

సర్ అల్బర్ట్ క్వాయం:-అయితే మేము సామ్రాజ్యములోని వారము కామన్నమాట (నవ్వు). మండిమన్ రిపోర్టులో నిమ్నజాతుల విషయము చెప్పబడియున్నది గాని సరిహద్దులో దారుఢ్యము గలవారి విషయమై చెప్పబడియుండలేదు.

పండితమోతీలాల్:-మీకు స్వాతంత్ర్యముండవలెను. స్వరాజ్యము వచ్చిన గాని అది సభసంభవింపదు. అని సర్ అల్బర్ట్ క్వాయంగారున్నట్లుగా వివరించెను. ఆ రాష్ట్రములో మూడు కళాశాలలు గలవు. అచ్చట తయారైన ఒక్కతుపాకీని చూచినట్లయిన వారి పనితనమును మీరు తెలుసుకొనగలరు.

యాకూబుగారు:- అందులకే మీకు సంస్కరణము వీలమిది.

సర్ అల్బర్ట్ క్వాయం:- కాని దేశమును రక్షించుటకు మేమే కావలసియున్నది. మేము బెంగాలి కంటె అల్లరి వారము కాము. మేము దీని తమకొరకే చంపుదుముగాని రాజకీయమకొరకు చంపము. మారాష్ట్రమునకుగూడ సంస్కరణము లాసంగవలెను.

సర్ లిండ్సేగారు మెజారిటీ రిపోర్టును బలపరచుట

మెజారిటీ రిపోర్టును బలపరచుచు సర్ డార్నిలిండ్సేగారు ఎవరునుడిబాధములనుబొందితికోవారిపై తిరుగుబడుకుండచెప్పెను. (లాభము లేమియు లేవని కేకలు) పెద్దపెద్ద యుపన్యాసము లిచ్చియు తప్పెట్లును వాయిచియు లాభము లేదు. బ్రిటీషు వారిపాండి వేరుపడి ప్రయోజనము లేదు. బర్మను పాడు ప్రభువు సానుభూతి సందేశము వొసంగియున్నాడు. ప్రస్తుత రాజ్యాంగమువల్లనే అభివృద్ధి కలుగగలను. మీరేస్పీమును తయారుజేసినను దేశములో అన్ని పక్షములవారును అంగీకరించి ననేగాని కేవల మీసభలో కొన్ని గంటలకాలము చర్చించినంత మాత్రమున దేశములో ప్రవేశపెట్టుటకు వీలు లేదు.

ప్రభుత్వము వారు పౌడ యమును మార్చుకొనవలసినదని కొందరు సభ్యులు చెప్పుచున్నారు. అది పరస్పరముగా నుండవలెను. ప్రస్తుతము మీరెక్కువతీసికొనుదట్లుగా నున్నారు గాని యిప్పునట్లుగా లేరు.

కార్మికులు సాధారణజనులు-జోషీగారు

కార్మికులను సాధారణ జనులను రక్షించుటకు ప్రభుత్వమువారే మెసర్చియున్నారు. ఇండియన్ మెన్సు ఆక్టు ప్యాక్టరీ ఆక్టుల అంతర్జాతీయ కార్మిక సభవారి వత్తిడిలన కలిగిన నష్టగాదా! వర్కు మెన్సు కాంపెన్సేషన్ ఆక్టు విషయము మాత్రము కొంచెము ఒప్పుకొన దగియున్నది. ఇకనుండు ప్రతి పెద్దవానికిని ఓటుండవలెను.

ఓటిచ్చు అధికారమును ఆ స్థిమిత ఆధారపడజేయుట కేవల మన్యాయము. ఇందువలన ప్రభుత్వమువారు ప్రాణమునకంటె ఆస్తికే యెక్కువ ప్రాముఖ్యము నిచ్చుచున్నారు.

మండిమన్ గారు:-అయితే, మే మందరమును డబ్బుగల వారికే నేవకుల మనియేనా మీ యభిప్రాయము.

జోషీగారు:-అట్లే కవబుచున్నది. స్వాతంత్ర్య కాఖిలు ప్రజాయత్నము చేయబడవలెననియును ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును వెంటనే తొలగింపవలెననియును చెప్పుచు అమరనాథ దత్తుగారు సవరణను బలపరచిరి.

(బర్మా) నా ముడుగారు ప్రభుత్వ తీర్మానమును బలపరచిరి.

మదనమోహన మానవ్యాగారు

పెద్ద యుపన్యాసమునిచ్చుచు మోతీలాలుగారి సవరణను వీరు బలపరచిరి. బ్రిటీషు పరిపాలన బాగుగానే యున్నది గాని బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వములే మైనచో అవృద్ధి 50 రెట్లు ఎక్కువగా నుండెడిది. సర్ మహమ్మదు హఫీగారు చెప్పినట్లు రాయలు కమిషనుండవలెననియే నాతలంపు. స్వదేశసంస్థానములలో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలహములులేవు. ఇప్పుడు శాంతి నెరుంగనట్లే భారతదేశము వేలకొలది సంవత్సరములు శాంతి న భవించినది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమే పనికి రాదని నే నెప్పటికిని చెప్పువాడనుకాను. మనము చేసుకొను ఒడంబడిక పరస్పరము లాభకారిగ నుండవలెను.

ముగింపు-సవరణ అంగీకరింపబడుట

చర్యను ముగింపుచు సర్ అల్బెగ్నాండరు మండిమనుగారు హిందూ దేశమునకు తేమకరంబగు వైఖిరి నవలంబింపవలసినదని సభ్యులను కోరిరి. సవరణలో అనేక విషయములను చెప్పియున్నారగాని సభవారియభిప్రాయమేమో నాకుస్పష్టముకాలేదు. ప్రభుత్వసేనకులు యూరపియను పెట్టుబడిదారుల ప్రతినిధులని జోషీగారు కోపముతో చెప్పియున్నారు. 1858 సంవత్సరమున కావల దేశపరిపాలనము హిందూదేశమును కొల్లగొట్టు పద్ధతిగా పివేసినదని యెఠంగవలెను. సర్ మహమ్మదు హఫీగారు ఇప్పుడు ప్రయివేటువ్యక్తిగా నున్నారుగావున మెజారిటీరిపోర్టు విషయమున తమచర్యను సమర్థించుకొనుటకు స్వతంత్రులై యున్నారు. అని మండిమెనుగారు చెప్పిరి.

పిమ్మట మోతీలాలుగారి సవరణను ఓటుకుపెట్టగా 72 ఓట్లు అనుకూలముగాను 45 ఓట్లు ప్రతికూలముగాను వచ్చెను. సవరణ కరతాళ ధ్యనులతో ఆమోదింపబడెను. సభ రేపటికి నిలిపివేయబడెను. (ఆ.ప్రె.)

భారతీయులు హంగరీవారిని టెన్నిన్ ఆటలో ఓడించుట

ఇండియా హంగరీ ఆటగాండ్లు డబ్బుల్ను ఆడిరి. భారతీయులు గెలిచిరి. జోకబు, మోహనలాల్ గార్లు విజయులైరి.

ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త:-పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాక్యాయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయ భట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్టు సూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భారతలక్ష్యముల సుదాహరణమును వ్రాయబడిన అపూర్వమును వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయకర్తృకము కాదనువారి వాదములన్నియు స్పష్టమారాముగా ఖండింపబడినవి. భాషా సేవకు లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియో కలవు. - వెల 0-12-0. పోస్టేజీ వేలు

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపిల్లి, మద్రాసు.

నేత్రంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ 0-4-0

ఈ కాటుకలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి వస్తువులు చేర్చబడినవి. అందరును సామాన్యముగా వాడదగినది. కండ్లకు వివిధమైన జబ్బును చేయదు. ఈ కాటుకను విడువక కొద్ది డినములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎటువులు, పుసి కట్టుట, కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిదురదలు, కండ్లముసకలు మొదలగునవి మానును. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుక మాత్రమే యుండును.

అమృతంజనం డిపో, మధర్రాస్సు + భొంబాయి,

హిందూమత ధర్మాదాయముల కమిషనరుల ఎదుట

చిత్తూరుజిల్లా శ్రీవేణుగోపాలస్వామి రామస్వామి
దేవళపు స్కీము దావా

కంగుంది జమిందారు కె. జె. వెంకటపతి నాయనివారు, ధర్మకర్తయ్య అర్చకుడును అయిన రామచంద్రగారి మీదను స్కీము మూటును దాఖలు జేయుటకు పైన జెప్పిన దేవళములో పూజలనుసల్పు కొండప్పయ్య ఇంకొకరును కమిషనరుల ఎదుట ఆర్జీ తెట్టుకొనిరి.

చిత్తూరులోని న్యాయవాది సి. దొరస్వామియ్యంగారు ఆర్జీ దారుల తరపున ఇట్లు దలచుకొనిరి. పైన జెప్పబడిన దేవాలయములు పురాతనమున కంగుంది జమిందారు పూర్వీకులచే కట్టించబడినవి. స్వామివారిని ప్రతిష్ఠాపనజేసిరి. జమిందారు పూర్వీకులే. వంశపరంపరగ ధర్మకర్తలగు వ్యవస్థాపకులగు (మేనేజరులు) దేవళముల తరపున పనిజేయుచుండిరి. వెంకటపతినాయనివారు మైనరుగ నున్నపుడు ఆతని తరపున కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ వారు దేవళములను గురించి తగిన శ్రద్ధవహించలేదు. తగినపరిశీలన జేయలేదు. 1918 డిశంబరులో నాయనివారు కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ నుండి సంస్థానమును స్వాధీనము జేసికొని వ్యవహరించుచుండెను. ఇతడు గూడ తగిన శ్రద్ధను తీసికొనుటలేదు. బ్రహ్మప్రకారము నిర్వహించవలసిన విధులను జరుపుట లేదు.

అర్చకునిపై ఎట్టి అధికారము ఎవరికి లేనందున ఆతడు ఇష్టమువచ్చినటుల వ్యవహరించుచుండెను. నష్టమును గలుగజేసెను. దేవస్థానపు భూములన్నియు ఇతని స్వాధీనముననేయుండెను. ఇన్ని సంవత్సరములనుండి ఎట్టి లెక్కను జెప్పలేదు. భూములపలన సాలు 1 కి 2000 రూపాయలు వచ్చును. ఈ ఆర్థిక తానే అధికారిని జెప్పుచున్నటుల నమ్ముచున్నాను.

అర్చకుని తరపున కన్వారి కేమగిరిరావు (ఎం. ఏ. వి. ఎల్) గారు అసలు ధర్మాదాయముల చట్టము చెల్లదగినదిగాదు. శాస్త్రవిరుద్ధమని జెప్పుచు అసలు అర్చకుని ఈదావాలో పాల్గొనజేర్చుటకు సెవిలుప్రాసీజరు 92 సెక్షను ఒప్పకొనదనియు ధర్మాదాయచట్టము 69 సెక్షను ప్రకారము ధర్మకర్తమీదనే దావా జేవలెనుగాని అర్చకునిపైన, మేనేజరుమీదగాని దెచ్చుటకు పిలువలయు దేవస్థానపు ఆస్తి సర్విసు ఈనాంధ్రములనియు అందుచే అర్చకునకు అన్ని హక్కులున్న వనియు అందుచే దావాజేయుటకు ఆర్జీ దారులకు అనుమతి నీయగూడదనిరి.

మరల వాదములను విని ముందు ఆలోచించుటకు బోర్డు వారు వాయిదావేసిరి.

శరీర మర్త్యశాస్త్రము

గ్రంథకర్త: ఎం. ఎస్. నమ్మందమొదలియ్యారంగారు
చెన్న పట్టణము

దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనివల ఒక రూపాయి. దీనిని ఆంగ్లమున 'హైజిన్ ఫిజియాలజీ' అందురు. మానవుని శరీరమునందుండు వివిధభాగముల పటములును వివరములును దీనియందుగలవు. అస్త్రీపంజరము, కపాలము, ముఖము, చెయి, అరచేయి, కాలు, పాదము, వెన్నెముక, పక్కెముకలు, కీలు, మెదడు, రక్తనాళములు, కన్ను చెవి, నాలుక, హృదయము, క్వాసకోశములు, మాత్రపిండములు, పిత్తకోశము, గర్భాశయము, పిండ్జోత్పత్తి, తొమ్మిది నెలలోను పిండముల ఆకృతులు మున్నగువిషయములను గూర్చిన పటము లిందు పెక్కులుగలవు. వానిని గూర్చిన వివరములు విక్రియి సులభమైతిలో వ్రాయబడినవి. ఇది తెలుగుభాషలోనే వ్రాయబడినది. అది వ్యవహారిక భాషయును గ్రాంథికభాషయును గూడ కాకుండ అందరికిని బాగుగా తెలియునదియైయున్నది. ఇందు 160 పేజీలున్నవి. మొత్తము రూ॥ పదియలున్నవి. దళసరి అట్టలైదు కలదు. వలయువారు ఎం. ఎస్. సరస్వతీ కంపెనీ, 9, ఆర్కాగం పీఠి, "సాహిత్యకారుల పోస్టు, మదరాసు" అని వ్రాయవలెను.

సింధు హిందూమతాసభ

సింధు హిందూమతాసభ హైదరాబాదులో సెప్టెంబరు 8వ తేది వారములో జరుగునట్లు నిశ్చయింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ మాతా కన్వారిదేవి శాశ్వత తారీఖుల జంత్రి

తాడేపల్లి వెంకటకృష్ణయ్యగారు -
తిలకుపేట - బెజవాడ

దీనిని మేము కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనివల రెండు రూ॥. ఇది 1760 మొదలు 2011 వరకు 251 సంవత్సరములకు ఉపయోగించును. అంకెలుతప్ప తక్కినవన్నియు తెలుగుననే వ్రాయబడినవి. అంకెలు మాత్రము యింగ్లీషు. సాక్ష్యములన్నియు శ్రీ మాతా కన్వారి దేవిగారి పేరు పెట్టినందులకు పేరిని మేము చాల ప్రశంసించుచున్నాము. చూచుకొనవలసిన విధానముగూడ నీ పటమునందే వివరింపబడినది. లోకమాన్యతిలకు మహాత్మాగాంధీగారి మూర్తి లిందు కలవు. వలయువారు పైని వివరింపబడిన చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

రిఫుడేషమున సరుకుల దిగుమతి

"రిఫుడేషములను చాల నైపుణ్యముతో యుద్ధసంబంధ దేశములనుండియే సామగ్రిలను తెప్పించుకొన గలుగుచున్నారు. ఈపనికి అమెరికా అబ్దులు కరీంగారు సయ్యదు; అబ్దులు సలాం గారిని నియమించి సరఫరాకారము నిచ్చెను. సలాంగారి ప్రతినిధులు అన్ని రేవులలోను ఉన్నారు. వారి పేరట సరకులు పంపబడును. ఈస్తీమరులు అన్ని రేవులలోను ఆరుచు వివరకు రిఫుకుగారి టాంగెరుకుగాని వచ్చును గాన నెవ్వరును అనుమానించుటకు పిలువలేదు. అటుండి రహస్యముగా భూమిమార్గమున ఆ సరుకులను గొనిపోయెదరు. జర్మనులును బోల్షివికులును గూడ యీవిషయమున రిఫులకు చాల సహాయము చేయుచున్నారు" అని ఇఖుం అను పత్రిక వ్రాసెను. (ప్రత్యేక విలేఖరి)

ట్రీ ఫోలీవారికి సహాయము

"ట్రీ ఫోలీ మహమ్మదీయులు పెక్కుకష్టములకు పాలగుచున్నారు. ఇట్టిసేతులు వారిని నాశనముచేయ నుచున్నాను. ట్రీ ఫోలీవారు ధైర్యముతో పోరాడుచునే యున్నారు. 18 ఏండ్లనుండి యీరీతిగా పోరాటును సాగుచున్నది. ట్రీ ఫోలీ వారికి అధికము విజయము కరుగుచున్నది. వారిది ధర్మపక్షమగుటచే భగవంతుడుగూడ వారికి తోడ్పడుచున్నాడు. కావున ధీమతుల సేనీదరులకు సహాయముచేయునటుల భారతీయులను మీరు ప్రోత్సహింపవలెను" అని పేకు సెన్సేయిగారు ట్రీ ఫోలీమండి ఆలీషాదరులకు వ్రాసిరి. (ప్రత్యేక విలేఖరి)

సీమకుబోవు మేలుస్తీమరు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8: ఆగస్టు 29 వ తేదీని బొంబాయి టపాలను దీనికొనిబయలుదేరిన పి. ఓ. మేలుస్తీమరు "మొరియా" 7-వ తేదీ సాయంత్రం 4-30 గంటలకు పోర్టు సెడ్డు రేవుచేరెను. ఆదివారమున రాత్రి 9 గంటలకు యింగ్లాండుబోవు టకు వెడలిపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

న్యూజీలాండులో భారతీయుల స్థితి

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8: అచ్చటి భారతీయుల స్థితినిగూర్చి న్యూజీలాండు ప్రభుత్వమువారు బొంబాయి కార్పొరేషనువారికి మాతనముగా వ్రాసినజాబు విషయమున సి.యస్. ఆంధ్రాసుగారు డెయిలీ మేయలుకు వ్రాసిన యొక వ్యాసముతో నిట్లు చెప్పుచున్నారు. యుద్ధసమయమునందుండియు అసియానికా గులను రాసీయమండ జేయుటకై క్రొత్తయింగ్లెషన్ కాసనము నొకదానినిజేసి క్రొత్తవారిని రానిచ్చువిషయమును ఇమిగ్లెషన్ ఏజెంటు జెనరలుయిష్టముపై వదిలివేయున్నారు. 1915-1920 సంవత్సరములలో వలసబోయినవారియొక్కయు 1920-28 సంవత్సరములలో వలసబోయినవారియొక్కయు సంఖ్యలను పోల్చి చూచినట్లయిన తెల్ల న్యూజీలాండువారును పరించుచున్న పద్ధతి తెలియనగును. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయసభ

కార్జిలింగు, సెప్టెంబరు 8: నేటి సాయంకాలము వైసు చాన్సలరు తో సుకలకత్తా విశ్వవిద్యాలయముయొక్క యితర ప్రతినిధులతోను ప్రభుత్వ మందిరమువద్ద నొక సభజరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

ప్రపంచశాంతి

జాతీయమితి ఉత్సాహకరమగు సందేశము

'ఆశతో సాహసించి పట్టుదలతో పనిచేయుడు'

జనీవా, సెప్టెంబరు 7: జాతీయమితి ఆరవ అసెంబ్లీ సమావేశము అధికోత్సాహముతో ప్రారంభమైనది. వగర మంతయు పండుగవలెనున్నది. వైట్ల ప్రతినిధులతో క్రిక్కిరిసియున్నవి. హోల్స్టీన్ నియునిండిపోయి పతాకములను విరాజిల్ల జేయుచున్నవి. గ్యాలరీలన్నియు అసెంబ్లీలో నిండిపోయినవి. త్రోవలో ఇసుకవైచిన రాలకుండెను.

పెయిస్లీవుగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము

జాతీయమితియందు ప్రాంగుకున్న భక్తి గౌరవములు అపారమనిరి. మధ్యజ్వేరి పరిష్కారమునుగూడ ప్రెంచివారు శిరసావహించువారనిరి మధ్యజ్వేరి పరిష్కారము, సెక్యూరిటీ ఆయుధ సామగ్రిని తగ్గించుటను నెమ్మదిగ్గ సదా ప్రయత్నము చేసిన నెరవేరుననిరి. అమెరికనులు జాతీయమితికి అనధికార రూపముగ జేయుచున్న సహకారమునకు కొని కూడిరి. జర్మనీగూడ జేరుగాకయిరి. కాంతికితాము చేయప్రయత్నములకు నిరుత్సాహము గలుగజాలదు. ఆశతో సాహసించి పూనికతో పనిచేసిన కార్యము సెన్సనని ఎలుగెత్తిచాటిరి.

అసెంబ్లీ ప్రతినిధులు

54 జాతులతరపున 850 ప్రతినిధులు స్థానముల నలంకరించిరి. పాటియాలా మహారాజుగారు నీలాంబరమును శిరోవేష్టముగ ధరించిరి. అందరిలోను స్వప్రముగ గన్పించెను. ఉపన్యాసవేదికకు వామభాగమున డిటిషు ప్రతినిధులందరును. ఆశీమలైరి. ఆఫ్లోలు ప్రభ్య సిడ్వే విశ్వవిద్యాలయమునకు జెందిన మకీనక్ అనునామె, ఆఫ్లిక్ చాంబర్లెను, సిసిలు ప్రభువు దగ్గర కూర్చుండిరి. ఇద్దరు స్త్రీలు పుష్పచ్ఛములను గొంపోయిరి. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజీలాండు, చక్కి, ఆఫ్రికా, కనడావారు గూడ ప్రాముఖ్యముగ కూర్చుండిరి.

జాతీయమితి అసెంబ్లీ అధ్యక్షులుగ కెనడా సెనటరు, రావులు, దాక్ దురండుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

శ్రీమాన్ ఎమ్. ఎస్. శర్మగారి

చిత్ర లేఖనా కౌశలము

మద్యాపతారము

22 X 18 అంగుళములు కొలతగల ఒక పెద్దపటమును శర్మగారు సహజాద్భుత కౌశలముతో తయారు చేసిరి. దీనియందు ప్రశంసకాలమున మహాసముద్ర మధ్యమున శ్రీమహావిష్ణువు మహామీనమా రీతియై విహరించుచున్నట్లును బాలకాకృతులతో నొప్పియున్న చతుర్వేదములను ఆలింగనము చేసికొనునట్లును సప్తమహర్షులు సుసత్య ప్రవచనముతో ఒక నాకాయందు గూర్చుండెట్టి దానిని తన కొమ్మునకు గట్టుకొని భద్రముగా కాపాడుచున్నట్లులను చిత్రించబడినది. ఆ వాలుగువేదములను విధించిన ధర్మముల ననుసరించి సప్తమహర్షులను సాంఘికాధారదులను నిర్ణయించు స్మృతులను వ్రాసినదరు. వానిని బట్టి సత్యవ్రతముహారాజు సత్యైక నిర్గుణైక ధరా పరిపాలన మొనరించును ఇదియే సహారన హిందూధర్మమునకు మూలాధారము అవేదములును, వాని ననుసరించిన స్మృతులను సత్య నిర్మయము చేయు శాశ్వత ప్రమాణగ్రంథములు వానికి మార్పులేనేలేదు అనునదియే దీని అంతరార్థము. దీని వల ఒక గూఢాయి వలయువారిటుల వ్రాయవలెను.

మొన్నర్పు. ఎమ్. ఎస్. శర్మ,

అందుసన్ను, ఆర్ట్స్ పబ్లిషర్సు,

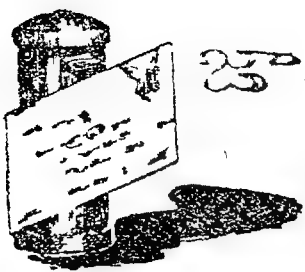
19, రాజాహనుమంత లాల్ స్ట్రీటు,

(టి. పి. కేసు - మదరాసు.)

మహమ్మదు సమాధిక పాయములేదు

డాక్టరు అన్సారిగారు చెప్పిన విషయములు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8: బొంబాయి క్రానికలు ప్రతినిధిలో మాట్లాడుచు, యూరపులో తాను తిరిగిన ప్రదేశములలోగా సామీప్య ప్రాశస్త్యదేశములలోగాని ప్రజలెవ్వరును మహమ్మదు సమాధి కపాయము జరిగినప్పు చార్లను నమ్మలేదని డాక్టరు యం. ఎ. అన్సారిగారు చెప్పిరి. దానిని మొట్టమొదట తెలిసికొన్న ఔరాసలేము గ్రాండుమస్తీ దానియందు నిజములేకుండును పూర్తిగా గ్రహించెను. ఇదియొక విధమైన ప్రచారమని యాజిప్తు ప్రజలనిరి. (ఆ. ప్రె.)

జాబులు.

శాసనసభ మెంబర్లకు గ్రామముననుబడుచేయు మనవి

అయ్య, మాకష్టములు ఆలోచించి మాకు యిప్పుడు పుండు శీతములకంటె జాస్తి ఏర్పరచుచున్నది యీ శీతపరు మూలముగా కొరచున్నాము ఎల్లప్పుడు మిమ్ముల మరుసము గ్రామముననుబడులు

ఉపాధ్యాయులకు ఆహ్వానము

భీమవరం తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాల అవసర మ హాజనసభ భీమవరంలో 13-9-25 తేది ఆదివారం జరిగిన జరుగునని ప్రకటించియుంటిమిగాని కొన్ని కారణాలవల్ల తీరని, రాయకుడురు సెంటరు ఉపాధ్యాయ సోదరులు భోజనాది సౌకర్యములు యెర్పరచుటచేతను 19-9-25 తేది శనివారం జరిగిన రాయకుడురు గ్రామమున శ్రీ తాలూకా బోర్డువారి ఉపాధ్యాయుల నూలు పోటీపరిక్షయున్న, ఆ లేదీనే ఉపాధ్యాయుల అవసర మహాసభయున్న, భీమవరం కాలనీయున్న వ్యాయవాదులున్న, సద్గుణంపల్లియున్న, అయిన వహాజశ్రీ, అల్లీట వీరరాఘవరావుపంతులు బి ఏ గారి ఆధిపత్యమున జరుగునగాన తత్సభకు ఉపాధ్యాయ సోదరులున్న, విద్యార్థి మూలున్న దయచేయ ప్రార్థితులు

బండారు కృష్ణయ్య,
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు
గుండు వెంకన్న,
కార్యదర్శి

శ్రీ శారదాసమాజము-అనంతపురము

ఈసమాజపు ఆరవ వార్షికోత్సవము ఆగస్టు నెల 24 తేది సోమవారమున "షీస్ మెమోరియల్ హాలు" నందు శ్రీమతి వి కమలాదేవిగారి(కాకాబాడ) వ-రా-రా-శ్రీ డాక్టరు వి వి కృష్ణయ్యగారి సతీవణి అగ్రతనైకై జరిగినది అధ్యక్షురాలు శనివారమునాడు యిచ్చటికివచ్చిరి సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము రి ఫంటలకు అధ్యక్షురాలిని సభాభవనమునకు మంగళవాద్యములతో తీసికొని పోయి ఓక్టీసరస్వతుల పూజ ప్రార్థనలతో సభ ప్రారంభింపబడినది కార్యదర్శి యెంక వి వివాసాక్షి సుందరమ్మ (యెంక క వెంకటేశంగారి సతీవణి) నివేదికలో, సమాజాభివృద్ధిని గురించియు, గ్రంథాలయ మనకు సర్కారువా రొసగిన రూ 150 గ్రాంటునుగురించియు, సంస్కృతి బాలికపాఠశాలాభివృద్ధినిగురించియు, స్వరలో ముగియ నున్న భవనమునకై యింతవరకొసగిన ఉండాలనుగుర్చియు చదివెను మరియు కొదవగానున్న పని పూర్తిచేయుటకై ధన సహాయము చేయవలెనని ఈదత్తమండలవాసులకు అందులో విజ్ఞాపనచేసెను ఆ తరువాత ము ఈసమాజమునకు, సమాజ భాండాగారమునకును, ప్రక్కలను సంస్కృత పాఠశాలకును ఉపయోగార్థము కట్టబడుచున్నది అధ్యక్షురాలి ఉపన్యాస ములో ముఖ్యముగ యిప్పుడు బాలికల పాఠశాలయందు విద్యాభ్యాసమును బాలికలకు అవశ్యమగువానికి సంబంధమున్న జ్ఞానాభివృద్ధి అడ్డులేకుండునట్లున్న మార్చవలెనని చెప్పెను మరియు మనబాలికలకు సంకీర్తనము, కుటుంబనియమ, చిత్రలేఖనమును అవశ్యమని నొక్కివెక్కాటించెను ముగింపుగా శ్రీ పి వెంకన్నపంతులుగారి సతీవణియగు శ్రీమతి రామలక్ష్మమ్మగారు "భక్తి"ని గుర్చియు, ముగింపుగా శ్రీ పి వెంకట్రామ శాస్త్రిగారి సతీవణియగు భవానమ్మగారు "స్త్రీవిద్య"ను గుర్చియు సన్మనించిరి అందులలోని సభాధ్యక్షురాలిని సమాజాధ్యక్షురాలిని హెచ్ పిల్లమ్మ (హెచ్ శంకరరావుగారి సతీవణి) గారి రివి వ్యవహారపెట్టి చాయాపటము తీసికొనిరి ఈసభకు సమాజసభ్యులు గాక గ్రామమునందును ప్రముఖులైన స్త్రీలు వచ్చియుండిరి ఆ రోజు గర్వనీయుగా హెచ్ పిల్లమ్మ మిస్ థేసు దాస్, వద్రాసుకై ప్రవక్తకళాశాలలో ఫిలాసఫీ ప్రొఫెసర్ మిస్ సార్వర్, లోకల్ మిషన్ లో నుండు మిస్ రామ్ ముగింపుగా శ్రీ వెంకన్న వాయుడుగారి సతీవణిగారును మరియు పురస్త్రీలును వచ్చియుండిరి దైవప్రార్థనతోను, పంచ కణ్ణాయ తాంబూలుదులతోను, హాయినుండి సమాజభవనమువరకు శ్రీ పిల్లమ్మ సరస్వతి పరమల ఉత్సవముతోను మంగళవాద్యములతోను ఈవార్షికోత్సవము ముగింపబడినది

ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభా సన్మానసంఘము

ఆంధ్రరాష్ట్ర సభా సన్మానసంఘ సమావేశము ఈనెల ఆనగా 1925 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5 వ తేది సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు బంబరు పురభవనమున జరిగినది

తీర్మానములు

(1) 1925 సెప్టెంబరు నెల 4 రోజున రాష్ట్ర ఆంధ్రరాష్ట్ర ములోని ప్రతిజిల్లా కాలనీ సభ్యులచే బంబరులో జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభకు అగ్రతనైక సూచించుటకు గాను కొరబడుచున్నాడు

(2) ఆహ్వానసంఘము సభ్యుల పూర్తి అనుమతము ప్రత్యేక నోటీసుతో అవసరములేకుండా ప్రతినివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు బంబరు పురమందిరమున సమావేశము కాగలదులకు తీర్మానించడమైనది

(3) 1 వ నంబరు దాఖలా వోచరు అప్పిలుల మొత్తం (7-14-0) యేడు రూపాయలు పడునట్లు అకౌంటు యిచ్చుట తీర్మానించడమైనది

(4) ఎజెండాలోని మిగిలిన విషయములు రాబోవు సమావేశము వరకు నిలుపుదల చేయవలెనని

బంబరు } చె వెం నరసింహారావు,
6-9-25 } తాత్కాలిక కార్యదర్శి

ఒకవిద్యార్థి మరణము

శ్రీనివాసరావు కండ్ల

మాగ్రామ పెట్టెలలో నొకరు మ రా శ్రీ రామవరాజు అప్పారావుగారి కుమారుడు ఆర్ మాధవనారాయణరాజు ముంపులై కాలేశిలో ఎవ ఏ రికగతియందు చదువుచుండి గత వేసవికాలపు పరీక్షలకు నింటికివచ్చి తన నొకవిద్యమకు వ్యాధిచే పీడింపబడుచుండి, వ్యాధినివారణకై హిందూపురము నందును శ్రీయంత్ర కో నిధిస్థావములవారి ఆశ్రమమునకు పోయి అచ్చట తొట్టివైద్యమవలంబించి 1 1/2 నెల రోజులకు మిక్కిలి బలహింసచే గతనెల 30 తేది మాగ్రామమునకు జనుదెంచి యీ నెల 5 తేది శనివారమునాడు దుబయమున దివంగతుడాయెను మాగ్రామజనులేగాక చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదుల జనులెల్లరు చేరి మంగళవాద్యములతోను భజనలతోను శవమును తీసికొని పోయి ఖననము గావించిరి ఈ విద్యార్థి నిమ్మపట్టి, కాంతస్వ భావము, దైవభక్తి, సహాపకారము మున్నగు సద్గుణముల కంటె పట్టినవాడు అద్భుతము మేధాశక్తి సంపన్నుడు గణితము నందనమాన ప్రజ్ఞగలవాడు వయస్సు 17 సం ఇట్టి సుసూక్ష్మం పన్నుని గోల్కొయి విశేషదుఃఖవార్షిధియందు మున్నులై యున్నవారి కుటుంబమునకును బంధుమిత్రులకును సానుభూతిని తెలియ చేయుచున్నాను తీర్థి శేషుడగు నారాయణరాజుగారి యాత్మకు ముక్తిని గలిగించుటకై భగవంతుని బ్రార్థించుచున్నాను

డి చెంచురామరాజు

ఏలూరు శ్రీ ప్రార్థన సమాజము

ఈ సమాజమువారిచే నేర్పరచబడిన బాలికా పాఠశాల 15-7-25 తేదిని తెరువబడిన శ్రీ దామరాజు లక్ష్మమ్మగారి జాతీయపాఠశాలాభివృద్ధిని, హిందీభాషనుజెప్పు సుపాధ్యాయునికిని, మాసమునకు బదునేసు రూపములు కాశ్యో విరాళముసంగెద వని వాగ్దత్తముచేసి నడిపించుచున్నారు మా సమాజ పురస్కారభాగ్యం గారమునకు గుంటూరు కాలనీయులు దేశిరాజు లక్ష్మీనరసమ్మగారు, రాజయోగము, దాదాభాయి నారోజి, మహావి కాళిదాసచరిత్రము, ఉత్తరరామచరిత్ర, విక్రమాంకదేశచరిత్ర, లక్ష్మీవిలాసము, అంబరీషవిజయము, ద్రోహచరిత్ర, బసవరాజీయము, వసుచరిత్రము అను పది గ్రంథములను దానము చేయుటయేగాక, విక్రయించి యాధనమును సమాజమునకు వినియోగపరచుట 200 యుద్ధిస్తర చక్రవర్తి చరిత్రలును, 20 కమలావతి నమస్సును, ఒసంగియున్నారు మా సమాజముపై విక్రీయమానముగ యాలక్ష్మీనరసమ్మగారు వెనుక దమ ముద్రవహారితో జెప్పి 100 రూపాయలును, తాము స్వయముగా 10 రూపాయలును, ఇతరులయొద్ద జంబలరూపమున సేకరించి రు 73-14-0 లును, నొసంగియున్నారు ధనికులగు వారందఱు నీమెవలె దొడ్డి సమాజము సభివృద్ధిలోనికి దెచ్చెదరు గాకయని కొరచుంటిని

శ్రీ గాంధీమహాత్మునిచే శంకుస్థాపనచేయబడిన భవనము, అసంఖ్యాగిని నింది పోయినది దీనిని బూర్తికొండించుటకును, మూలధనమునకును, దాతృత్వముగల యితరుల సహాయము కావలసియున్నది జాతీయభిమానులు, శ్రీ ప్రార్థన సమాజాభిమానులు తదితరు లందఱును చి.కోడనక తావ్యాయంబున దొడ్డి కొనసాగింతురు గాకయని వేడుకొనుచున్నాను

7-9-25 } కలగర పిచ్చమ్మ,
ఏలూరు } కార్యదర్శి

కృష్ణాజిల్లాబోర్డువారి కొకవిన్నపము

పాలమూరు పురవాసుల మొర

ఎనుమంట్ల వీరవాసరంగోడ్డు 1 మైలు చివరవరకు కంకర రోడ్డు గోతులుపడి బండ్లుగాని మనుష్యులుగాని నడవడముకు పీలు లేనంత దుస్థితిలోయున్నది గృ సరి వర్షాకాలములో, పాలమూరు గ్రామములోని రోడ్డుమీద పెద్దగండ్లుపడి అనేకములగు మృత్యుబండ్లు, రెండెబండ్లు, జట్కాబండ్లు, బోల్తాపడి విరిగి పోయి రహదారి మనుష్యులు నడుచుటకుకూడా పీలులేని దుస్థితి సంభవించినది ఈ దుస్థితిని అధికారులుకూడా చూచియున్నారు డిప్యూటీ కలెక్టరు ప్రసిడెంటుగారికిని, డిప్యూటీ యింజనీయర్ గారు మొదలగు ఉన్నతోద్యోగీయులకు ప్రజలు యాకష్టములను నివారణచేయ ప్రార్థించుచు తెలిగ్రామ ద్వారా విన్నపములను బంపు కొన్నారు జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారును అసిస్టెంటు యింజనీయరువారును దయచేసి యీ కష్టములను స్వయముగ చూచి నారుగాని వారు కొంతసామ్య దీనినిమిత్రమై కాంక్ష నుకాబడిన దానిని వెంటనే ఖర్చుపెట్టి యీపని వెంటనే పూర్తిచేయవలసినదని క్రింది ఉద్యోగీయులకు ఆర్థుల చేయించిటుల వదలితలదు తుదకు యేలాగయి లేనేమి కంకరపోయిట ప్రారంభమైనది గాని దేవుడు వరమిచ్చిన పూజారి వరమియవలెను గదా! యిబ్బందిగా యుండే ప్రదేశములకు కంకరతోలిక కాలేదు రోడ్డు బాగుగా యున్నచోటికే తోలించి మరమ్మతులు ప్రారంభించినారుగాని యింతలో అధికవర్షములు ఆరంభమైనవి కష్టములు ద్విగుణిక్రమమై బాగుగా నున్నచోటనే బాగుచేయుట ప్రారంభమైనది గోతులు పడినచోట కంకరతోలుట జరుగలేదు కారణమేమని అడుగగా ఒందరినుంచి చివరవరకు కంకరపోయిటకు ప్రస్తుతము నంతలో ఈవర్షములు తిట్టమైనదనిన్ని పనిజరుపుటకు కలుగలేదనిన్ని చెప్తారు ఈ రోడ్డుకు రాదగిన కంకర పడవలు యితరరోడ్డుకు పంపబడినట్లు వదలితలదు ఇందులకు ఉన్నతోద్యోగీయులు తగిన యేర్పాటు చేసినగాని మాగ్రామము లోని రోడ్డుకు కంకర సప్లయకారు వెంటనే మరమ్మతుచేయించినగాని ప్రజలు మిక్కిలి ఇబ్బంది పడుచున్నారు ఇట్టి ఆలస్యముకు జిల్లాబోర్డువారి ధనాభావము కారణమై యుండెనో లేక ఏకారణమై యుండెనో తెలియదు పాలమూరు గ్రామముపాడుగునను ఈవర్షాకాలములో ప్రజలు పొందడి బాధ వ్రాయదరముకాదు ఈసంగతి అధికారు లందరును చూచినవారును తెలిసి కొని యేర్పాటు చేయున్నారు గనుక ఇప్పుడైనను మాయందు దయగలవారలై జిల్లాబోర్డు యింజనీయరువారు వెంటనే పనులు పూర్తిచేయించి మాకష్టముల తొలగించెదరని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము ఇందు విషయములో అట్టి నిద్రుకొన్నచో మా మొరల ఆర్యోపసముగ పరిమింపుచున్నది కనుక ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మాకష్టములు ప్రకటించుకొన్నచో, ఈ ప్రతిక చదివిన అధికారులు సానుగ్రహులై మాకష్టముల నివారణ చేయగలరనడి సమ్మికో నీ వ్యాసమును వ్రాసికొంటిని

క్రొత్తపల్లి నరసింహము

పాలమూరు, పడమటిగోదావరి జిల్లా

నల్లపల్లె-హత్యలు

మొన్నటిదిను (శనివారం) జమ్మలమడుగుతాలూకా నల్లపల్లె గ్రామములో కాపుకులం యిరుకత్తులవారికి గొప్ప తగవులు జరిగినవి ఒక పక్షమువారిలో యిద్దరికి దెబ్బలుతగిలినవి అందులో ఒకనికి కాలిపోయినది ఒకనికి చెయ్యిమీద ప్రమాదకరముగా గాయములు తగిలినవి రెండవ పక్షవారిలో ఒకడు గాయముల చే అచ్చటనే మరణించెను వేరొకనికి కూడ ప్రమాదకరములగు గాయములు తగిలినవి మొన్న సాయంత్రముల చాల ప్రాద్దు పోయిన పిమ్మట వారి నందరిని యీ యూరి చైద్యశాలకు తీసికొని వచ్చిరి డాక్టరు సుబ్బరావుగారు గాయములు తగిలినవారి కండరికిని కట్టుకట్టి బహు శ్రద్ధతో చికిత్సచేయుచున్నారు చనిపోయినవాని గాయములను పరీక్షించిన పిదప పోలీసువారు పంచాయితీ జరిపి శవమును భూస్థాపితము చేసిరి త్వరలోనే యీకేసు మా యూరి స్టేషన్ లో సజ్ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారణ గానున్నది ఆంధ్రప్రదేశ్ విలేఖరి

వి రే చ న మా త్ర లు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము నేపించిన తెల్లవారి రెండువిధవనములు కాగలవు వికారము పైత్యము లేదు సేపాళము చేర్చబడ లేదు

అమృతాంజనం డిటో, మదరాసు - బొంబాయి

వార్షికోత్సవము

74-వ ప్రకృతి (తేనాలి)

30-8-25 తేదిన శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ సత్రములో ప్రకృతి పత్రిక 7-వ వార్షికోత్సవమును, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ప్రకృతి ధర్మప్రచారక సంఘముయొక్క సామాన్య సభయును జయప్రదముగ జరిగినవి మ రా రా శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ వారికి ధారవము పంతులుగారు అధ్యక్షతచేత రాకుండుటవలన బ్రహ్మశ్రీ శతావధానులు కాశీ కృష్ణాచార్యులవారి యగ్రాసనాధిపత్యమున యదయమున ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ప్రకృతిధర్మప్రచారక సభ జరిగినది అందులో ప్రైసంఘమును రిజిస్టరు చేయుట అవసరమనియు నిబంధనానుసారము 5 యాపసంఘ సభ్యులు సంగ్రహించి 1925 సం॥ సెప్టెంబరు 12 తేది నాటికి బెజవాడలోని ప్రకృతి కార్యాలయమునందు సమావేశమగు ప్రకృతి ధర్మాభిమానుల సభలో వెల్లడింప వలయుననియు, దానిని వారు చర్చించి యందలి ఫలితములతో తయారైన మెమోరాండం తో మ-రా-శ్రీ ఆయ్యునికి వెంకట రమాయ్యగారు కృష్ణాజిలా రిజిస్ట్రారువారి ఆఫీసులో దాఖలుచేసి యవసరమైన శ్రద్ధ తీసుకొనుటకు తీర్మానించడమైనది

తరువాత స్నానశాలాదుల గురించి కూడ వైద సంబంధమైన వ్యాసములను శ్రీ పువ్వాడ పేర్రాజుగారు పాలపత్రి సుబ్బారావుగారు పంపగా ప్రకృతి కార్యాలయ ప్రధాన ధర్మకర్తలగు నారిశెట్టి హనుమయ్యగారు చదివరి

తరువాత కొబ్బరికురుము ఆహారముగా ద్రాక్ష, పంపర పనస, పచ్చిసెనగ, పచ్చిపెనర, వెరుసెనగ మొదలగునవి యను పాకములుగా ఫలాహారపు విందు, వచ్చిన స్త్రీ పురుషుల కల్లర కును తృప్తిగా నొసంగబడినది అనేకవందల సంవత్సరములుగా వాడుకలో సర్వవర్గ సహపంక్తి భోజనము నేడు క్రాస్త్రవిరోధముగాని పద్ధతిని జరుపగలిగినారు తరువాత 3-30 గం॥ జాతీయ పాకాలలో స్త్రీలసభ జరిగినది అనేకులు వచ్చిశ్రద్ధగా వినిరి

మధ్యాహ్నము 3-30 గంటలకు తిరిగి పురుషులసభ ప్రావంధమైనది శ్రీగంధ వెంకటకృష్ణారావుగారు కూడ వైద్యమును గూర్చియు, శ్రీ బొల్లాప్రగడ ఓండర గోపాలరావుగారు రత్నచిత్తనుగూర్చియు, వీరి రంగాచార్యులుగారు వివిధప్రాకృత చిత్తావధానావశ్యకతను గూర్చియు, పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు మృజ్జలచిత్తలకు వర్ణచిత్త శ్రేష్ఠతరమైనదనుటను గూర్చియు, వాడపల్లి మురహారావుగారు వ్యాయామాదుల గురించియు, నారిశెట్టి హనుమయ్యగారు ప్రకృతి వైద్యమునందవలంబింపవలసిన జాగ్రత్తను గురించియు, పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు ప్రకృతి పత్రికకు ప్రజలతోద్బాటు శక్తులగానున్నదనియు, దానికి సహాయము పూర్తిగా పదిపోవుగాన, యథాశక్తి యందరును తోడ్పడి, భవనహాయము చేయవలయు ననుటను గూర్చియు మాట్లాడిరి

అధ్యక్షులు తమ విమర్శతోపన్యాసమున ప్రకృతి చిత్త యత్యుత్తమమైనదనియు, తాము యథావిధిగా, గురుశిష్య సాంప్రదాయ సిద్ధిముగా వైద్యము నేర్చికొంటిమనియు, తాము తమకు 2, 3 తూరుగు అగ్నిదగ్గ, వ్రాణాదులు గలిగినప్పుడు మందును వాడకనే ప్రకృతి చిత్తతో నివారించుకొంటిమనియు, అది యే వృత్తిగా పెట్టుకొనకున్నను 2 స్లేగు రోగులను, 4 కలరా రోగులను ప్రకృతి వైద్యముచే కుద్దిరిచుననియు, పల్లెటూళ్లను వదిలి పట్టణములను జేరుటచేతనే నానాటికి దేశమునందు వ్యాధులెక్కువగుచున్నవనియు, ఆహార నియమము, బ్రహ్మచర్యము ముక్తిలి సమర్థములైనవనియు దాని నవలంబించుట మన మందరమును యశాయముగా నుంచుకొని, యది ప్రాప్తియవరకు శ్రమ జేయవలసినదనియు, కలుపులేని పొలములవలె నున్నగు పులయం దీ ప్రకృతి ధర్మ బీజములను జల్లి పెంచి, యందు గలిగిన యుత్తమోత్తమ ఫలబీజములంగాంచి యానందింపవలయుననియు నను ననేక విషయములను, తమకు సహజముగ వుండు మధుర గంభీర వాగ్ధరిణితో నెలవిచ్చిరి తరువాత యధ్యక్షుల కును, సభ్యులకును వందనము లర్పించుటతో సభ రాత్రి 8 గంటలకు ముగింప జేయబడినది

పుచ్చా వెంకట్రామయ్య

ప్రకృతి పత్రికాధిపతి

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంటి రాలిపోవును దీనివలన చర్మము నలుపెక్కుడు మంటయుండుదు రోమములు రాలిపోవును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

కాకినాడ పురపాలక సంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు పెట్టుట

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 8 - నిన్న సాయంకాలము జరిగిన కాకినాడ పురపాలక సంఘసభలో 36 విషయములు పూర్తిచేయబడిన ఎలెక్ట్రిక్ స్కీమునకు గవర్నమెంటు ఎలెక్ట్రిక్ లో ఇన్స్పెక్టరు మార్కెట్ గా ఎస్టిమేట్లను తయారుచేసి పంపించెను ఎలెక్ట్రిక్ మెయిన్ నిమిత్తము రూ 2,70,000 లను, పట్టణమునందలి దీపములకు రూ 23, 200 లును మదింపుజేయబడిన వీధి దీపములు F.O.I గా వేయబడిన స్కీములములోనే దీపములన్నియువేగించుటకు కొన్నికొన్ని దీపములకు ఏకముగా స్విచిలుండేట్లు ఏర్పాటు చేయబడిన ఈ ఖర్చు చేసినందువలన మ్యూనిసిపాలిటీకి మంచి లాభము ముదదుగావచ్చునని చెప్పబడిన ఇన్స్పెక్టరు పంపిన ఎస్టిమేట్లు సంఘమువారి రంగీకరించి టెండర్లను కోరవలసినదని ఇన్స్పెక్టరుకు వ్రాయుటకు తీర్మానించిరి మరియు, ఇన్స్పెక్టరుకు సలహాచేసి వచ్చిన టెండర్లు పూర్తిగా గాని లేక కొంతగాని అంగీకరించు అధికారము సంఘమువారి కుండునట్లు తీర్మానింపబడినది

టెక్స్టానింగ్

టెక్స్టానింగ్ డెక్టరు కొంతకాలముక్రింద యీపట్టణమును లిజిట్ చేసి వివిధమైన సలహాలతో ఒక మెమోనుపంపిరి దానిని గవర్నమెంటువారు పంపించు, 1920 సంచిపు ముద్రాన్ టెక్స్టానింగ్ ఆక్టు 37 వ సెక్షన్ ప్రకారము ఒక టెక్స్టానింగ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయవలసినదనియు, పట్టణాలివృద్ధి ప్రణాళికను తయారుచేయవలసినదనియు వానినిగురించి సంఘమువారికి తక్షణమే ఆలోచించివలసినదని కోరిరి ఇందుచేతు బడిన డిస్ట్రక్టు ప్రతిపాదనములబట్టి చూడగా సమర్థితు కాకు బాగుపడు విషయము త్వరలో సమకూర్చబడునట్లు కాన్సింపుచున్నది ఈవిషయమును యింకను ఆలోచించుటకు ఈ జి.ఓ.ను 100 కాపీలు అచ్చువేయించి పంచిపెట్టవలెనని సంఘమువారు తీర్మానించిరి

బీదలకు నదుపాయము

పట్టణమునందలి కొన్ని పేటలలోని కాపురములు బీదవారగుటచేతను వారి ఆర్థికదుస్థితి యింకను బాధించుచుండుటచే తమ ఆస్తిపన్ను వేయకుండుటకు కలెక్టరును కోరవలసినదని సంఘాధ్యక్షుడు వోటు పెట్టగా సంఘమువారు దానిని ఆమోదించిరి

* * *

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు - అలెక్సాండర్ పిటిషన్

నిన్నను కాకినాడజిల్లా మన్సిఫ్ కోర్టులో (1) కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషన్ మిదను (2) కొయ్య అప్పలసామిగారి మిదను (12వ వార్డు ఎన్నికలకు అభ్యర్థిగానిలబడిన మనుష్యుడు) 12 వ వార్డుకు కాలెగ్రేన్ అభ్యర్థియగు డాక్టరు సిల్వారిశెట్టి లక్ష్మీదత్తిరావునాయుడుగారు దావా దాఖలుచేసిరి రెండవ డిఫెండెంటుకు కుటుంబ అగుటచేత 12-వ వార్డు పోల్లరచె 2 ఎన్నుకొనబడుటకు అభ్యర్థిగానిలబడుటకు 2-వ డిఫెండెంటు అర్హత లేనని వక్కాణింపవలెననియు సవరు ఎన్నికకు రెండవ డిఫెండెంటు పోటీ అభ్యర్థిగా నిలబడుచుండ 12-వ వార్డుకు ఎన్నిక మొదటి డిఫెండెంటు జరుపకుండా ఇంజక్షన్ ఇప్పించవలెననియు, దావా ఖర్చులు యితరములు యిప్పించవలసినదనియు కోర్టువారిని ప్రార్థించుచు తనకు డిక్రీ యిప్పించవలసినదని ప్లేయింటు లక్ష్మీదత్తిరావు నాయుడుగారు దాఖలు చేసిరి

ఇంజక్షన్ పిటిషనుకు వాయిదా 9 వ తేదీయు, దావా వాయిదా 11 వ తేదీయు వేయబడినది

ప్లేయింటిఫ్ అడ్వోకేట్ తో కూడి రెండవ డిఫెండెంటును గురించి వ్రాయబడిన డాక్టర్ అభిప్రాయముకూడా దాఖలుచేయబడిన "కొయ్య అప్పలసామిని" మేము జాగ్రత్తగా చూచి నాము అతడు కుటుంబ మేము అభిప్రాయ పడుచున్నాము. అతని ముఖమింక కుటుంబ గుర్తులను అతడు చూపించుచున్నాడు పబ్లిక్ జీవితములో అతడు కలియుటకు వీలులేదని మేము నమ్ముదుము" అని ఇంగ్లీషున డాక్టరు ఆర్ వెంకటకృష్ణయ్య నూర్యారావుపేట మ్యూనిసిపల్ ఆస్పత్రి సజ్ అసిస్టెంటు సర్జన్) గార్లు అభిప్రాయ మిచ్చిరి

దంతశూలహరి

వెల సీసా 1 కి 0-8-0

దంతశూలకు కైత్రము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, కుల్లిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు నొప్పిగలవోట దూదిని మందులో తడిసి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

పాత్రోగారి దత్తమండలముల

పర్యటనము

సంద్యాల

సెప్టెంబరు 5 - గా॥ పాత్రోగారు నిన్నటిదినం ఉదయం కర్నూలునుండి నంద్యాల వెళ్లిరి వాగ్దమధ్యమున లంబా డిలను బెంచుటకు స్థాపింపబడి ప్రత్యేక పాకాలను స్థాపించిరి వీరు దొంగజాతులను ఛరించువారు విరికి విద్యగరిపి వీరినే తలారుగ నినుమించి దొంగవాడు లను అంతమొందఁప ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుచున్నారు

సంద్యాలలో యన్ పి జి మిషను హైస్కూలు, ట్రెయినింగ్ స్కూలు, బా॥కా పాకాలను మంత్రిగారు సందర్శించిరి ఈపాకాలలయందు వృత్తివిద్యసంబంధముగ శిక్ష ప్రశంసనీయునుగ నున్నదని మంత్రిగారు ప్రకటించిరి పిమ్మట మంత్రిగారు మునిసిపలు పాకాలకు వహమ్మద్దీయ పాకాలకు వెళ్లి మునిసిపాలిటీవారు కడుశ్రద్ధతో ఈ నెకండరి పాకాలను నిర్వహించుచున్నను విద్యార్థులకు తగినన్ని గదులు లేకుండుట పరిశోధనకాల కుండుట లోటుగనున్నదని మంత్రిగారు తెలచిరి ఈ పాకాలలో షడంగిపని శేతపని విద్యార్థులకు గరుపబడుచున్నది

ఉపాధ్యాయుల రాయబారము

సంద్యాలయందలి ఉపాధ్యాయులు రాయబారముగ మంత్రిగారిని సందర్శించిరి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు స్కీమును వారు ఆమోదించిరి తమకు ఎక్కువజీతము లివ్వవలయుననియు తమబాలరసపాకాలలయందు తక్కువజీతములు పుచ్చుకొను నట్లు సౌకర్యములు లాగజేయవలయుననియు మంత్రిగారిని కోరిరి

మంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము

మంత్రిగారు సానుభూతితో ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి ఉపాధ్యాయుల జీతములను హెచ్చించుటకు ప్రభుత్వమువారు లక్ష రూప్యముల గ్రాంటును ప్రత్యేక గుగ మంజూరిచేసియున్నారనియు, స్థానిక సంఘములు పాకాలల అధికారులు ప్రభుత్వమువారిని కోరినప్పుడు ఈ గ్రాంటునుండి కొంత మొత్తమునిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు సంగీధులైయున్నారనియు ప్రావిడెంటు ఫండు విషయములందు కూడ ఉపాధ్యాయులకు ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యేక సౌకర్యములను చూపుచున్నారనియు మంత్రిగారు చెప్పిరి కాని ప్రభుత్వమువారి ఉపాధ్యాయుల జీతములను హెచ్చించుటకు వీలులేదు ప్రభుత్వ విద్యాకాఖయందలి ఉద్యోగులకు జీతములను హెచ్చించు విషయమై ప్రభుత్వము వారు ఆలోచించుచున్నారనియు, తమసహృద్యముగ ఇతర పాకాలాధికారులు కూడ ఉపాధ్యాయుల జీతములను హెచ్చించెదరని మంత్రిగారు నూచించిరి గ్రాంటు కోడు రూపున లోకలబోర్డులకిచ్చు గ్రాంటులకు సంబంధించిన నిబంధనలను పరిశీలించుటకొక ప్రత్యేక ఉద్యోగి నియమింపబడిన విద్యావిషయములను గురించి మంత్రిగారు మాట్లాడుచు ఉన్న కళాశాల విద్యను అగ్గులపల్లె విద్యార్థులకు శుక్లగర్భు ఉన్నత పాకాలలు వేరుగనుంట్లవలయుననియు పాకాల విద్య సభ్యసింప ఉద్దేశములేనివారికి క్రాస్త్రవిస్తోవాటు వృత్తి గరువు పాకాలలు వేరుగ నుండవలయుననియు ఈ విషయమున నెం॥విరి విద్యావిధానమును నిర్ణయింప తా నుద్దేశించుచున్నట్లుగ మంత్రిగారు తెలిపిరి

సాయంకాలము యన్ పి జి స్కూలు అధికారులు మంత్రిగారికి విందోసగిరి

రాత్రి సంద్యాల మునిసిపలు సంఘసభ్యులు మంత్రిగారికి గొప్ప విందోసగిరి పురప్రముఖు లందరు ఆంగ్లేయులతో సహా విందుకువచ్చి యుంకిరి విందుకు వచ్చియున్న ధూన్యాములతో జిల్లాయందలి పంటలను గురించి మంత్రిగారు మాట్లాడిరి సమపు వేరుసెనగ ప్రత్తి మున్నగువాటిని పండించుట కొంతిగర్చ అగుననే వివరములను మంత్రిగారు తెలిసికొనిరి జులెద్దులు ఖరీదు 500 రూప్యములు ఒకజత ఎద్దులతో 50 ఎకరములు సాగుబడి చేయవచ్చును వేరుసెనగ పంట ఎకరమునకు 100 రూప్యములు వచ్చును 25 మొదలు 50 రూప్యములవరకు ఖర్చులును చెరుకు, తమలపాకు తోటలలో ఎకరముకు వెయ్యి రూప్యముల ఆదాయము వచ్చును 800 రూప్యములు వ్యయముగను

సంద్యాలనుండి మంత్రిగారు కంబమునకు వెళ్లిరి. అచ్చట నుండి కడపవెళ్లెదరు

బహిరంగ సభ, రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము

మహాత్మామున నున్న అన్ని సంఘముల యాజమాన్యము క్రింద నిన్న సాయంకాలము 5-30 గంటలకు పురమండలిమన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్ట వివరములను గూర్చి చర్చించుట కొక బహిరంగ సభ జరిగెను. మహాశ్రీ జయంతి రామయ్య పంతులు, బి. ఏ. బి. యల్ గారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఈ క్రింది తీర్మానమును మ॥ సారంగం భీమశంకరరావు ఉపపాదించ, చావలి హనుమంతరావు, బి. ఏ. గారు బలపరచగా సభవారిచే ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను.

1 వ తీర్మానము — “ఈ దినమున హరించినవారు, అవధరము యితరులను జేర్చుకొని, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టమును పరిశీలించుటకుగాను కాసన సభవారు ఏర్పరచిన సెలవు కమిటీ వారియెదుట రాజమహేంద్రవరమును విశ్వవిద్యాలయ వసతి స్థానముగ నేర్పరచుటకు గల అవకాశముల తెలియజేసి, ఒప్పించునట్లు చెయ్యుటకుగాను ఒక కమిటీని నియమించుటకు తీర్మానించడమైనది.”

దేవులైవను సభ్యులు — న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు, శ్రీకంచుమర్తి సీతారామచంద్రారావుగారు, రావు సాహేబు మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నం నాయుడుగారు, లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు, (కాకినాడ) దివాన్ బహదూరు దురిశేటి శేషగిరిరావుగారు, (కాకినాడ) జయంతి రామయ్య పంతులుగారు, (కాకినాడ) మిర్ ఆక్రమాల్ సాహేబుగారు, బి. ఏ. బి. యల్, కోకా సుబ్బారావు నాయుడుగారు, దివాన్, (పిర్రాపురం) సారంగం భీమశంకరరావుగారు, (కన్యకపురం) మ॥ పెద్దా సుందరశివరావు పంతులుగారు ఉపపాదించ. రాజమహేంద్రవరమును సుబ్బారావుగారు బలపరచగా యీ క్రింది తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

2 వ తీర్మానము — “ఈ క్రింద జేర్చిన బడి సభ్యులు ఒక కమిటీగా ఏర్పడి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునందు గల నిబంధనలను పరిశీలించి, అవసరమున మార్పులు చేసి, దేవులైవను వారికి అందజేయుటకు, దేవులైవనువారు సెలవు కమిటీ వారియెదుట పెట్టుటకు తీర్మానించడమైనది.

కమిటీ సభ్యులు — మ॥ చింత్ర వెంకటాచలం పంతులుగారు, పెద్దా సుందరశివరావుగారు, బి. ఏ. బి. యల్, జయంతి గంగన్నగారు, బి. ఏ. ఎల్ టి, విస్సా అప్పారావుగారు, ఎమ్. ఏ. ఎల్ టి, (పినిపాళు, ఆర్థిక కార్యకర్త, రాజమహేంద్రవరము) భీమిపాటి సత్యనారాయణగారు, (కన్యకపురం) నరు.

రెండవ తీర్మానమును గూర్చి మాట్లాడుచు భీమిపాటి సత్యనారాయణగారు బిల్లులో గల లోటులను కొన్నిటిని మాపించిరి. యితరభోధనుగరించి వ్రాసిన వాక్యములు స్పష్టముగా లేవనియు, తేటతెల్లముగ ఎల్లరకు అర్థమునట్లు సవరించుట ధర్మమనియు చెప్పిరి. వైసు చాన్ సలరుగా మూడు పర్యాయములు కన్న వరుసగా ఏవైక్తిని ఎన్నుకొనకుండునట్లు చెయ్యమని కోరిరి. జీవితసభ్యుల సంఖ్య ముగ్గురుకన్న ఎక్కువవుండ మాడ దనెడి సూత్రమును ఖండించిరి. చాన్ సలరుగారు వీరిని నియమించుటకు పూర్వము సెనేటువారిలో సంప్రదింపునట్లు వోర్సు చేయవలసినదని కోరిరి. సెనేటులో రిజిస్ట్రు పట్టభద్రుల సంఖ్య 15 నుండి 25 కు మార్చవలసి ఈ మార్పును జిల్లాకు ఇద్దరు తప్ప వ్రుండుటకు మీనుకునని చెప్పిరి. జిల్లా ప్రకారము సిండికేటు సభ్యులు 12 కు ఈ 12 లో వైసు చాన్ సలరు డైరెక్టరు చాన్ సలరుగారిచే నియమింపబడెన సభ్యులైనవగులరు ముగ్గురిని ఎకడామక్కు కొన్నివారు ఎన్నుకొందురు ఐదుగురిని మాత్రమే సెనేటు వారు ఎన్నుకొందురు ఇట్లువుంచినక్తి వైసు చాన్ సలరులలో ప్రజాభిప్రాయము ఎంతమాత్రము వెల్లడియగుటకు పిలువదని సత్యనారాయణగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వపక్ష విజయమునకు ఎక్కువ అనుకూలము లేకుండునట్లు సెనేటువారిచే ఎన్నుకొనబడు సభ్యుల సంఖ్య ఐదునుండి ఎనిమిదికి మార్చమనిరి.

పిమ్మట సభకు విచ్ఛేదమున్న కాకినాడ కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగారగు శ్రీయంత వేమూరి రామకృష్ణరావు, ఎం. ఏ. ఎల్ టి గారిని మాట్లాడ వని అధ్యక్షులు కోరిరి, వారికోరిక నంగీకరించి రామకృష్ణరావుగారు కొద్దికాలము మాత్రమే ఉపన్యసించిరి. విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానములను మూడింటిగా

నియమించుట ఆక్రమమునది ఉన్నతవిద్య కిది భంగకారమునది సర్వవిధముల అత్యున్నతస్థితియందున్న విజయనగరము కళాశాలగతి ఏమని అడిగిరి. మన దేశపరిస్థితులనుబట్టి సీమలో వలె కేంద్రబ్రిటిషంటి కేంద్రస్థానముల నేర్పరచుటకు పిలువదనిరి. తరువాత సెకండు గ్రేడు కళాశాలను గూర్చి మాట్లాడుచు ఘట్ట గ్రేడు కాలేజీలుగా మారుటకు అవకాశమివ్వవలెనని నొక్కి చెప్పిరి. అట్లు యిచ్చుటకు యిష్టములేనినో సెకండు గ్రేడు కళాశాలను మూసివేయుటకు మంచిదనిరి.

పిమ్మట మ॥ లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు పంపిన తొలి అభ్యర్థులు చదివిరి. తింత్రి యిట్లు వ్రాయబడెను “కాకినాడవారు రాజమహేంద్రవరమును విశ్వవిద్యాలయ ప్రధానస్థానముగ నేర్పరచు విషయములో హృదయపూర్వక వగు తోడ్పాటు నిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నారు.”

అభ్యర్థులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

గుడివాడ తాలూకా బోర్డు

కాంగ్రెస్ పక్షమున ప్రచారము

గుడివాడ తాలూకా బోర్డుకు కాంగ్రెస్ పక్షమున నిలువగోరు అభ్యర్థుల దరఖాస్తులు కొన్ని ఫిర్యాలునుండి వచ్చినవి. విగత ఫిర్యాలులకు కూడా సెప్టెంబరు 8 వ తేది నాటికి మాజిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యస్థానమునకు చేరవలసియున్నది.

తాలూకాయంతటను కాంగ్రెస్ పక్షమునకు అనుకూల బావ మేర్పడియున్నది. గుడివాడ, కేరూరు, గురజ, కవురవరము, వెంట్రప్రగడ, మేదూరు, కపిశేట్లపురము, జంతువరం ఫిర్యాలుయందు కాంగ్రెస్ పక్షవాదులకే వోట్లవ్వగల మని అనేకులు తమనిశ్చయమును వెల్లడిచుచున్నారు. విగత ఫిర్యాలులో గూడ హెచ్చుగాములు పూర్వపు కక్షలకు సంబంధించినవారియందు విముఖత్వము జూపుచున్నవి. అంగలూరు ఫిర్యాలు యందు అంతఃకలహములు పెరుగుచుండుట విచారకరము. లోగడ తాలూకా బోర్డు విచ్చిన్న ముగుటకు కారకులగు ఉభయపార్టీలవారును తమిళిశ, గుడివాడ ఫిర్యాలుయందలి వోట్లను వోట్లకొరకు పీడించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇది యెంతయు విచారకరము. కొవ్వొత్తులలో యీ బోర్డులయందు ప్రజలకు యివ్వబడియున్నది ప్రభుత్వమువారి యాగ్రహమును సరకుజేయక స్వతంత్రముగా నిలిచి ఖరీదాదగలవావలన యీసంస్థలో ప్రజాక్షేమకరములగు పని జరుగగలదుగాని కేవల స్వాభిమానమును స్వోత్పన్నయు ప్రధానముగా గలిగి, ప్రభుత్వమువారి యనుగ్రహమునకై యువ్విళ్లూరు వారిచలన ప్రయోజన మేమాత్రము నుండజాలదు.

కాన తాలూకాయందలి వోట్లందరును తమ వోటు హక్కును సార్థకపరచి, కేవల మోమోలుమునకు వెరచి, వర్తమానగా పారవేయక దేశోల్లాసమునకై కంకణము కట్టుకొనిన కాంగ్రెస్ పక్ష అభ్యర్థులకు మాత్రమే యిచ్చెదరు గాక.

బైరవభొట్ల వెంకటసుబ్బారావు

వర్ష పాతము

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 8 — బంగాళాఖాతములోని డిప్రమనువాయ వ్యధిశేగబోవుచుండెను. అది యిప్పుడు సంయుక్తపరగజాలూ ప్రవేశించుచున్నది. డిప్రమనుమట్లును వర్ష పవనము వలన వానగురియుచున్నది. దక్షిణబర్మా, అస్సాము, బెంగాలు ఛోటానాగపురం, బీహారు, తూర్పుసంయుక్త రాష్ట్రములు, కుమయాను కొండలు, ఉత్తరమధ్య రాష్ట్రములు, కొంకణము లందు సర్వసామాన్యముగ వర్షముగరిసెను. ఉత్తరబర్మా, ఉత్తరశాము, తూర్పుమధ్యపరగజాలం దచ్చట వానగురిసెను. ఘాగరముందు స్వల్పముగ వానగురిసెను.

మెర్క్యూ 2, రంగూను, డయమండుదివి, లామియో, సిబి సాగరు 1½, దిబ్రుఘారు, శివబారు 2, చిరపంజీ, డార్జిలింగ్ 4, కాక్సాబజారు, జెమ్సూరు, బోగ్రా 1½, కలకత్తా 1, హుకిటాలా, డాల్ టుమగంజీ 2, గయ 1½ పూర్ణియా, నయదుంకా, ముక్తేశ్వరం, కాశీ 2, అలహాబాదు, నౌత్నా 1½ సాగరు, పాచిమా 1, పండ్రి, రైపురముండు, అంగశము వర్షముగరిసెను.

సూచన — సంయుక్త రాష్ట్రములందు వర్ష పవనము విస్తరించవచ్చును. (అ. ప్రె.)

వాతావరణ సిద్ధి

1925 సం॥ సెప్టెంబరు 9-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము	మొత్తము
కలకత్తా	కలకత్తా	కలకత్తా	కలకత్తా	కలకత్తా	కలకత్తా
గోపాలపురం	88 7	79 6		24 23	44 96
విశాఖపట్టణము	89 0	78 1	0 37	15 66	87 09
కాకినాడ	98 1	79 4	0 17	24 65	89 09
మచిలీపట్టణము	94 0	80 2		19 88	41 59
కర్నూలు	92 0	71 8		11 89	26 01
బళ్లారి	96 1	70 0		2 48	20 51
కడప	95 9	78 3		15 85	81 28
నెల్లూరు	99 6	79 9		8 11	87 98
మద్రాసు	97 0	78 4		11 88	50 74
కడపూరు	91 4	77 5		14 89	52 94
నీలము	99 6	74 6		10 67	89 80
కోయంబట్టూరు	88 6	70 4		8 54	22 29
తిరుమనాపల్లి	102 4	77 1		10 95	88 18
నాగపట్టణము	95 5	79 1		4 19	54 98
మధుర	99 2	76 8		18 18	88 58
పాంబర్	87 3	77 5		0 26	87 00
తిరునల్వేలి				1 64	28 84
తిరువేండ్రము	88 1	74 4		20 08	64 51
కొచ్చిన్	85 8	76 3		57 08	114 51
కాలికట్టు	86 0	74 3		98 15	117 16
మంగళూరు	85 9	74 1	0 08	117 12	125 68
తెంగళూరు	87 8	63 9		9 55	85 87
మెర్కార	78 6	59 4	0 02	102 58	125 46
కొడైకనాడ	67 1	50 5		14 74	62 18

సర్కారులు — విశాఖపట్టణములో 0 37 పెద్దవర్షము కొంచెమునేపు కురిసెను. కాకినాడలో 0 17 వర్షం చెను. మేఘములు కొన్నిచోట్ల పలచగను కొన్నిచోట్ల దట్టముగనున్నవి. మచిలీపట్టణములో ఆర్ద్రత తక్కువ. రాత్రినేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. పగటినేడిమి 8½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కణ — మేఘములు పలచగనున్నవి. ఆర్ద్రత అంతటను తక్కువ. పగటినేడిమి బళ్లారిలో 5½ కడపలో 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రినేడిమి కడపలో 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. బళ్లారిలో 2½ డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము — మేఘములు పలచగనేయున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత చాల తక్కువ. నెల్లూరులో 4½ మద్రాసులో 8½ డిగ్రీలు పగటినేడిమి ఎక్కువ.

వచ్చే 24 గంటలలో అంత మార్పుండదు. ఎస్. ఆర్. యు సాపూరు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆర్. సి. బోనర్జీగారు

న్యూ ఎంపైరుకు సంపాదకులుగా నుందురు. కలకత్తా, సెప్టెంబరు 8 — కి॥ శే॥ డబ్ల్యు సి. బోనర్జీగారి కు మారుడు బారిష్టరు ఆర్. సి. బోనర్జీగారు కలకత్తా సాయంకాలపు వార్తాపత్రికయగు “న్యూఎంపైరు”కు సంపాదకుడుగా మండపలసినదని ఎమర్లమేటలు న్యూసుపేపర్సు మేనేజింగ్ డైరెక్టరు ఆర్. యన్ శర్మగారు రదుగగా అంగీకరించిరి. బోనర్జీగారు హిందూ దేశమునందేగా ఇంగ్లాండుదేశముందుగూడ సారస్వతమందు పేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించినవారు. (అ. ప్రె.)

అహమ్మదాబాదు మ్యూసిపల్ సంఘము

వి. జె. పటేలుగారి నభినందించుట

భారత కాసనసభ కధ్యక్షుడుగా సెమ్మకొనబడి నందు అతని జె. పటేలుగారి నభినందించుచు అహమ్మదాబాదు మ్యూసిపల్ సంఘమువారు 7 తేది సాయంకాలమున ఏకగ్రీవముగా నొకతీర్మానము సంగీకరించిరి. (అ. ప్రె.)

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 12 వ తేదీన

10. ఏడుబావులు

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు

14. ఎక్స్లెండే

డా॥ బి ఎస్ మల్లయ్యగారు

21. కీల్పాక్

ఇ ఎల్ అయ్యంగారు

* * * ఏడుబావుల డివిజనులో కాంగ్రెసు సభ

శ్రీ॥ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారికి వోట్ల నొసంగుడు

12వ తేదీ సమీపించుచున్నది

భారతీయులు స్వాతంత్ర్య ప్రియులేనా?

అగుచో తల్లి దాస్యమును బాపుడు!

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారికి వోటుచేయుడు

ఏడుబావుల డివిజను కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి శ్రీ॥ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకు నిన్నటి సాయంత్రము పెరియన్న మొదటి విధియందు గొప్ప పౌర సభ జరుపబడెను చొక్కలింగంకెట్టిగారధ్యక్షతవహించి చొక్కలింగం చెట్టిగారు

ప్రాచీన భారత దేశ పరిస్థితులను ప్రస్తుత పరిస్థితి గతులతో బోల్చి ప్రస్తుత దుర్లభ కృత కార్యము పరప్రభుత్వపరిపాలనయే యని నిరూపించిరి కడచిన పది వత్సరములనుంచి కార్పొరేషను పరిపాలనా విషయములను సింహాన లోకమును గావించి జప్తి సుపక్షమువారు చేజిక్కిన యధికారము నెట్లు దుర్వినియోగపరచిరో తెలియజెప్పిరి ఎగరము ఆరోగ్యవంతులై యుండి ప్రజలకు ముఖ్యముగ పేదలకు సౌఖ్యము గలుగవలెనని కాంగ్రెసువారిని స్థానిక పురపాలక సంఘములందు ఎన్నుకొనవలెనని పత్రికీ యూనియన్ మొదలైనవి భారతశాసనసభయందు కాంగ్రెసు వారులే ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనవలెనని దేశ దారిద్ర్యమును బాపెడి ఖద్దరువస్త్రమును ధరించి దేశసేవయే ప్రధానధర్మముగ గుర్తించి స్వరాజ్యముకొరకు పోరాడు కాంగ్రెసువారిని ఎన్నుకొనవలెనని మహా భారత సంఘము కాంగ్రెసుయొక్కయు లోకోత్తర మూలముడగు గాంధీమహాత్మునియొక్కయు ఆదేశములను శిరసావహించి పాలించవలెనని పత్రికీ పురపాలక సంఘమునందు కొన్నింటి బడు ద్రవ్యము ప్రజల కష్టాన్నిమునుండి వదలుజేయబడెనని అట్టి ద్రవ్యము ప్రజల సౌకర్యములకే వెచ్చింపబడవలెనని కారితమకు ప్రభుత్వోన్నతోన్నతోద్యోగములకు బిరుదులకును తమ బంధుజాలమునకు ఉద్యోగము లొసంగుటకు వెచ్చింపబడవలెనని పౌరులను వోటుజేయు వాక్కు అమూల్యమైనది అదైనది దురుపయోగపడునది యుక్తాయుక్త విచక్షణగలిగి దేశభక్తులు కాంగ్రెసువారికే వోట్లొసంగవలెనని వచించిరి

వి యల్ శాస్త్రిగారు

రంగయ్యనాయుడుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి స్వరంగం అభ్యర్థియు పేనుగోపాలకెట్టిగార మాయకులు, నోరు మెల్లలేనివారు మరియు ఎంత శక్తిసాగు ర్థము లుంజినను ఒక్కరే అట్టి కార్యమును నిర్వహింపజాలరు ఇక డా॥ ఆశీర్వాదంగాయ చేరిన కెట్టి ఎట్టెడ 1919 సం॥ ఇందు భారతదేశమందలి సుప్రసిద్ధ నాయకులు పలువురు పార్లమెంటు గారికి విజ్ఞాపనల నంపినపుడు స్వరాజ్యము సామ్రాజ్య ముందుండెను అట్టితెలి మిశ్రవాదులను, ముఖ్యముగ నీజిస్టును

ఆంధ్రుడా!

శతావధాని వేటూరి శివరామశాస్త్రిగారు

తెలివికి సంస్కృతము మఱి, కలిమికి నాంగ్లేయమో యికం దురకంబో విలువ యిడి నేర్చి యీ నీ, తెలుఁ గెవ్వరిపాలు చేసి తిరిగెద వాంధ్రా!

చ చదివెద వింగిలీ పది విసర్జనచేయు మటంచు నే ననన్ జదివెదు సంస్కృతం బదియుఁ జాలు నటంచును బల్క—నీ వొగ్గ వదలితి మాతృభాష యిది పాడియె? యంచును జేతు లొగ్గి నీ యెదుటను నిల్చి వేడెదను విచుక తెల్పు జవాబు నాంధ్రుడా!

ఆ ఒక్కభాష కాదు చిక్కిన భాషల, నన్ని గూడ నేర్వ మయ్య యాంధ్ర! నీదు మాతృ భాష నిఖిల పుష్పరసమ్ము చేతఁ దేనెపెరను జేయు మయ్య!

చ పరసరపాలనేవలకుఁ బాల్పడ కన్యూభాషనేర్వ కి త్తటి మనపొట్ట నిండమియ తధ్యముకాని తెలుంగు బాసనున్ మఱచితివేని నీదయిన నాలుక పాచుక పాయసాన్నముల్ మాటిమఱ యారగించుటకు మాత్రమే పాత్రము నమ్ము మాంధ్రుడా!

నీ వాక్కుండియును మాతృభాష రాసుండుచోఁ, గడుమూటలేల? మూకుడునుమ్ము వివరగల్గియును నీదు విమలభారతి పినఁ, బడయ వేనియు ఒధిరుండవు సుమ్ము చూడఁగల్గియు నీదు శుభసరస్వతిఁ జూడ, దొరకొనవేని యంధుండవు సుమ్ము దేశ్యుండవేని నీదేశభాషను నేర్వ, పండుచో నన్యదేశ్యుండవు సుమ్ము గీ నడువఁగల్గియు నిల్చెల్లనాడు నెల్ల, నడువకుండినయెడలఁ బంగుండవు సుమ్ము మతి నెనంగియు దేశభిమానమందుఁ, జూడ్కిలే దేని పిచ్చివి చుమ్ము యాంధ్ర!

శా అన్నప్రాశము హోటలందున స్వవిద్యాభ్యాసముల్ కాతెఱ తిన్నెం బెరిమి దేశసేవయును బస్తీముంద రాఫీసులం దన్నన్నా మన చిన్నవారలకు దుష్టాపన్ధ యిట్లాయె నీ యన్నాయంబున కూరకుండఁ గలవయ్యా! యాంధ్ర దేశీయుడా!

పక్షమువారున్న రాసున్న స్వాతంత్ర్యమును అడ్డుకొట్టిరి ప్రభుత్వమువారి దృష్టి ఎల్లప్పుడును విడదీసి పరిపాలించుటయే బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణులకు, హిందూమహమ్మదీయులకు, అగ్రజాతి, అంత్యజాతి హిందువులకు, శ్రేణిభిప్రాయములు, పోరాటము లుండిన నేగాని ఈపరప్రభుత్వము నిరంకుశముగ పరిపాలింప జాలదు ఒకరిని కేరదిరి బుజ్జించి వేరొకరిపై అన్యాయము దురు 12 వందల మంది వి సి యస్ అద్యోగము కిరి కోట్ల భారతీయులకు పాలించగలుగుట కిదియే కారణము మన మేనాడు ఐక్యము గలిగి విభేదముల మానెనెమో ఆమరతుణి మిశ్రభుక్తియు చాపజాట్టి చంకలెట్టుకొని పరుగెడలసినదె వీనాడైనను ప్రపంచమునందు శాంతివాతావరణము గలుగవలె ననిన అహింసా సభ్యసందేశ ప్రచారము గావించబడెనున్నచో భారతదేశమే మార్గదర్శిగాలెను శాంతిస్థాపకుడు గాంధీమహాత్ముడు దక్క వేరొందులేదని పాశ్చాత్యతత్వవేత్తలు పలువు రామహామహుని సందేశమునకై నిరీక్షించుచున్నారు అవిశ్వాసానన బ్రాత్యత్వ స్థాపనకు వహాత్ముడే ఆదర్శప్రాయుడు మన దేశీయులే యగు జప్తి సుపక్షమువా రీధర్మముగ న్యూనతలేక విదేశీయ నిరంకుశపాలనకు తోడ్పడనిచో ప్రభుత్వమువారిట్టి యక్రమపరిపాలనను జరుపజాలరు డా॥ సి నలేశముదంగురు గారు సంయుక్త జాతీయపక్షముందు జేరిన పిదప మదరాసు కా స న స భ యు లు గ నె న్ను కొ న బ డి రి ఆ పక్ష ము నం దున్నంతకాలము మంత్రివర్గమున ఆక్షేపించుమనే వచ్చిరి పానుగల్లు రాజాగారు మంత్రివర్గమునం దుండుటచే జనసామాన్యమున కణుమాత్రమును ఉపకారముగలుగ జోదసిరి నిమ్మజాతుల రక్షితము మను రాజాగారి మాటలు నీటి లోని మూటలనిరి అట్టి డాక్టరు నలేశముదంగురుగారు నేడు పానుగల్లు రాజాగారి వెంట "తరుదనమ్మా" యని తిని గుచు వోట్ల నడుగుచున్నారు పానుగల్లు రాజాగారు తా మధి కారమందున్న రి సంగి ల వంచి వీనాడైన ప్రజలను సమీపించి మీ కక్ష్య సుఖము లేమి విచారించిరా? నే దేవుభూమిపెట్టు గాని మీ ఎదుటికి వచ్చిరి? నేడు వచ్చిరి తిరిగి రి సంగి లు ఎన్నికలసమయముందు రాగలరు

స్వ సుపక్షము ధనికులకే గాని బీదవారిల సేవజేయుట గాదు

12 వ తేదీ పరీక్షాదినము హిందూదేశ దృష్టియంతయు చెన్నపురి వోటురులపై గలదు మీ దేశభక్తిని ఎటుల ప్రకటించుకో జూడ నాతులం జెందుచుందురు చెన్నపురి కంతయు రి డివిజను ముఖ్యస్థానము కావున దేశభక్తి సమన్వయతై, విమనస్సాక్షికి వ్యతిరేక్తముగ నడువ కాంగ్రెసువారికే ముమ్మాటికిని వోటుజేయవలెనని కోరుచున్నానని పత్రికీ

శ్రీ యస్ శ్రీనివాసయ్యగారు

రంగయ్యనాయుడుగారిని కార్పొరేషను కనుపరచినదిగ వోటురులను పొచ్చించిరి కార్పొరేషనులో స్వరాజ్య పక్షము బలముగలిగి ప్రజలకు పేలొనగూర్చవలెననిన నాడు డివిజనులందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ప్రజలెన్నుకొనవలెనని యు, బాధ్యతయంతయు పౌరులపైనే గలవనియు పత్రికీ

డి కొలంబైగారు

మాట్లాడుచు స్వరాజ్య పక్షము నిర్ణీతకార్యక్రమము గలిగి కట్టు బాటుతో నడుపబడుచున్నదనియు, జప్తి సుపక్షము పానుగల్లు శివ్యవర్గముతోడను, ఉద్యోగ విపాసాపరులతోడను నిర్మించబడి నావమాత్రావశేషముగ నున్న పక్షమనియు, ఏనెఱుమును అభివృద్ధికి దెమ్ములకై నీ పక్షమేర్పడెనో ఆ బ్రాహ్మణతలకే ఎట్టి సహాయము జేయక స్వార్థహితమునకై పాకులాడుచున్నవనియు పత్రికీ తమ పక్షముయొక్క బలమును నిలుపుకొనుటకై కార్యనిర్వాహకవర్గమందొక భారతీయ క్రైస్తవప్రముఖుని సభ్యునిగ నేర్పరచుటకు పానుగల్లు రాజాగారు రద్దుకొనిరి పత్రికీ తమకు సరించియుండునట్టి వీనల్లరకో ఉద్యోగముచ్చివంతమాత్రమన 40 లక్షల బ్రాహ్మణోత్తరు లేమాత్రము సంతృప్తికెందిజాలరు పిదప ఉపన్యాసము స్వరాజ్యపక్షముయొక్క శ్రేయతను, నారి కార్యక్రమమును వివరించి కాంగ్రెసుపక్షమునకే వోటు జేయవలసినదిగ సభ్యులెల్లర గోరిరి

పిదప సభ ముగింపబడెను

వేల కుమందు వెల సీసా 1-కి రు 0-4-0

ఈ నూతన లెఖురాచిన వేలు ఈపి సఖియ్యన చరక చునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగున్న అమృతాంజనం డివో, మదరాసు - బొంబాయి,

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(9-9-25)

జన్మనిరకములు

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కారికొమ్మలు—22 X 22 ముంగిసూర్సు (ఎ) 10-6 సరాసరిరకము రు 10-6.

కారికొమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 11-2. సరాసరిరకము రు 10-2.

తెలుపుములు—1708 రు 15-1; గ్లాస్ 9000 రు 15-9; ఎల్. ఎల్. 78 రు 11-4; ఇ. సి. 78 రు 11-12; 7578 రు 13-6; 9978 రు 11-4; 88-888 రు 16-4; బి. సి. 78 రు 11-8; 880 రు 11-2; 2908 రు 10-2; 8978 రు 11-4.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాల్ కట్టుకు) — ట్రాక్ రు 6-7; చలువ రు 7-10; పచ్చరంగు రు 10-5; పడవ రు 8-5; కాళి రు 9-8; సవరము రు 9-4.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానుల కట్టు) — నక్షత్రము రు 12-14; భూగోళము రు 12-10-0; నీలరకము రు 12-1.

60 నెంబరు సీమ (5 పానులకట్టుకు) — అడకతెర రు 19-8; నెమలి "శేట్" రు 19-10; గొడ్డలి రు 11-9; గడ్డిబండి రు 11-9; ఎద్దు గడియారము రు 11-6; సింహము నేటకాడు రు 12-5-0; పెనసలు రు 11-6-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) — భూగోళము రు 18-8; నీలంచేప రు 22-0.

లోహములు

ఇనుము:—తెలియని చుట్టకమ్మలు ఒక బారునకు ధర రు 29;

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 267; జర్మను (డిబ్లూమ్) రు 264; రాగిరేకు రు 280;

టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేసీబకటికి) రు 19-4-0.

కళాయిపెంకురేకు:—24 "గేజి" 6" 7" 9" రు 15-0; 8" రు 15-8; 10" రు 15-8;

సిమెంట్

పీపాకు తెలు:—గిల్లింగుహామ్ చెయ్యిమార్కు రు 11-8; నార్వే ఆవుమార్కు రు 10-8; "బస్-బేర్" రు 10-12-0; జర్మనినెమలి రు 10-4; తాళముచెయ్యి రు 8-19.

రంగులు

హెండ్రెడ్డెడ్ల పీపాధర

అలిజెల్:—20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% నార్వే గుట్టుములు రు 70;

"ట్రైక్రామేట్ గాటామ్" హెండ్రెడ్డెడ్ల ధర 88-4 చక్కెర

జావాద్ధివరకు మూల ఒకటికి ధర రు 84-8.

వాయిదాధరలు:—నెట్టెంబరు రు 29-12; అట్టెంబరు రు 29-12; నవంబరు రు 29-12; డిసెంబరు రు 29-12;

వేరుసెనగ పప్పులు

ఇంగ్లీషు పుట్టికి గిడ్డంగిధరలు :- "మిషిన్" రు 60, సాదా రు 58, మార్కెట్ ధరలు మిషెను పాను 24-5-0, సాదాపాను 28-10-0.

ఆముదపురింజలు

164 పానుల బస్తా గిడ్డంగివల రు 18-4; వేరుసెనగనూనె

"గానుగ" రు 185; "వెస్" రు 181;

ఆముదము

రు 117-8; (గ్రామధర)

పదును చేసిన తోలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రకులు) రు 0 15 9	రు 1 0 8	
" (తేలిక)	రు 1 1 6	రు 1 2 0
" తెంకుటారు (8 మొదలు 8 1/2) రు 1 0 0	రు 1 0 7	
" (తేలికైనరకము) రు 1 2 0	రు 1 2 7	
" (చుట్వాడ)	రు 0 15 8	రు 0 15 9
" (విజయనగరం)	రు 1 0 7	రు 1 0 9
" (ఏలూరు)	రు 1 0 9	రు 1 1 4
గేడతోలు	రు 0 9	రు 0 10 8
గేడూడతోలు	రు 1 0 8	రు 1 1 0
అవుమాడతోలు	రు 1 9 0	రు 1 10 0

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరు ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్

ఈ యూనియన్ వారు యూనియన్ సంస్థాపకులలో ముఖ్యులైన శ్రీ శ్రీ శ్రీమత్ కె. వీరరాఘవాచార్యులు, బి. ఎ. గారి ఛాయాపటమును న్యాయమూర్తి లగ్ ఆవరణలో వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారి యాధిపత్యమున కూడిన పౌరజన మహాసభలో ఆవిష్కరించి కృతకృత్యులైరి. యూనియన్ అధ్యక్షులు శ్రీమత్ మాడభూషి నరసింహాచార్యులవారు, ఆచార్యులవారు యూనియన్ పట్టనాదినండి చావుచుండిన నిష్కళంకాభిమానమును సంగ్రహముగ చెప్పిరి. న్యాయ మూర్తులు ఆనల వీరరాఘవాచార్యులను తమను కలిగియున్న పరివరణ విశేషమును వారి గుణాతిశయములను జగ్గగా ముగ్ధ దించి పటమును వెంపజచిరి.

మరుసటిదినము సాయంత్రము యూనియన్ వారు శ్రీనివాసయ్యంగారికి విందు గావించిరి. విప్రవిద్యులు తమ హస్త లాఘవాదీకములు జూపిపెట్టుట శ్రీ బాలవరపు రామ చంద్రరావు (వకీలు) గారు వేణుగానము గావించిరి. ఆంధ్ర సభవారు తమ యువధ్యక్షులు బ్రహ్మశ్రీ దుర్గా శుబ్ర హ్యూర్యకర్మగారు, శ్రీనివాసయ్యంగారి ఇండ్ల నాటకముల మండి యాంక్షికీరించిన (At any cost) యను నాటకమున కొంత భాగమును ప్రదర్శించిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారు తాము నెల్లూరున గడపిన రెండుదినములును తమకు మిక్కిలి సంతోషకరములుగా నున్నవనియు నాటిసాయంత్రమున నాటకప్రయోగ మత్యంత హృదయంగమముగా నున్నదనియు చెప్పి ఆంధ్రానువాదము తన మూలరచన కన్న గూడ మెరుగుగా నున్నదని తేల్చుకొని నభినందించిరి.

ఈరెండుసభలను పురప్రముఖులతోను ఇతర జనుల తోను క్రిశ్చిసి యుండినది. వీరరాఘవాచార్యులవారు యూని యన్ చేసిన సహాయ ముమూల్కమైనది. పౌరులు వారి దేస జూపిన కృతజ్ఞతయు సమచిత్ర మైనది.

కెప్టెన్, యన్. కె. విల్లెగారు

విల్లెగారు యీ పురమున మాడువత్సరములనుపైగా జిల్లా సర్జనుగా పనిచేయుచున్నారు. శ్రేయస్కర వీరు హాస్పత్రియం దుండు రోగులను ప్రతిదినమును స్వయంగా విచారించుచు ఉదయము చెండుల వద్దాహ్వానము 1 లేక 2 ఘంటలవరకు హాస్పత్రియం చే పనిచేయుచుండురు. వీరు మండలమునందలి క్రొవడకాల లబ్ధియు తనిఖీ చేసి యున్నారు.

ఈ గ్రామమున శ్రీవిల్లెగారు అన్న దానమును స్థాపించి, అధ్యక్షులుగనుండి, కార్యదర్శులు శ్రీకన్నయ్యనాయుడు ను స్వసహాయులతో ద్వైతము, ప్రతిపర్వదినమునను బీదలకు అన్న దానము జేయు సదుపాయముల కలిగించి యుండిరి.

పరియు ఈమండలమున బ్రహ్మరమాజలపచారము ప్రారంభించినవారలలో వీరిొకరు. ఈ గ్రామమున ప్రతి ఆదివార మును ప్రార్థనలు జరుపునటల ఏర్పడివి, తామును స్వయముగ విచ్చేసి యందు పాల్గొనుచుండువారు. ఇట్లు ఈ మండలమునకు శ్రీ విల్లెగా రనేకవిధముల సాయము చేసియున్నారు. వీరిని యీ మండలము నుంచి మరొకచోటికి మార్చిరి. నెల్లూరు మెడికల్ సంఘమువారును అన్న దాన సహజమువారును ప్రత్యేకముగ వింకోసంగి యున్నారు.

పురజనులకూడ, ఉచితరీతి శ్రీవిల్లెగారిని గౌరవించి, తమ కృతజ్ఞతను చెల్లించుటకై పురమండలమున గొప్ప సభ గావించిరి. పురప్రముఖు లనేకులు విచ్చేసియుండిరి. విల్లెగా రిమండలమున గావించుచుండిన అత్యద్భుతమైన చికిత్సానిధాన ముల గూర్చి పలువురు ప్రశంసించిరి. శ్రీవిల్లెగారికి ఆశీర్వాదము లతో సభ ముగిసెను.

మునిసిపల్ సంఘము

ఇప్పటికి రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు తూర్పు, సంగ పేట వార్డులలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధుగై, ఎమ్మె కోనబడిరి. మా లపేటయందు శ్రీ అచనాల్ శేషయ్యనాయుడు (యండి పెండెంటుపేట) గారును, శ్రీ అన్నదేవుల గోవిందరెడ్డిగారును ఎమ్మె కోనబడిరి. 11 వ వార్డు ఎమ్మె లు కోర్టువారి ఉత్తర ప్రతి నిలవబడెను. ఈవత్సరము జనాభా లెక్క రహితముగా గారు

గాము నొంది యుండుటచే, వ రిస్థానము 10 చ వార్డులందు ఖా పడినది అభ్యర్థుల నామనెవనబూ జరిగెను

జనాభా లెక్కలను నాపాటుగాయను శ్రీమత్ బి. అన్నాసామి అయ్యర్ (నటీలు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి) గారును ప్రయత్నించుచున్నారు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి బి. అన్నాజ్ఞామి అయ్యర్ గారు తేటుపేయర్లచే పేర్కొనబడి యుండుటచే తప్పక విజయము గాంచగలరని తలచుచున్నారు.

కాంగ్రెసు వస్త్రాలయము

నెల్లూరు లోని కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమున జిల్లా కాంగ్రెసు ఖాళీ బోర్డు వస్త్రాలయమును స్థాపించియున్నారు. ఇవట కలుపూరు సర్వేపల్లి ముహమాడి ఎన్నగు గ్రామముల యందలి కాంగ్రెసువారిచే నేయింపబడిన వస్త్రములను విక్రయించుచున్నారు. పరియు అవసరమును బట్టి తిరుపూరు గుంటూరు పల్నాగు మున్నగు ప్రాంతముల వస్త్రములను తెప్పించి విక్రయించుచున్నారు. ఈకార్యాలయమున నూలు భూది ఏకులు కూడ విక్రయింపబడుచున్నవి.

తిరుత్తణి

(స్వకీయవిలేఖరి)

వీడ్కోలుపు విందులు

సెప్టెంబరు 7:—తిరుత్తణి డివిజన్ డిప్టీ తహశీల్దారుగారు క్రీయంత బి. యన్. రఘునాథ రావు, బి.సి., గారిని పల మనేరు తాలూకా ఆక్టింగ్ తహశీల్దారుగా నియమించుటచే, పెంకులగిరికోటనుండి క్రియంతులు సి. సుందరయ్యర గారిని యిక్కడనుండి డిప్టీ తహశీల్దారుగా నియమింపబడినందున వారు మొన్నను కేసివారముసాయంత్రమున కీయూరు జేరుకొనిరి.

ఇక్కడనుండి, పెంకులవారముండు శ్రీ రఘునాథ రావు గారికి నిన్నను 6-9-25 ఆదివారము ఉదయము డిప్టీ తహశీల్దారు కచేరి యుద్వోగీయులును, నాడు సాయంత్రం నీయూరగల "కింగ్ జార్జి ఫిఫ్తు రీడింగ్ రూమ్" సభ్యులును, వీడ్కోలుపు విందులు గావించి గౌరవించిరి.

శ్రీ కృష్ణవిలాస సభ

పై వేరున నీయూరియందొక నాటక సభను గతవార మున నెలకొల్పినారు. విద్యార్థులను యువకులును కా ర్యోత్సాహపరులును యువ పలువురు సభ్యులందు జేరియున్నారు. జీవనాధారమునకుగాక, నాటక కళను బోషించుటకు గాను అప్పుడప్పుడు సభపక్షమున నీతి, మతి, సాంఘిక, శృం గారవిషయక నాటకముల బ్రవర్తించి తమకాలమునవచ్చు నా వాయమును విద్యావిషయముగను దీపజల బాషకార్థము అన్న దాన మాదిగాగల సభ్యులపై వినియోగింప సభవారు తమయందే శ్రమలయం చేర్పరచియున్నారు. వహాకవి శ్రీ కాళ్లకూరి నారాయణ రావుగారి "చింతామణి" నాటకమును బ్రవర్తించ ప్రభమమున నేర్పాట్లుజరిగినవి. ఈయూర రెండు ద్వితీయ కులగు నాటకకాలలుండియు, నాటకకాభిమానులుండియు, విరాజిల్లుచు నాటకప్రవర్తనముల కెక్కుడుగ ప్రోత్సాహము లుండుటచేతను, మరళిగావలెలం డను శ్రీ కృష్ణవరమా త్యుని కృపచేతను "శ్రీ కృష్ణవిలాస సభ" విజయవంతముగ నడచు గాకయని కోరెదము.

మోదుగూరివారి రైసుమిల్లు

ఈ యూరిలోని వర్తకులలో కొకరగు మోదుగూరు గుబ్రాయ తెట్టిగారి రైసుమిల్లు వేరుసెనగపప్పుదీయుట గాను గానుట గల మిషన్లరగైరాలు కాపురముండు పీఠులు యిండ్ల మగ్గనున్నదనియు దానిచే ప్రజాశాక్తి ఆరోగ్యభంగముననున్నద నియు, అందుచే యంత్రమును అక్కడనుండి పేకరించి వేరొక ప్రదేశమునకు మార్చవలయుననియు మిషన్ పరిసరములవారు నీ యూరి యూనియన్ బోర్డుగారికి యిమ్మకొనియుండిన మ హాద్యుడై, మున్నొకపరి బోర్డులో చర్చజరిగి వాయిదాపేయబ డియుండిన విషయము 31-8-25 వ తాళిఖనజరిగిన సంద్యూరి యూనియన్ బోర్డు సమావేశములో చర్చకువచ్చి చాలామారము వాగ్దోషవాదములు జరిగి యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులును, స భ్యులు కొందరునుగలసి మిషనుగడ్డకు నెట్టిచూచి, మహాజనలోని విషయములు చాలామట్టుకు నిజములని దీర్చానించి, మిషన్ యింటికి మట్టు 15 అడుగులు ఎత్తులో చట్టుముగా అల్లబడిన పెదగు తడికలు పెట్టి బుగ్గోబుట్టు వేసి దుమ్ము యిగిరి రా నీ యక జా గ్ర లె ప డ న ల సి న ట్లు యం త్రా లయాధికారియగు రెడ్డిగారికి ఇంటితలులైన నోటీసుల నిచ్చి గువా

నవ్వ పురి బజారుధరలు

వసంతి సెప్టెంబరు 9-వ తేది బుధవారము న్యములు

యెలు బా 1-8	౮ 80 0 0	మొదలు 42 0 0	వజరు
బియ్యము బస్తా			
మనుమ తేనె	ప 43	గలవి 14 0 0	15 0 0
బియ్యం	డిటా	15 8 0	16 0 0
డిటా	డిటా	16 0 0	17 0 0
రాసులు	రా 164 బస్తా 1-8	8 12 0	9 0 0
నత్తులు		20 0 0	24 0 0

4 ధాన్యము పవ్వలు

కింబులు బస్తా 1-8	౮ 205	12 8 0	18 0 0
మెనలలు	డిటా	1 12 0	12 8 0
పెసలు	డిటా	1 8 0	14 8 0
మినుములు	డిటా	15 4 0	16 8 0
ఉలవలు	౮ 164	8 8 0	9 0 0

5 నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-8		154 0 0	155 0 0
నెయ్యి మ 1-8		14 0 0	25 0 0
చందా పురంజేరు నెనగపవ్వబా 1-8		61 0 0	68 0 0
శిము		56 0 0	59 0 0
గనూనెగానూనె బా 1-8	౮ 185	౮ ౮౮౮	౮ ౮౮౮
ము బా 1-8		118 0 0	119 0 0

6 పల్లెరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-8		100 0 0	
కూరపసుపు		45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గంటూరివి)బా 1-8		100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలి నాంబు మణుగు 1-8	౮ 45	50	
కాళహస్తపాయకట్టు		50,55	
బెల్లము బా 1-8	౮ 40	0 0	55 8 0
చింతపండు బా 1-8		50 0 0	77 0 0

7 ఇనుము

పట్టారకం బా 1-8		28 0 0	33 0 0
చదరం		28 0 0	36 0 0
రవుండు		20 0 0	50 0 0

8 లోహములు

వెండి 100 తులంకు		71 0 0	75 8 0
బంగారము, తులము 1-8		21 4 0	21 8 0
పవరము 1-8			18 7 0
ఇ తడి బా 1-8		264 0 0	275 0 0
రాగి డిటా		282 0 0	285 0 0
అస్కాచక్కర 226 పా 1-8		33 8 0	33 12 0

9 దూది

బోండావెట్టుబా 1-8		౮ 300 0 0	
పల్నాడు దూది		215 0 0	

10 నూనె

కోయిల్ పట్టి నెం 10½ పెట్టె 1-8		7 0 0	
సుధర నెం 12½ పెట్టె 1-8		4 12 0	
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-8		7 4 0	
మాళయేనుగ నెం 20		9 8 0	
పద్మాక్ష నెం 24½		9 12 0	
14½ క్విలక్ పక్షి		7 8 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీ పెట్టె		9 4 0	
నెం 22		9 12 0	
నెం 12½ బెన్ని పంక్తి		8 0 0	
నెం 14½		8 4 0	
నెం 12½ అలెన్సు		7 2 0	
నెం 12½ కొయిల్ పట్టి		7 3 0	
నెం 2½ రంగు		9 4 0	
నెం 14½ గా		2	

పురాణం సూరిశాస్త్రి గారి

ప్రసిద్ధ గ్రంథములు

నాట్యంబుజము 1-8-0	నాట్యోత్పలము 1-8-0
విమర్శక పారిజాతము 1-0-0	ఆంధ్రనాటక సంస్కరణము 1-0-0
	నాట్యశాస్త్రము 1-8-0

(అచ్చులో నున్నది) వి పి పోష్ఠి ప్రత్యేకము
మానేజరు, విద్యానిలయము,
2284 బందరు.

కాబోర్డు

సెప్టెం 7 -నెడు తామ్రాకాబోర్డు ఆఫీసునకు సరిగా 11 గంటలపాటిమి ఈరోజున 11 గంటలకు వై. సు. ప్రెసిడెంటుయొక్క ముఖ్యోద్దేశము సభ్యుల యెన్నికయు జరుగుననియు తెలుపబడెను 11 గంటలైనది సభ కూడలేదు గుసగుసలు ఎక్కువగావడెను కొందరు ఓనిసిపట్ ఆఫీసు ఆవరణలో, వరికొందరు తామ్రాకాబోర్డు ఆఫీసులోను ఏవేవో రహస్యముగా మాట్లాడుకోజొచ్చిరి ఒంటిగంటకు కాని సభకూడులేదు సభ జరుగవని కొందరు సభ్యులు వెల్లెపోయిరి ఉన్నవారిలో కొందరు సేడు సభ జరుగవచ్చుననియు, 11 గంటలు దాటి చాలకాలమైవనియు తెలియజేసి చాలమంది సభ్యులున్నారనియు సభ జరుగవచ్చుననియు యితరులు చెప్పిరి ప్రెసిడెంటుగా రగు పి. గొవిందరావు నాయుడుగారు సభ జరుగవచ్చునని రోల్లింగు నిర్ధారి రేపు సభ జరుగునని తెలియజేసిరి ఎన్నికలకు కొన్ని రోజులైనది కాలవ్యవధి లేకుండా తిరిగి రేపే సభపెట్టుట సమంజసముకాదు చట్టవిరుద్ధమనికూడ వినుచున్నాను

(స్వకీయవిలేఖరి)

యోగ్యతా పత్రములు

1

పెరంబూరు, పుదుక్కోటపేట 14-6-25

అయ్యో! మీ "కామామృతం" 4 నీలి నేపించితిని కోల్పోయిన బలమును నాకు మిఱచి యొసంగి "కామామృతం" స్మృతి గుణమును మిక్కిలి స్థాపించుచున్నాను సర్వసాధన యోగముగా దీనిని మీ ౮ తెలుగు నానింగు ను నామరణి భవ సుఖస్కారములు మజల 2 నీసాలు వి పి చేయఁడు సర్దార్ ఎన్ ఆర్. రామచంద్రసర్వైగార్,

2

పెరవర్తి తంజావూరుజిల్లా ది 6-5-25

ఆ గూర్! నేను కామామృతం నాడిన రోగికి నీలి వయస్సు 20 సం॥ నుండి శుక్రవర్ణముకలదు శల్యపంజరములచే చున్నాను మీ "కామామృతం" అతనికి కొంతకాలము గూఢచూపించినట్లు చెప్పుచున్నాను కనక మరల పంపింప గోరచున్నాను టి రాజగోపాలాచారియర్, పాడేమేష్ట

మీర వేంకటసుబ్బరావు యం ౮౮

కామామృతము

ఒక టేమాత్ర! 1 గంటకే గుణము!!

ఈయామృతము శుక్రధాతులను నిర్మించబడినది రాక్షసుల వాతమాత్రం దీనికొని ఎంతబలహీనమైన శుక్రవై నను వెంటనే సంసారశుఖము నీయగలదు 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రములో గణి గాని మూత్రమును ముందు వెనుకలగాని నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్రనష్టము దృఢముగా నివారణయగు మగ్గ్య నపుంసకులు, పరిమల బలము తగ్గి వారు ఈమాత్రలనే పెక్కి పూతగాగూడ వియోగిని విప్పి శక్తి వంతులు కాగలరు అనేకులకు నాడ గృహంతా చూచిన యాచధము మియుత్తిరములు రహస్య గుగా నుంపఁబడును 20 మాత్రల నీసారు 2-0-0 ౯మృతాశ్రమము, నెం 1, ప్లూరు, కృష్ణాజిల్లా

